F
32

~~997~~

F. 32

9L
N AN

f 32

LIFE OF

210121

BABU TARAPADA MUKHERJEE

CONTAINING

A Comprehensive Study of the growth of Postal System and the Postal Trade Union Movement in India.

BY

M. NANU NAIR,

THE SEVANTA PUBLIC LIBRARY
LOVE & SERVICE.

WITH A FOREWORD

BY

Mr. K. M. PRABHU.

PUTHIYARA

AND PUBLISHED BY

K. K. KRISHNAN KUTTY.

PRINTED AT

THE NORMAN PRINTING BUREAU, CALICUT.

1938.

Price As. 12

92
THA

21012/

THE SEN GUPTA PUBLIC LIBRARY
LOVE & SERVICE.

ബാബു താരാപദ മുക്കർജി.

FOREWORD.

Mr. Nanu Nair needs no introduction to the Postal World in our Circle. His labours in the field of Postal Labour Union are too well known to be advertised by me. He has been all along an ardent worker for the amelioration of the Postal workers and has suffered a good deal. Anything from his pen should be not only interesting but informing and elevating. His effort in publishing this brochure giving a short Biography of the late Babu Tarapada Mukherji familiarly known as 'The Martyr' should be hailed by all Postal workers with grateful appreciation. Babu Tarapada Mukherji lit up and held aloft the torch of Trade Unionism amongst the Postal workers and achieved what in prewar days would have been looked upon as impossibilities. He dedicated his life to our cause. An endeavour is made in this brochure to tell the readers in Malayalam an account of the sufferings of this great man and how he built up the Trade Union for the Postal workers. The language of the Biography is simple and the style lucid and elegant.

I commend the book to all Postal employees in the West Coast for whom Mr. Nanu Nair has worked and suffered and also to outsiders who are interested in the Trade Union movement.

K. M. PRABHU,
General Secretary,
Indian Posts & Telegraphs Union,
Madras Circle, Madras.

11th May 1938.

മുഖവുര.

നമ്മുടെ സക്കിളിലെ പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിൽ മി: നാണുനായരെ പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതായ ആവശ്യകതയില്ല. പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളി യൂനിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശ്രമം ഞാൻ പറയാതെതന്നെ സകലക്കും അറിയാവുന്നതാണല്ലൊ. ഇക്കാലമത്രയും അദ്ദേഹം പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ അഭിവൃദ്ധിയെ ലാക്കാക്കി പരിശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു. അതുസംബന്ധമായി നിരവധി കഷ്ടതകളും അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തുവലിൽനിന്നു നിഷ്ക്കളിക്കുന്നതു രസപ്രദമായിരിക്കുമെന്നു മാത്രമല്ല, വിജ്ഞാനപ്രദവും ഉൗർജസ്വലവുംകൂടെയായിരിക്കും. "രക്തസാക്ഷി" എന്ന അഭിധാനത്താൽ സുപ്രസിദ്ധനും പരേതനുമായ ബാബു താരാപദമുക്കർജിയുടെ ഒരു ജീവചരിത്രം സംക്ഷിപ്തമായടങ്ങിയ ഈ ചെറുപുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയെന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശ്രമം നന്ദിസൂചകമായ അനുമോദനത്തോടെ സകല പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളും സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ബാബു താരാപദമുക്കർജി പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ ടെയ്ഡ് യൂനിയൻ പ്രസ്ഥാനം പ്രചരിപ്പിച്ചു. മഹായുദ്ധത്തിനുമുമ്പു അസാദ്ധ്യമെന്നു കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന പലതും അദ്ദേഹംനേടിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതം നമ്മുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കായി സമർപ്പിച്ചു. ഈ മഹാൻ അനുഭവിച്ച കഷ്ടതകളുടെ വിവരണവും പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികൾക്കുവേണ്ടി ടെയ്ഡ് യൂനിയൻ എങ്ങിനെ രൂപീകരിച്ചുവെന്നതും സംബന്ധിച്ചു മലയാളികളായ വായനക്കാർക്കു ഒരു വിവരണം നൽകുകയാണ് ഈ പുസ്തകംമുഖേന പരിശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതു. ഈ ജീവചരിത്രഗ്രന്ഥത്തിലെ ഭാഷ ലളിതവും വ്യക്തവും ആണ്.

മി: നാണുനായർ ആക്കുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുകയും കഷ്ടതകളനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുവോ, പശ്ചിമതീരത്തിലെ ആ പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളും സർവ്വശ്രീ ടേയ്ഡ് യൂനിയൻപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അഭിരുചിയുള്ള മറ്റുള്ളവരും വേണ്ടി ഞാൻ ഈ പുസ്തകത്തെ ഗ്രന്ഥപാശ്ചിചെയ്യുകൊള്ളുന്നു.

കെ. വി. പ്രഭ,
ജനറൽ സെക്രട്ടറി,
ഇന്ത്യൻ പോസ്റ്റ്സ് അൻറ് ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയൻ,
മദിരാശി സർക്കിൾ, മദിരാശി.

മദിരാശി,
11-5-38.

പ്രസ്താവന.

ഇന്ത്യയിലെ പോസ്റ്റൽ ടേഡ്‌യൂനിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനയിതാവായ പരേതനായ താരാപദമുക്കർജിയുടെ ഒരു സംക്ഷിപ്തജീവചരിത്രമാണ് ഈ പുസ്തകത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയം. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനകത്തും പുറത്തുമുള്ള ചില വിരോധികളുടെ പ്രവൃത്തി നിമിത്തം ഇതിനു ഗണ്യമായ ഒരു കോട്ടം തട്ടിയിരിക്കയാണ് ഇന്നു്. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസ്തുത പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തേയും ആയതിപ്പോട്ടുത്തുന്നതിൽ അദ്ദേഹം മുൻനിന്നിയ ആദർശത്തേയും, അതിന്റെ ആവശ്യകതയേയും പറഞ്ഞി പൊതുജനങ്ങൾ പൊതുവേയും, പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻവർഗ്ഗോഗസ്ഥന്മാർ പ്രത്യേകിച്ചും അറിയുന്നതു് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചക്ക് ഉപയുക്തമാകുന്നതായിരിക്കും. ആ ഒരൊറ്റ ഉദ്ദേശമാണു് ഈ പുസ്തകം ഇങ്ങിനെ സമഷ്ടിയായെങ്കിലും എഴുതുന്നതിനു എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു്.

മലബാർ പോസ്റ്റൽയൂനിയൻ സെക്രട്ടറിയുടെ നിലയിൽ എനിക്കദ്ദേഹവുമായി മുഖദാവിൽ കണ്ടു പരിചയം നേടുവാനും എഴുത്തുകുത്തുകളും വഴിയായി ആ പരിചയം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും പലതവണ ഇടവന്നിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ത്യാഗസുന്ദരമായ ജീവിതത്തിലെ ഓരോ സംഭവവും നമ്മെ കോരിത്തരിപ്പിക്കുന്നതാണെന്നു മാത്രമല്ല, നമ്മെ കർത്തവ്യോന്മുഖരാക്കുവാൻ തന്നെയും പര്യാപ്തവുമാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു മഹാന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ നിന്നു നമുക്കു പലതും പഠിക്കുവാനുണ്ടാകും. സ്വാർത്ഥത്യാഗം, സേവനൈർമ്മല്യം, സ്ഥൈര്യം, എന്നിത്യാദിവിശിഷ്ടഗുണങ്ങളാൽ പലരുടേയും പ്രശംസക്കും ബഹുമാനത്തിനും ആരാധനക്കും

പാത്രമായിരുന്ന ഒരാളായിരുന്നു താരാപദമുക്കർജി. ആ നിലയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രം ഒന്നു മലയാളത്തിലുണ്ടാവുന്നതു് അത്യാവശ്യമാണ് എന്നെനിക്കു തോന്നി.

പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഇന്നു ഔദ്യോഗികമായി വല്ല സുഖവും അനുഭവിച്ചു വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു താരാപദമുക്കർജി നിമിത്തം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്. ക്ലിപ്തമായി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ശമ്പളത്തോത്, ഉദ്യോഗസ്ഥിരത, പ്രവൃത്തിസമയത്തിൽ ഉള്ള ക്ലിപ്തത, സർവ്വീസ്സ് പരിഗണനം എന്നിത്യാദി നാനാവിധ അവകാശങ്ങൾക്കു സധീരം പോരാടി അവയുടെ ഗുണങ്ങളെ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു അനുഭവിക്കുമാറാക്കിക്കൊടുത്തതു അദ്ദേഹമായിരുന്നു. ഈ നിലയിൽ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിലെ ഓരോ ഉദ്യോഗസ്ഥനും അദ്ദേഹത്തോടുള്ള കടപ്പാടു് തീർത്താൽതീരുന്നതല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമധേയംതന്നെ അവരുടെ ആരാധനയ്ക്കു പാത്രമായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇന്ത്യയൊട്ടാകെയുള്ള തൊഴിലാളികളും അദ്ദേഹത്തോടു് അത്യധികം കടപ്പെട്ടവരാണ്. പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിലെ തൊഴിലാളികൾക്കുവേണ്ടി മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹം പോരാടിയിരുന്നതു്. വിവിധഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുകളിലെ തൊഴിലാളികൾ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം സംഘടിച്ചു തങ്ങളുടെ അവശതാനിവാരണത്തിനുവേണ്ടി പോരാടേണ്ടതു അത്യന്താപേക്ഷിതമാണെന്നദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചു. ഇന്നു സർവ്വേന്ത്യാ തൊഴിലാളികളുടെ ഏകസംഘടിതശക്തിയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ടെയിഡ്‌യൂണിയന്റെ ജനയിതാക്കളിൽ ഒരാളായിരുന്നു താരാപദമുക്കർജി. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ തൊഴിലാളിനേതാക്കന്മാരായ ജോർജ്ജ് ലാൻസ്ബറി, കണ്ണൽവെഡ്ഡ്വുഡ് ഇവരുമായെല്ലാം അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയിലെ തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി കത്തിടപാടുകൾ നടത്തുകയും അവരുടെ നിർദ്ദേ

ശരണസരണം പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആ നിലയിൽ ഇന്ത്യൻ തൊഴിലാളിലോകത്തിന്റെയൊട്ടാകെ ഒരാരാധ്യപുരുഷനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരാളാണ് താരാപദമുക്കർജി.

ബാബു രമേശചന്ദ്രദത്തോപാദ്ധ്യായൻ ഇംഗ്ലീഷിലെഴുതിയ താരാപദമുക്കർജിയുടെ ജീവചരിത്രഗ്രന്ഥമാണ് ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രധാന അടിസ്ഥാനം. ഇംഗ്ലീഷറിയാത്ത ശിപായിമാർ തുടങ്ങിയ ചെറുതരം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കുപോലും മനസ്സിലാകത്തക്കവിധത്തിൽ ഭാഷ എഴുതുവാൻ ഞാൻ പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഞ്ചു കൊല്ലത്തോളം മുമ്പാണ് ഈ പുസ്തകം എഴുതുവാൻ ഞാനാരംഭിച്ചത്. ജോലിത്തിരക്കുമൂലം ക്രമേണ്ണയായി എഴുതി ഇപ്പോഴാണ് ഇതു ഈ രൂപത്തിൽ വെളിക്കുവിടാൻ എനിക്ക് സാധിച്ചത്.

ഈ പ്രസ്താവന അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി എന്റെ അഭ്യർത്ഥനയനുസരിച്ചു ഈ പുസ്തകത്തിനു സദയം ഒരവതാരിക യെഴുതി അയച്ചുതന്ന പ്രസിഡൻസി അസിസ്റ്റാണ്ട് പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററും അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ ആൻഡ് ടെലിഗ്രാഫ് ടേഡ്യൂണിയന്റെ മദിരാശി സർക്കിൾ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയും ആയ മി: കെ. എം. പ്രഭുവിനോടും, ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ കയ്യെഴുത്തുകോപ്പി കൂലങ്കഷമായി പരിശോധിച്ചു ഭാഷാസംബന്ധമായും മറ്റും വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾതന്ന "മനോരമ" പത്രാധിപർ മ. രാ. രാ. കെ കൃഷ്ണൻനായരവർകളോടും, ഈപുസ്തകം ഇതുയും വൃത്തിയായും വേഗത്തിലും അച്ചടിച്ചുതന്ന നോർമൻ പ്രിൻടിംഗ് ബ്യൂറോ, ഉടമസ്ഥൻ മ. രാ. രാ. കെ. വി. അച്ചുതൻനായരവർകളോടും എന്റെ ഹൃയംഗമമായ നന്ദി ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

കോഴിക്കോട്,
23—5—1938.

എം. നാണുനായർ, കോഴിക്കോട്.

THE SEN GUPTA PUBLIC LIBRARY
LOVE & SERVICE.
PUTHIYARA

അദ്ധ്യായം 1.

പ്രാരംഭം

ഇന്ത്യയിൽ ഇന്നു നടപ്പുള്ള തപ്പാൽസമ്പ്രദായത്തിന്നു ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകൂടി പഴക്കമായിട്ടില്ല. 14–ാം നൂറ്റാണ്ടിൽതന്നെ ഇന്ത്യയിൽ ഒരുമാതിരി തപ്പാൽ സമ്പ്രദായം നടപ്പിലുണ്ടായിരുന്നു. മൊഗൾ ചക്രവർത്തിമാരുടെ ഭരണകാലത്ത് 'ഡാക്ക്' എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന ശരിയായ ഒരു തപ്പാൽസമ്പ്രദായമുണ്ടായിരുന്നതത്രെ. അതിന്ന് ശേഷം 'ഡാക്ക്' എന്ന വാക്ക് സാധാരണമായി നാട്ടുഭാഷകളിൽ തപ്പാലാപ്പീസ് എന്നതിന്ന് പകരം ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ഷെർഷാ ചക്രവർത്തി തന്റെ ചുരുങ്ങിയ ഭരണകാലമായ 1541 മുതൽ 45വരെയുള്ള 5കൊല്ലത്തിന്നിടയിൽ ഒരു കുതിരത്തപ്പാൽ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്നതായി ചരിത്രകാരന്മാർ പറയുന്നുണ്ട്. മഹാനായ അക്ബർ ഇതിൽ പിന്നേയും പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തിത്തീർത്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്ത് രാജ്യത്തിലെ പ്രധാന റോഡുകളിന്മേലെല്ലാം പതിപ്പുള്ള നാഴിക കൂട്ടമ്പോം ഓരോ തപ്പാലാപ്പീസുകൾ പണിചെയ്തു. 18–ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യകാലത്തിൽ, ബ്രിട്ടീഷുകാർ, തങ്ങളുടെ ആധിപത്യത്തെ ഇന്ത്യയിൽ ക്രമേണ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്ന കാലത്ത്, ഇന്ത്യയിൽ ശരിയായ ഒരു തപ്പാൽസമ്പ്രദായം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരുപക്ഷെ അക്കാലത്ത് ഇന്ത്യ ഛിന്നഭിന്നമായി യാതൊരു യോജിപ്പും കൂടാതെ കിടന്നതായിരിക്കണം ഇതിന്ന് കാരണം. 1756ൽ ക്ലൈവ് പ്രഭു ഒരു തപ്പാൽസമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും അതു വേണ്ടപോലെയായിരുന്നില്ല. അഞ്ചലോട്ടക്കാർ കത്തുകൾ രാജ്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലേക്കും കൊണ്ടുപോയിരുന്നുവെങ്കിലും കത്തുകൾക്ക് മുദ്രയോ, വിതരണച്ചിലവോ വസൂൽ ചെയ്തിരുന്നില്ല. 1784–ൽ വാറൻഹേസ്റ്റിങ്ങ്സിന്റെ കാലത്ത് മാത്രമാണ്

സ്വകാര്യക്കത്തുകളിന്മേൽ മുദ്ര വേണമെന്ന സമ്പ്രദായം നടപ്പായത്. 1827-ൽ അന്നത്തെ ബ്രിട്ടീഷ് വ്യാപാരികളായ ഈസ്റ്റിന്ത്യാ കമ്പനിക്കാക്ക് തപ്പാൽസമ്പ്രദായത്തിന്റെ സർവ്വാധികാരങ്ങളും നല്കിക്കൊണ്ട് ഒരു നിയമം പാസ്സാക്കപ്പെട്ടു. മദ്ധ്യേഭാവം ദൂരത്തിനനുസരിച്ചായിരുന്നു തീർച്ചയാക്കിയിരുന്നത്. 1827-ലെ നിയമത്താൽ, പല സ്വകാര്യ തപ്പാൽസമ്പ്രദായങ്ങളും നിർത്തേണ്ടതായിവന്നു. എന്നാൽ ഈസ്റ്റിന്ത്യാ കമ്പനിക്കാർ അവക്ക് പകരം ഓരോ ജില്ലയിലും ഓരോ തപ്പാലാപ്പീസ്സ് നിർമ്മിക്കുകയും അതാതു സ്ഥലത്തെ ജനങ്ങളിൽനിന്നു അതിനു ഒരു ചുരുങ്ങിയ നികുതി പിരിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. 1904-ൽ ഈ ജില്ലാതപ്പാലാപ്പീസുകം എല്ലാം വേണ്ടെന്നുവെച്ചു, അവക്ക് പകരം സബ്ബാപ്പീസുകളും ബ്രാഞ്ചാഫീസുകളും ഇ. ഡി. ആപ്പീസുകളും നിർമ്മിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടു നാം ഇന്ന് കാണുന്ന തപ്പാൽസമ്പ്രദായത്തിന്ന് 34 വയസ്സു മാത്രമെ പ്രായമായിട്ടുള്ളു. 1904 മുതല്ലാണ് ഇന്ത്യയിലെ തപ്പാൽ സമ്പ്രദായം ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടുവാൻ തുടങ്ങിയത്.

കമ്പിയേപ്പാട് ഇന്നും രാജ്യത്തിന്ന് പുതിയതുതന്നെയാണ്. ഡൽഹൌസി പ്രഭുവിന്റെ കാലത്ത് കൽക്കത്തക്കും ഡൈമണ്ട് ഹാർബറിനും മദ്ധ്യേ പരീക്ഷണാർത്ഥം ഇന്ത്യയിലെ ഒന്നാമത്തെ കമ്പിലൈൻ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. ആ പരീക്ഷണം വളരെ വിജയകരമായിക്കണ്ടതിനാൽ അതിനെ എല്ലാ പ്രധാന പട്ടണങ്ങളിലും സ്ഥാപിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. 1858 മുതൽ തപ്പാലാഫീസുകളെ, തപ്പാലിനും കമ്പിക്കുംകൂടിയുള്ള ആഫീസുകളായി മാറ്റിക്കൊണ്ടു കമ്പിമാഗ്രത്തെ പല സ്ഥലത്തേക്കും പ്രചരിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ കമ്പി ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ട് ഒരു പ്രത്യേക ഡയരക്ടർ ജനറാളുടെ അധീനത്തിലായിരുന്നു. 1913-ന്ന് ശേഷം തപ്പാൽ, കമ്പി, കമ്പിയില്ലാക്കമ്പി, ടെലിഫോൺ മുതലായവയെല്ലാംകൂടി "ഡയ

രക്ടർ ജനറാം ഓഫ് പോസ്റ്റ്സ് ആൻറ് ടെലിഗ്രാഫ്സ്" എന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻറെ കീഴിലാക്കപ്പെട്ടു.

ഈ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൻറെ വളച്ചയോടുകൂടി നിരവധി പേരെ പ്രവൃത്തിക്കു വെക്കേണ്ടിവന്നു. എന്നാൽ അവരുടെ സ്ഥിതി തീരെ തൃപ്തികരമായിരുന്നില്ല അവക്കു അത്യുദ്ധാനം ചെയ്യേണ്ടിവരികയും ഓഫീസിൽ വളരെനേരം ജോലി ചെയ്യേണ്ടിവരികയും ചെയ്തിരുന്നു. 'പോസ്റ്റൽ അനോഷണക്കമ്മറി'യുടെ വാക്കുകളിൽ അവക്ക് യാതൊരു കല്പനാവിലാസങ്ങളെക്കുറിച്ചും സംസാരിക്കുവാൻ അർഹതയില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടും പ്രവൃത്തിക്കാർ, അവരുടെ പ്രവൃത്തി ശരിയായി നടത്തുകയും ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനോട് ഭക്തിയുള്ളവരായിരിക്കുകയും ചെയ്തുപോന്നു. മി: റഡിയാർഡ് കിപ്ലിങ്ങ് അവരുടെ സേവനത്തെപ്പറ്റി എത്രയും മഹത്തരമായ വിധത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്:—

"തോട്ടിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അയാളം (അഞ്ചൽക്കാരൻ) അതിനെ നീന്തിക്കടക്കണം. മഴ നിമിത്തം നിരത്ത് നടക്കുവാൻ വയ്യാതായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അയാളം മലകയറിമറിഞ്ഞുകൊള്ളണം.

കൊടുങ്കാറ്റ അയാളെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടോ? കൊടുങ്കാറ്റ് അയാളക്ക് എന്താണ്?

അവൻ ശപഥം കഴിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ചക്രവർത്തിനിയുടെ പേരിൽ യാതൊരുപേക്ഷയും കൂടാതെ തപ്പാൽ ചുമക്കുകതന്നെ വേണം."

ഈ വാക്കുകളും തപ്പാൽ പ്രവൃത്തിക്കാരെ അനുമോദിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണെങ്കിലും, അവർ, തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിനിർവഹണത്തിൽ എത്രത്തോളം ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവരുന്നുണ്ടെന്നു ഇതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീജിത്ത് താരാപദമുക്കർജി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകഥാ കഥനത്തിൽ ഒരിടത്തു ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

1895-ൽ ഞാൻ ഒരു ക്ലാക്കിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ തപ്പാൽഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പ്രവേശിച്ചു. അക്കാലത്തു പ്രാരംഭശമ്പളം 15ക. യായിരുന്നു. വലിയ മാസ്റ്റടിക്കാർ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും 50ക. യിൽ അധികം ശമ്പളം വാങ്ങുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ വളരെ ചുരുക്കമായിരുന്നു. പ്രവൃത്തിക്കാർ എണ്ണത്തിൽ വളരെ ചുരുക്കമായിരുന്നതുകൊണ്ടു ക്ലാക്ക്മാക്ക് സാധാരണ 12 മണിക്കൂറിലധികം പ്രവൃത്തിയെടുക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നു. ക്ലാക്കുമാരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളും അതു മാത്രമായിരുന്നില്ല. മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അവരോടു വളരെ മോശമായി പെരുമാറുകയും നിസ്സാരകുറ്റങ്ങൾക്കായി കഠിനമായ ശിക്ഷയനുഭവിപ്പിക്കുകയും സുപ്രധണ്ടു മുതലായ മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അവരെ അനാവശ്യമായി ശകാരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇക്കാലത്തു അങ്ങിനെയെല്ലാം ഉണ്ടാകുമെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ തന്നെ വയ്യെങ്കിലും അന്ന് കൽക്കത്തയിൽകൂടി ഈ വക അനീതികളും പ്രചാരത്തിലുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു് സർവ്വരും അറിയുന്നതാണ്. ഒരു ഗ്രേഡിൽനിന്നു, മറെറാരു ഗ്രേഡിലേക്ക് കയറ്റം കിട്ടേണമെങ്കിൽ എത്ര സർവീസുണ്ടായിരുന്നാലും സുപ്രധണ്ടിനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ ചുരുങ്ങിയതു 60ക. യെങ്കിലും ചിലവാക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നു. എളിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മുമ്പുതന്നെ പലപ്പോഴും കൈക്കൂലി കൊണ്ടു ഉദ്യോഗക്കയറ്റം സമ്പാദിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു."

എന്തെല്ലാം ബുദ്ധിമുട്ടുകളും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു അന്നത്തെ തപ്പാൽ പ്രവൃത്തിക്കാർ അവരുടെ ജോലി നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നതെന്നു് ഇതിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. അവക്ക് കല്പന ദിവസങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അധികസമയം ആപ്പീസ് ജോലി ചെയ്യേണ്ടതായി വന്നിരുന്നു. ഇതിനെല്ലാം പുറമെ മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ പെരുമാറ്റവും അതൃപ്തികരമായിരുന്നു. അങ്ങി

നെയിരിക്കെ തങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകൾക്ക് നിവാരണമുണ്ടാക്കുന്നതിനു ഒരാളെ കിട്ടുവാൻ പ്രവൃത്തിക്കാരിൽ ചിലർ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അതിൽ യാതൊരത്ഭുതവുമില്ല. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു കാലത്തായിരുന്നു ശ്രീജിത്ത് താരാപദി മുക്കർജി തപ്പാൽഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പ്രവേശിച്ചത്.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്ത് അദ്ദേഹം തപ്പാൽ സംബന്ധമായ പല ഉദ്യോഗങ്ങളും വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആർ. എം. എ സ്സിൽ ക്ലാർക്ക്, ഇൻസ്പെക്ടർ, സബ്ബ് പോസ്റ്റുമാസ്റ്റർ, പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ എന്നീ ഉദ്യോഗങ്ങളും പോസ്റ്റൽ കംടൊളറുടെ ആഫീസിൽ ഇൻസ്പെക്ടർ, സബ്ബ് ഓഡിറ്റർ എന്നീ ഉദ്യോഗങ്ങളും വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതചരിത്രം മുഴുവൻ എഴുതുന്നത് എത്രയും പ്രയാസമേറിയ കാര്യമാണ്. അദ്ദേഹം ഡയറിക്കുറിപ്പ് വെക്കുകയോ, മറ്റു വല്ലതും എഴുതിവെക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. സ്നേഹിതന്മാരുടെ അപേക്ഷയനുസരിച്ച് ജീവിതസംഭവങ്ങളിൽ ചിലതു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. നിഷ്ക്രിയത്വംകൊണ്ടു അതും മുഴുവനായിട്ടുള്ളതല്ല അതു കൊണ്ടു ആ മഹാന്റെ ശരിയായ ജീവിതചരിത്രനിർമ്മാണത്തിൽ നമുക്ക് വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടേണ്ടതുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം 2.

ബങ്കാളിൽ ബർദ്ദവാൻജില്ല അനേകം മഹാന്മാരുടെ ജനനസ്ഥലമായി പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. ജ്ഞാനദാസ്, ഭാരതചന്ദ്ര, "ചണ്ഡി"യുടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവായ മുകുന്ദരാം ചക്രവർത്തി, രംഗലാൽകവി, മുതലായ അനവധി കവികളും ഈ ജില്ലയിലാണ് ജനിച്ചിട്ടുള്ളത്. സുപ്രസിദ്ധിനേടിയ പരോപകാരിയായ സർ. രാഷ് ബിഹാരിഘോഷും ഇവിടെയാണ് ജാതനായത്. ഈ ജില്ല

1868

യിൽ വൈകുണ്ഠപുരം എന്നൊരു ചെറുഗ്രാമത്തിൽ ~~1848~~ാംവ
ഷത്തിൽ നമ്മുടെ കഥാനായകൻ ഭൂജാതനായി. ഈസ്റ്റിന്ത്യാറെ
യിൽവേയിൽ ഗംഗാപുരം സ്റ്റേഷനിൽ നിന്നു ഏകദേശം $1\frac{1}{2}$ നാ
ഴിക ദൂരത്തായിട്ടാണ് വൈകുണ്ഠപുരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. പട്ട
ണത്തിൽനിന്നു വിട്ടും ശരിയായ ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങളും ഇല്ലാതെയും
കുഗ്രാമങ്ങളിൽ ഒന്നാകയാൽ അതിനെപ്പറ്റി അധികം കേൾവി
യില്ല. എന്നാൽ തങ്ങളുടെ നേതാവും രക്ഷകനുമായ ഒരാളുടെ ജ
നനസ്ഥലമെന്ന സ്ഥിതിക്ക് ഇന്ത്യയിലേയും ബർമ്മയിലേയും ത
പ്പാൽപ്രവൃത്തിക്കാർക്ക് ഇത് ഒരു തീർത്ഥയാത്രസ്ഥലമായിത്തന്നെ
തീരുന്നതാണ്.

വൈകുണ്ഠപുരം നമ്മുടെകഥാനായകന്റെ പ്രപിതാമഹന്മാരു
ടെ വാസസ്ഥലമായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവായ ബാ
ബു ദീനബന്ധുമുക്കർജി വിവാഹത്തിനുശേഷം അവിടെ വാസമു
റപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ദീനബന്ധുവിന്റെ പിതൃഗൃഹം ഹുഗ്ലി ജി
ല്ലയിൽ, ബാലഗോറിനു സമീപം കാലിഗോറിലായിരുന്നു. അവർ
കുലീൻ ബ്രാഹ്മണരായതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ ഒന്നി
ലധികം ഭാര്യമാരെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ഭാ
ര്യാസോദരനായ ബാബു ദുർഗ്ഗാദാസ് മുക്കർജിക്ക്, കൽക്കത്ത
യിൽ എച്ച്. സി. ഗാംഗ്രലി & കമ്പനിയെന്ന ഒരു സ്റ്റേഷനറി
ഷാപ്പ് ഉണ്ടായിരുന്നു. ദുർഗ്ഗാദാസ് ദീനബന്ധുവയും തന്റെ ക
ച്ചവടത്തിൽ ചേർത്തു. ദുർഗ്ഗാദാസ്ബാബുവായിരുന്ന ഷാപ്പിന്റെ
ഉടമസ്ഥനെങ്കിലും അയാളുടെ പുത്രനായ കെ. പി. മുക്കർജിയും
ദീനബന്ധുവുമാണ് ഷാപ്പ് നടത്തിയിരുന്നത്. അവരുടെ അത്യ
ദ്ധ്വാനത്താൽ ഷാപ്പു ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടുകൊണ്ടുവരികയും
കൽക്കത്തയിലുള്ള ഏറ്റവും വലിയ ഷാപ്പുകളിൽ ഒന്നായിത്തീരു
കയും ചെയ്തു. ദുർഗ്ഗാദാസിനു ഇംഗ്ലീഷുപരിജ്ഞാനം ഒട്ടും ഉണ്ടായി
രുന്നില്ലെങ്കിലും ദീനബന്ധുവിന് കുറേശ്ശ ഇംഗ്ലീഷറിവുണ്ടായിരു
ന്നതുകൊണ്ടു യൂറോപ്യന്മാരായ പതിവുകാരുമായി ഉള്ള വ്യാപാ

രം അയാളം നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നു. ഇക്കാരണത്താൽ ആയാളംക്ക് അവിടെ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ കായ്യങ്ങളം വളരെ സമാധാനപരമായി തുടന്നുകൊണ്ടു പോകുകയുണ്ടായില്ല. പണ സംബന്ധമായ കായ്യങ്ങളിൽ അവർ തമ്മിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസ മുണ്ടാകുകയും ദീനബന്ധു പെട്ടെന്ന് തന്റെ സഹോദരന്റെ ഷാപ്പിനെ വിട്ട കൽക്കത്തയിൽനിന്നു പോകുകയുംചെയ്തു. അക്കാല ത്ത് ബർദ്വാൻ ജില്ലയിൽ സെററിൽമെണ്ട് പ്രവൃത്തി നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു. ദീനബന്ധു ഒരു ജോലിക്കുവേണ്ടി അ വിടെ പോയി. ആപ്പീസ് ജോലികളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു വിവര മില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു ഒരു ആമീന്റെ പണിയിലാണ് പ്രവേശി ച്ചത്. സെററിൽമെണ്ടു പ്രവൃത്തിക്കായി അദ്ദേഹം വൈകുണ്ഠപുര ത്തിലേക്കു പോയി. കുറച്ചുകാലം അവിടെ വസിച്ചു.

ബാബു വൈകുണ്ഠനാഥചക്രവത്തി എന്നയാളം, വിവാഹ ത്തിനു പ്രായമായിരിക്കുന്ന ബപിനമോഹിനി എന്ന തന്റെ പു ത്രിക്ക് തക്കതായ ഒരു വരനെ അന്വേഷിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേ ഹം ദീനബന്ധുവുമായി പരിചയപ്പെടുകയും ആയാളംക്ക് ത ന്റെ പുത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ ദീനബന്ധു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇതുവരെ അദ്ദേ ഹം അവിവാഹിതനായിരുന്നുവെന്ന് വായനക്കാർ വിചാരിക്കരു ത്. തന്റെ പ്രപിതാമഹന്മാരെപ്പോലെ അദ്ദേഹം ഇതിന്നുമുമ്പു മൂന്നുപ്രാവശ്യം വിവാഹം കഴിക്കുകയും ആ മൂന്നു ഭാര്യമാരും അ പ്പോഴും ജീവിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലും അ ന്നത്തെ സമ്പ്രദായം അങ്ങിനെയായിരുന്നതുകൊണ്ടു വീണ്ടും വിവാ ഹം ചെയ്വാൻ അദ്ദേഹം മടിച്ചില്ല. മുമ്പു വിവാഹങ്ങളം കഴിഞ്ഞതി ട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അവക്ക് സമുദായത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഉ ന്നതസ്ഥിതിയാലോചിച്ചു പലരും തങ്ങളുടെ പുത്രിമാരെ അവക്ക് വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ബപിനമോഹി നി വളരെ നല്ല ഒരു സ്ത്രീയായിരുന്നു; അവർ രൂപവതിയും സു

ശീലയും സമർത്ഥയുമായിരുന്നു. ദീനബന്ധുവിന്ന് അവരോട് അത്യധികമായ സ്നേഹം ഉണ്ടാകുകയാൽ അവിടെ വസിച്ചു അവർക്കായി ഒരു ഗൃഹം പണിയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അവളുടെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു. ദീനബന്ധുവിന്റെ ആദ്യത്തെ 3 ഭാര്യമാരും അധികം താമസിയാതെ നിര്യാതരായി. അതുകൊണ്ടു വൈകുണ്ഠപുരത്തെ വിട്ടുപോകുന്നതിനു അദ്ദേഹത്തിനെ യാതൊന്നും ആകർഷിക്കുവാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ദീനബന്ധുവിനു വലിയ വരവൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും, ഭർത്താവിന്റെ ചെറുതായ വരവുകൊണ്ടു ബപിനമോഹിനി കാര്യങ്ങളെല്ലാം വൃത്തിയായി നിർവ്വഹിച്ചുപോന്നു. അവർക്ക് ഭാമപദ, താരാപദ, നിരപദ എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നു പുത്രന്മാരും മോഹശരി എന്ന് പേരായ ഒരു പുത്രിയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

അങ്ങിനെ താരാപദൻ, ദീനബന്ധുവിന്റെ രണ്ടാമത്തെ പുത്രനായിരുന്നു. കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കേ അദ്ദേഹത്തിനു കായികാഭ്യാസത്തിൽ വളരെ താല്പര്യമുണ്ടായിരുന്നു. അക്കാലങ്ങളിൽ കുലീനകുടുംബക്കാർ, തങ്ങളിൽ താണ സ്ഥിതിയിലുള്ളവരുമായി സഹവസിക്കുക പതിവായിരുന്നില്ല; എന്നാൽ അദ്ദേഹം അവരുമായി സഹവസിക്കുവാൻ മടിച്ചിരുന്നില്ലെന്ന് തന്നെയല്ല ഉഗ്രകുതീകരും, ബാഗ്ഡീകരും എന്നീ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവരോടുകൂടി പലപ്പോഴും കളിക്കുകയും പതിവായിരുന്നു. ബാല്യം മുതൽക്കേ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും അക്ഷമനും ശാഠ്യക്കാരനുമായിരുന്നു. പനമരങ്ങളുടെ കീഴിൽ, അവയുടെ കായ വീഴുമ്പോൾ പിടിക്കുവാനായി അദ്ദേഹം കാത്തുനില്ക്കുക പതിവായിരുന്നുവത്രെ. ഒരു കായ്ക്കും ചെയ്യാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ ആർക്കും അദ്ദേഹത്തെ അതിൽ നിന്നു വിലയ്ക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഒരിക്കൽ ബപിനമോഹിനി കുളിക്കുവാനും വെള്ളം കൊണ്ടുപോരുവാനുമായി കുളത്തിലേക്കു പോകുമ്പോൾ താരാപദനെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അ

ന്ന് താരാപദന്ന് മൂന്ന വയസ്സു മാത്രമെ പ്രായമായിരുന്നുള്ളു. ബ പിനമോഹി വെള്ളപ്പാത്രം കഴുകിലെടുത്തശേഷം കുട്ടിയോടുകൂടെ വരുവാൻ പറഞ്ഞു. കുട്ടി അതിന്ന ഒരുങ്ങിയില്ല. എന്നാൽ താൻ പാത്രം വീട്ടിൽകൊണ്ടുവെച്ചു വരുന്നതുവരെ അവിടെത്തന്നെ നില്ക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. തന്നെ ആദ്യം വിട്ടിൽകൊണ്ടാക്കിയ ശേഷം വെള്ളം കൊണ്ടുപോകാമെന്ന് കുട്ടി ശാഠ്യം പിടിച്ചു. അമ്മ അതു കേൾക്കാതെ വെള്ളം വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു മടങ്ങിവന്നപ്പോൾ കുട്ടി കൂടെപ്പോകുവാൻ ഒരുക്കമില്ലായിരുന്നു. അവസാനം പാത്രം വീണ്ടും കൊണ്ടുവന്ന് കളക്കരയിൽവെച്ചശേഷം മാത്രമേ കുട്ടിയെ കൊണ്ടുപോകുവാൻ അമ്മക്കു കഴിഞ്ഞുള്ളു. ഇതു പിന്നീടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു പ്രധാനഗുണമായിത്തീർന്നു.

അദ്ധ്യായം 3.

താരാപദന്റെ ബാല്യവിദ്യാഭ്യാസം വൈകുണ്ഠപുരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രാഥമികപാഠശാലയിലാണ് ആരംഭിച്ചതു്. അവിടത്തെ മുഴുവൻ പഠനവും കഴിച്ചകാലത്തിനുള്ളിൽ അദ്ദേഹം തീർത്തു. പിന്നീടു ഹയർ ക്ലാസ്സുകളും അടങ്ങിയ സ്കൂളുകളും അവിടെ ഇല്ലായിരുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ ബാർദ്വാനിലേക്കു അയക്കുകയും അവിടെ ഒരു മിഡിൽ ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തു. ദീനബന്ധുവിന്ന ഇക്കാലത്ത് വളരെ ചുരുങ്ങിയ സമ്പാദ്യമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു; അതുകൊണ്ടു പുത്രന്റെ വിദ്യാഭ്യാസസംബന്ധമായ ചിലവുകളും നിവ്വഹിക്കുവാൻ അയാൾക്കു് ബുദ്ധിമുട്ടായിതീർന്നു. എന്നാൽ ഭാഗ്യവശാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അകന്ന ഒരു അമ്മാമനായ ആനന്ദചരൺമുക്കർജി അദ്ദേഹത്തിന്ന് സൌജന്യമായി താമസവും ഭക്ഷണവും ഏർപ്പാടുചെയ്തുകൊടുത്തു. ആദ്യംമുതല്ലെ താരാപദൻ ഉത്സാഹിയും ബുദ്ധിയുള്ളവനുമായ ഒരു കുട്ടിയായിരുന്നു. 10-ാംവയസ്സിൽ അദ്ദേഹം എം. ഇ. പരീക്ഷ പാസ്സായി. പരീ

ക്ഷയിൽ പ്രശസ്തമാകംവണ്ണം വിജയം പ്രാപിച്ചുവെന്നുമാത്രമല്ല മാസംതോറും 5കയുടെ ഒരു സ്കോളർഷിപ്പുംകൂടി സമ്പാദിച്ചു. അതു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പഠനം തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകുന്നതിനു വലിയ ഒരു സഹായമായിത്തീർന്നു. പുത്രന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയും പ്രാപ്തിയും കണ്ടു താരാപദന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകുവാൻ അച്ഛനും വലിയ ഉത്സാഹമുണ്ടായി. എന്നാൽ അതിനു ധാരാളം പണം ആവശ്യമായിരുന്നതിനാൽ അത് ഒട്ടും എളുപ്പമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നില്ല. കൂച്ച്ബിഹാർ എസ്റ്റേറ്റിൻ ദിൻഹാടയെന്ന സ്ഥലത്ത് ബാബു കാളിപ്രസന്നഭട്ടാചാർജി എന്ന് പേരായി ദീനബന്ധുവിന്ന് ഒരകന്ന ചാച്ചക്കാരൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം താരാപദനെ തന്റെ ഭവനത്തിൽ വസിപ്പിക്കുവാൻ സമ്മതിച്ചു. അതുകൊണ്ടു താരാപദൻ അവിടത്തെ ഹയർ എലിമെന്ററി സ്കൂളിൽചേർന്നു പഠനം തുടർന്നുവന്നു. കാളിപ്രസന്നൻ, സ്വഭാവഗുണമുള്ള ഒരു മഹാനായിരുന്നതിനാൽ, താരാപദന്റെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിനു ഇത് സഹായമായിത്തീർന്നു.

1887ൽ ദിൻഹാട് ഹയർ എലിമെന്ററി സ്കൂളിൽനിന്ന് താരാപദൻ പ്രവേശനപരീക്ഷയിൽ പാസ്സായി. ഇക്കുറിയും അദ്ദേഹം ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായവിധത്തിൽ പാസ്സാവുകയാൽ 10കയുടെ ഒരു സ്കോളർഷിപ്പു സമ്പാദിച്ചു. അന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു 19വയസ്സ് പ്രായമായിരുന്നു. അവിടെനിന്ന് അദ്ദേഹം കൂച്ച് ബീഹാറിലേക്കു പോകുകയും കൂച്ച്ബീഹാർ കോളേജിൽ ചേരുകയും ചെയ്തു. അവിടെ സ്റ്റേറ്റിലെ ഒരു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന പരേതനായ ബാബുകേദർനാഥ മസുംദാരുടെ ഭവനത്തിലായിരുന്നു വസിച്ചിരുന്നത്. കേദർനാഥൻ കാളിപ്രസന്നന്റെ ഒരു സ്നേഹിതനായിരുന്നു. കാളിപ്രസന്നന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരമാണ് താരാപദനെ, കേദർനാഥൻ സ്വീകരിച്ചതും. താരാപദൻ ആദ്യംമുതൽക്കേ സൽസ്വഭാവിയും ആരോടും ഇണങ്ങുന്ന സ്വഭാവമുള്ളവനുമായിരുന്നതിനാൽ ആ കുടുംബത്തിലെ എല്ലാ

അംഗങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. ഇവിടെവെച്ചു 1889ൽ ഒരു രണ്ടാംഗ്രേഡ് സ്കോളർഷിപ്പോടുകൂടി എഫ്. എ. പരീക്ഷയും 1891ൽ കണക്കിൻ ഓണേഴ്സ് ബഹുമതിയോടുകൂടി ബി. എ. പരീക്ഷയും താരാപദൻ പാസ്സായി.

താരാപദൻ കോളേജിൽ, പഠനത്തിൽ മുന്നിട്ടുനില്ക്കുന്ന ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്നുവെങ്കിലും പഠനത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം തന്റെ ആരോഗ്യത്തെ അനാദരിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം കോളേജിലെ ഏറ്റവും നല്ല അഭ്യാസിയും എല്ലാകളികളിലും പ്രശസ്തിനേടിയവനുമായിരുന്നു. മരണംവരെ അദ്ദേഹം തന്റെ കായികാഭ്യാസങ്ങൾ തുടർന്നുവന്നു. വാർദ്ധക്യകാലത്തുകൂടി അദ്ദേഹത്തിനു നല്ലൊരു ശരീരമുണ്ടായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസകാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചിരുന്ന കൂച്ച്ബിഹാർ മഹാരാജാവ് സർ. നൃപേന്ദ്രനാരായണഭൂപൻ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോളേജിലെ വിദ്യാർത്ഥികളെ കായികാഭ്യാസത്തിലും കളികളിലും പങ്കെടുക്കുവാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നു. താരാപദന്റെ ശരിയായ വളർച്ചയെ പ്രാപിച്ച ശരീരവും ആരോഗ്യവും മഹാരാജാവിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം ശിക്ഷണത്തിൻകീഴിൽ, താരാപദൻ നല്ലൊരു സവാരിക്കാരനും കുറിവെടിക്കാരനുമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഫുട്ബാൾ, ക്രിക്കറ്, ടെന്നിസ്സ് എന്നീ കളികളിലും അദ്ദേഹം മുന്നിട്ടുവന്നു. മഹാരാജാവിന്ന് താരാപദനിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹംകൊണ്ടു. ഒരിക്കൽ തന്റെ സന്തോഷത്തെ കാണിക്കുവാനായി അദ്ദേഹം താരാപദന്ന് ഒരു ക്രിക്കറ്ബാറ്റ് സമ്മാനിക്കുകയുണ്ടായി. നായാട്ടുവേളകളിൽ മഹാരാജാവു അദ്ദേഹത്തെ കൂടെ കൊണ്ടുപോകുക പതിവായിരുന്നു.

താരാപദന്റെ സഹപാഠികളിൽ ചിലർ പിന്നീട് പ്രഖ്യാതരായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ബഗൽപൂരം ഡിവിഷനിലെ കമ്മീഷണരായിരുന്ന മി: ബി. സി. സെൻ, ഐ. സി. എസ്സ്., 'സർവൻട്' പത്രത്തിന്റെ അധിപരും നല്ലൊരു പത്രപ്രവർത്തകനുമായിരുന്ന പ

ണ്ഡിറ്റ് ശ്യാംസുന്ദർ ചക്രവർത്തി, കൽക്കത്താ പ്രസിഡൻസി മജിസ്ട്രേട്ടായിരുന്ന മി: കെ. ബി. ദാസഗുപ്ത എന്നിവരായിരുന്നു ഇതിൽ പ്രധാനികളായവർ.

അദ്ധ്യായം 4.

ബി. എ. പരീക്ഷ പാസ്സായ ഉടനെത്തന്നെ, നല്ലൊരു ശമ്പളത്തിന്മേൽ അദ്ദേഹത്തിന്ന് കൂച്ച് ബിഹാർ കോടതിയിൽ ശിരസ്തദാരുടെ ഒരു ഉദ്യോഗം കിട്ടി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണകാംക്ഷിയായ കൂച്ച് ബിഹാർ മഹാരാജാവിന്ന്, അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ രാജ്യത്തിൽതന്നെ നിർത്തേണമെന്നു മോഹമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വിധി മറെറാരു വിധത്തിലാണ് പ്രവർത്തിച്ചതു്; അല്ലെങ്കിൽ അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്ന് നേതാവായി അദ്ദേഹത്തെ ലഭിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. സ്റ്റെററിലെ ദിവാൻ, യുവാവായ താരാപദനിൽ അസൂയയുള്ളവനായിരുന്നതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്ന് അങ്ങിനത്തെ ഒരുദ്യോഗം ലഭിക്കുന്നത് തീരെ ഇഷ്ടമായിരുന്നില്ല. താരാപദൻ ഒരു രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനോ, കൌശലക്കാരനോ ആയിരുന്നില്ല. എല്ലാം വെളിവിൽ നടത്തുവാനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നു ഇഷ്ടം. ദിവാന്റെ അന്യായകൃത്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു അറിവായപ്പോഴും അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗം തേടുന്നതു നിർത്തിവെച്ചു ട്യൂർക്കി ഇഞ്ചിനീയറിങ്ങ് കോളേജിൽ പഠനത്തിന്നു ചേർന്നു.

ഈ കാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ പെട്ടെന്ന് നിര്യാതനായി. കഷ്ടപ്പാടുകളും അധികരിപ്പിക്കുമാറ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൂത്ത സഹോദരനായ ഭാമപദന്ന്--ശരിയായ ഒരു ഗുരുവില്ലാതെ ആത്മീകാധ്യയനം (തൻത്രിക് സാധന) പരിചയിച്ചതിനാലാണെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു—ബുദ്ധിഭ്രമം നേരിട്ടു. താരാപദന്ന്, അതുകൊണ്ടു ഒരു വലിയ കുടുംബത്തിന്റെ ഭാരം മുഴുവൻ വഹിക്കേ

ണ്ടതായി വന്നു. ദീനബന്ധു എന്നും ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടുകാരനായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം കുടുംബത്തിന്നു് ഒന്നും സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അച്ഛന്റെ സ്ഥിതിയറിഞ്ഞു താരാപദൻ ഒരിക്കലും പ്രത്യേകമായ യാതൊരു സഹായത്തിന്നും അച്ഛനോടാവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. താരാപദൻ തന്റെ സ്കോളർഷിപ്പിലും ഒഴിവുസമയങ്ങളിൽ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കിട്ടുന്ന തുച്ഛമായ സമ്പാദ്യത്തിലും ആശ്രയിച്ചാണ് വന്നിരുന്നതു്. ബാല്യം മുതൽക്കേ അദ്ദേഹം ഒരു ധാരാളിയല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, തന്റെ ചുരുങ്ങിയ വരവിൽനിന്നുതന്നെ വല്ലതും സമ്പാദിച്ചു അച്ഛനെ സഹായിക്കുകപതിവായിരുന്നു.

തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികാലത്ത് താരാപദൻ ശരിയായ ഒരു ബ്രഹ്മചര്യ ജീവിതമായിരുന്നു നയിച്ചിരുന്നത്. അദ്ദേഹം വിലവേറിയ ക്ഷണങ്ങളം കഴിച്ചിരുന്നില്ല. പ്രാതലിന്നു കുറച്ചു ധാന്യങ്ങളം മാത്രമായിരുന്നു ഉപയോഗിക്കുക പതിവ്. കൂടാതെ അദ്ദേഹം പതിവായി കായികാഭ്യാസം ശീലിച്ചുവരികയും ചെയ്തിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു യൌവനകാലത്ത് അദ്ദേഹം വളരെ ശക്തവാനും ആരോഗ്യമുള്ളവനുമായിത്തീർന്നു. താഴെ പറയുന്ന സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലിയ കായികശക്തിയെ ഉദാഹരിക്കുന്നതാണ്.

15-ാമത്തെയോ 16-ാമത്തെയോ വയസ്സിൽ താരാപദൻ കൂച്ച്ബിഹാർ കോളേജിൽ എഫ്. എ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്ത്, ബന്ധുക്കളായ ചില സ്ത്രീകളെ ദിൻഹടയിൽനിന്നു കൂച്ച് ബിഹാറിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകേണ്ടിവന്നു. ദിൻഹാടയിൽനിന്നും കൂച്ച്ബിഹാറിലേക്ക് തീവണ്ടി ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, ജനങ്ങൾക്ക് കപ്പൽമാർഗ്ഗമായി സഞ്ചരിക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നു. കപ്പൽ പുറപ്പെടുന്നതിന്നുമുമ്പു താരാപദനും സ്ത്രീകളും കപ്പൽസങ്കേതത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. പുഴക്ക് ആഴമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ കപ്പൽ പുഴയുടെ മദ്ധ്യത്തിലായിരുന്നു നിന്നിരുന്നത്. യാത്രക്കാരെ കപ്പലിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്നു ഒരു തോണിയുണ്ടായിരുന്നു. അ

വർ തോണിയിൽ കയറിയ ഉടനെ ഭീമകായന്മാരായ രണ്ടു യൂറോപ്യന്മാർ അവിടെയെത്തി, അവക്കു കയറുവാനായി തോണി ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. താരാപദൻ അതിനെ കേവലം നിരസിച്ചതിൽ, ഒരു യൂറോപ്യൻ ശക്തി ഉപയോഗിച്ചു അയാളെ പുറത്തേക്ക് വലിച്ചിടുവാൻ ശ്രമിച്ചു. അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന പലരും ഇക്കാഴ്ച കണ്ടുനിന്നിരുന്നുവെങ്കിലും ആരും താരാപദനെ സഹായിക്കുന്നതിനെത്തിയില്ല. എന്നാൽ തന്നത്താൻ രക്ഷിക്കാമെന്നു താരാപദനു നല്ല ഉറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം യൂറോപ്യനെ കഠിനമായി പ്രഹരിക്കുകയും അയാളെ മാപ്പുചോദിച്ചു തന്നെ വിട്ടുവാൻ അപേക്ഷിച്ചതുവരെ, അയാളുടെ കഴുത്തു പിടിച്ചമർത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ താരാപദന് മറ്റൊരു ബുദ്ധിമുട്ടു നേരിടേണ്ടതായിവന്നു. തോണിക്കാരൻ, യൂറോപ്യന്മാരെ ഭയപ്പെട്ടു. തുഴയുവാൻ ഒരുങ്ങിയില്ല. താരാപദൻ ചൂക്കാൻ തോണിക്കാരന്റെ കയ്യിൽനിന്നു തട്ടിപ്പറിച്ചു തോണി തുഴഞ്ഞുകൊണ്ടുപോയി. ഇങ്ങിനെയായിരുന്നു വിദ്യാർത്ഥിയായ താരാപദൻ വളർന്നുവന്നത്.

കൽക്കത്താ സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു ബി. എ. ബിരുദം സമ്പാദിച്ചശേഷം താരാപദന് തന്റെ പഠനം നിർത്തേണ്ടതായി വരികയും അദ്ദേഹം ദിൻഹാട എച്ച്. ഇ. സ്കൂളിലെ ഹെഡ്മാസ്റ്ററായി 60രൂ മാസ്റ്റിയിന്മേൽ ഒരു ഉദ്യോഗം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 5.

ബി. എ. പരീക്ഷ പാസ്സായശേഷം ഏറെത്താമസിയാതെ അദ്ദേഹം അന്നു കൽക്കത്തയിലെ ബീഡൻതെരുവു സബ് പോസ്റ്റ് ആഫീസിലെ സബ്ബ് പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായിരുന്ന ബാബു ശശിചരൻ ബാനർജിയുടെ പുത്രി ശ്രീമതി ശൂലകാനദേവിയെ വിവാഹം കഴിച്ചു.

ശ്രുലകാന വളരെ ബുദ്ധിയുള്ള ഒരു സ്ത്രീയും ഭർത്താവിനു തക്കതായ ഒരു സഹധർമ്മിണിയുമായിരുന്നു. ഭർത്താവിനെ എപ്പോഴും സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു അവർ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ശ്രുലകാനദേവി താരാപദന്റെ പ്രാണപ്രേയസിയും സ്നേഹിതയും ഉപദേശകയും എല്ലാം കൂടിയവരായിരുന്നു. ദിവസേന അവർതന്നെ ഭർത്താവിന്റെ ബൂട്ട്സ് തുടച്ചു വൃത്തിയാക്കുക പതിവായിരുന്നു. താരാപദന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ നിവൃത്തിക്കുന്നതിൽ അവർ സദാ ജാഗ്രതയുള്ളവളായിരുന്നതിനാൽ, താരാപദൻ ആഫീസിലേക്കു പോകുന്ന സമയത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉടുപ്പു മുതലായവ ശരിപ്പെടുത്തി, ഏറ്റവും വൃത്തിയായി വെക്കുന്നതായി കണ്ടുവന്നു.

ഏറെത്താമസിയാതെ താരാപദന്നു പോസ്റ്റൽ വകുപ്പിൽ ഒരുദ്യോഗം കിട്ടി. കൽക്കത്ത ജനറൽ പോസ്റ്റാപീസ്സിൽ ഒരു ക്ലാർക്കായിരുന്ന കാലത്തു അദ്ദേഹം വാടകക്കെടുത്തിരുന്ന ഒരു വീട്ടിലാണു താമസിച്ചിരുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ അനുജനായ നിർപദനും താമസിച്ചിരുന്നു. അക്കാലത്തു നിർപദൻ എഫ്. എ. പരീക്ഷക്കു പഠിക്കുകയായിരുന്നു. അയാളും നല്ല ബുദ്ധിയുള്ള ഒരു കുട്ടിയായിരുന്നുവെങ്കിലും പഠനത്തിൽ വളരെ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്ന പതിവുണ്ടായിരുന്നില്ല പരീക്ഷക്കു മുമ്പു നിർപദൻ ഒരു നാടകസംഘത്തിൽ ചേർന്നു പഠിച്ചുവന്നു. നാടകദിവസം. താരാപദനെ ഭയന്നു അയാളം രാത്രി വീട്ടിലേക്കു വരികയുണ്ടായില്ല. രാവിലേയും അയാളം വീട്ടിൽ ചെന്നില്ല നിർപദൻ വന്നാൽ അവനു യാതൊരു ഭക്ഷണവും കൊടുക്കരുതെന്നും ഇഷ്ടമുള്ള സ്ഥലത്തേക്കു പൊയ്ക്കൊള്ളുവാൻ പറയുവാനും, താരാപദൻ ഭാര്യയോടു പറഞ്ഞേല്പിച്ചു. പഠനത്തിൽ അതു ഉപേക്ഷ കാണിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയെ അദ്ദേഹത്തിനിഷ്ടമുണ്ടായിരുന്നില്ല. താരാപദൻ ആഫീസിലേക്കു പോയ ഉടനെ നിർപദൻ മടങ്ങിയെത്തി. ശ്രുലകാന അയാളെ സന്തോഷപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചു. വീട്ടിൽ എത്തിച്ചേ

രാതിരിക്കുവാനുള്ള കാരണം എന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. തന്റെ അമ്മയെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ച് ബഹുമാനിച്ചിരുന്ന ശ്രുലകാനദേവിയെ നിർപദൻ വിവരങ്ങളെല്ലാം ധരിപ്പിച്ചു. പരീക്ഷ അടുത്തുവരുന്ന ഒരു സമയത്ത് അയാൾ നാടകങ്ങൾ മുതലായവക്ക് പോയി സമയം കളയരുതെന്നും, അയാളുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ ഒരു ധനികനല്ലെന്നും എതുയോ ബുദ്ധിമുട്ടിയാണ് അദ്ദേഹം കുടുംബത്തെ സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്നതെന്നും, നിർപദൻ പരീക്ഷയിൽ പാസ്സായിക്കാണുവാൻ അവരേവരും ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നും മറ്റും ശ്രുലകാനി ശാന്തമായി അയാളെ പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു. നിർപദൻ വരാത്തതുകൊണ്ടു, ജേഷ്ഠൻ വല്ലാതെ കോപിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ വേഗം കുളിച്ചു ക്ഷണം കഴിച്ചു പരീക്ഷക്ക് പഠിക്കുവാനും അയാളോടാവശ്യപ്പെട്ടു.

നിർപദൻ ഇതെല്ലാം ഉടനെ അനുസരിച്ചുവെങ്കിലും ജേഷ്ഠന്റെ കോപം കാണാതിരിക്കുന്നതിനു പുറത്തേക്കു പോകുവാൻ ഭാവിച്ചു. പുറത്തു പോകേണ്ടതില്ലെന്നും പഠിപ്പുമുറിയിൽ തന്നെയിരുന്നു ജേഷ്ഠൻ വരുമ്പോൾ പുറത്തേക്കു വരാതിരുന്നാൽ മതിയെന്നും ശ്രുലകാന പറഞ്ഞേല്പിച്ചു.

വൈകുന്നേരം താരാപദൻ വന്നപ്പോൾ നിർപദനെ പറ്റി അന്വേഷിച്ചു. നിർപദൻ രാവിലെ ഏകദേശം പത്തരമണിക്കു വന്നുവെന്നും താൻ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതെല്ലാം നിർപദനെ ധരിപ്പിച്ചതിൽ അവൻ എവിടെക്കോ പോയിയെന്നും ശ്രുലകാന, ഭർത്താവിനെ ധരിപ്പിച്ചു.

"അവൻ വല്ല ഭക്ഷണവും കഴിച്ചുവോ?" എന്നു താരാപദൻ ചോദിച്ചു.

"ഇല്ല. അതെങ്ങിനെയാണ്. വീട്ടിലുള്ളതെല്ലാം നിങ്ങളുടെതാണ്. അവനു് യാതൊരു ഭക്ഷണവും കൊടുക്കരുതെന്നു് നിങ്ങളം പറഞ്ഞു, പിന്നെ ഞാൻ എങ്ങിനെയാണ് കൊടുക്കുക?" എന്നായിരുന്നു ശ്രുലകാനയുടെ മറുവടി.

"ഞാൻ അങ്ങിനെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം എന്നാൽ നീ ആലോചിച്ചു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതായിരുന്നു" എന്നു് പറഞ്ഞു താരാപദൻ കുറച്ചു സമയം നിശ്ശബ്ദനായി നിന്നു. "അവൻ വീണ്ടും വന്നാൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെ പറഞ്ഞയക്കരുതു്. മറ്റെവിടെയാണു് അവനു ഭക്ഷണം കിട്ടുക" എന്നു അദ്ദേഹം വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

ഈ സംസാരമെല്ലാം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ നിർപദൻ അയാളുടെ പഠിപ്പുമുറിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. നിർപദൻ അവിടെയുണ്ടോ എന്നു നോക്കുവാൻ താരാപദൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രുതകൊണ്ടു തുനിഞ്ഞില്ല. നിർപദൻ വീട്ടിലില്ലെന്നു് ശ്രുലകാന പറഞ്ഞപ്പോൾ, അദ്ദേഹം അതു ശരിയാണെന്നു വിചാരിച്ചു, തന്റെ മുറിയിലേക്കു് പോയി.

ഈ വിധത്തിൽ നിർപദനെ കുറച്ചുദിവസങ്ങൾ ഒളിപ്പിച്ചു വെച്ചു. ദിവസവും വൈകുന്നേരം വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിവന്നാൽ താരാപദൻ അനുജനെപറ്റി അന്വേഷിക്കുകയും അവൻ വന്നിട്ടില്ലെന്നു് അതെ മറുപടിതന്നെ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. അവസാനം ഒരു ദിവസം അവൻ വന്നാൽ വിടുകയരുതെന്നും താൻ അവനെ തിരയാമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

ശ്രുലകാനക്കു് അവളുടെ ഭർത്താവിന്റെ സ്വഭാവം നല്ലവണ്ണം അറിയാമായിരുന്നു. അന്നു വൈകുന്നേരം തന്നെ നിർപദൻ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് അവൾ ഭർത്താവിനെ ധരിപ്പിച്ചു. താരാപദൻ ഇതു കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു അയാളെ വിളിച്ചു. അയാൾ വന്നപ്പോൾ നാടകങ്ങളും മറ്റും വിട്ടു പഠിക്കണമെന്നു് ശാന്തമായി അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചു. "എന്നാൽ അവൻ പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാംക്ലാസ്സായി തന്നെ പാസ്സാകുമെന്നു് എനിക്കു് തീർച്ചപറയാം" എന്നു് ശ്രുലകാന പറഞ്ഞു. അങ്ങിനെ അക്കാര്യം ശുഭമായി അവസാനിച്ചു.

താരാപദന്റെ ശ്രദ്ധതയെ മനസ്സിലാക്കി അദ്ദേഹത്തെ തോ
ല്പിക്കുവാൻ വളരെ ജനങ്ങളും ഒരുങ്ങിയിരുന്നു. പലപ്രാവശ്യം
അദ്ദേഹം തന്റെ അഭിപ്രായത്തെ തുറന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു, പല
തുടേയും കുറ്റാരോപണങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം പാത്രമായിത്തീന്നി
രുന്നു.

അദ്ധ്യായം 6.

1895 ഫിബ്രുവരി 1-ാംനു-യാണ് താരാപദൻ ഒന്നാമതായി
പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പ്രവേശിച്ചതു്. പ്രതിമാസം 20ക
ശമ്പളത്തിന്മേൽ ബോബസാറിലെ ടൌൺ സബ്ബ് ആഫീസിൽ
ഒരു ക്ലാക്കായിട്ടാണ് താരാപദൻ നിയമിക്കപ്പെട്ടതു്. എ
ന്നാൽ ആ തിയ്യതിക്കുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു ,ദാരംദോലയിലെ
ടൌൺ സബ്ബ് ആഫീസ്സിൽ 30ക. മാസപ്പടിയിന്മേൽ ഒരു ആ
ക്ടിംഗ് ഉദ്യോഗം ലഭിച്ചു.

അക്കാലങ്ങളിൽ ശമ്പളത്തോതു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത് ഉദ്യോ
ഗങ്ങളുടെ സ്ഥാനവലുപ്പക്രമം അനുസരിച്ചായിരുന്നു. 50കയില
ധികം മാസപ്പടിയുള്ള ഉദ്യോഗങ്ങളും അന്ന് വളരെ കുറവായിരു
ന്നു. താരാപദൻ പ്രവൃത്തിചെയ്യുന്ന ദാരംദോലയിലെ അന്നത്തെ
സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റുക്ക് വെറും 60കമാത്രമേ മാസപ്പടി ഉണ്ടായി
രുന്നുള്ളു. ഇന്നാകട്ടെ ആ സംഖ്യ 250കമുതൽ 350കവരെയായി
വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉദ്യോഗത്തിൽ നിയമിതനായതിനുശേഷം
പണം വാങ്ങുക, കണ്ണുകൾ അയക്കുക, കണ്ണുകൾ മേൽവിലാസ
ക്കാക്ക് കൊടുക്കുക (Delivery) എന്നിതുകളായിരുന്നു താരാപദ
ന്റെ പ്രധാന ജോലി. അക്കാലത്ത് വി. പി. ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ട്
പ്രത്യേകമായി വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ദിവസത്തിൽ ശരാ

ശരി 625 വി. പി. പാർസലുകൾവീതം വാങ്ങുകയും കൊടുക്കുക യും വേണ്ടിവന്നിരുന്നു; താരാപദനു ദിവസത്തിൽ 12 മണിക്കൂർ വീതം പണിയെടുക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്.

1895 മാച്ച് 10-ാംനു- ചരിതനായകനു 30ക മാസപ്പടി യിന്മേൽ ഭവാനീപുരം ടൌൺ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ ഒരു ക്ലാക്കായി ഉദ്യോഗക്കയററം ലഭിച്ചു. 1897 ഫിബ്രവരി 23-ാംനു-മുതൽ അദ്ദേഹം കാളിഘട്ടത്തിൽ 40ക മാസപ്പടിയിന്മേൽ സബ്ബ് പോ സ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി ആക്ടിംഗ് നോക്കി. 1897 മെയ് 1-ാംനു അദ്ദേ ഹത്തിനു ഭവാനീപുരം പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ ഒരു ക്ലാക്കായി ഉദ്യോ ഗക്കയററം ലഭിച്ചു. മാസപ്പടി 40കതന്നെയായിരുന്നു. അതേ മാസപ്പടിയിൽതന്നെ ആഗസ്ത് 1-ാംനു- അദ്ദേഹത്തെ കൺട്രോളർ ആഫ് പോസ്റ്റ്സ് ആഫീസ്സിലേക്കു മാററുകയുംചെയ്തു. താരാപദൻ അവിടെ ഒരു 3-ാംക്ലാസ്സ് സബ്ബ് ഓഡിററരായി പ്രവൃത്തി നോ ക്കി. 1898 നവമ്പർ 1-ാംനു- അദ്ദേഹത്തെ വീണ്ടും പ്രസിഡൻ സി പോസ്റ്റാഫീസ്സിലേക്കു മാററി. 1899 ജനവരി 1-ാംനു-മുതൽ മാച്ച് 4-ാംനു-വരെ അദ്ദേഹം കൺട്രോളർ ആഫീസ്സിൽ ആഡി ററരായി പിന്നേയും ജോലിനോക്കി. അതേകൊല്ലംതന്നെ ഏ പ്രിൽ 4-ാംനു- അദ്ദേഹത്തെ കൽക്കത്ത ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസി ലേക്കു സ്ഥിരമായി 60ക മാസപ്പടിയിന്മേൽ മാററുകയും ചെയ്തു. അതിൽപിന്നെ അദ്ദേഹം ക്ലാക്കായിട്ടും ഇൻസ്പെക്ടരായിട്ടും ജോലി എടുത്തിട്ടുണ്ട്. 1901 ആഗസ്ത് 4-ാംനു- അദ്ദേഹത്തെ 80ക മാ സപ്പടിയിന്മേൽ ഇൻസ്പെക്ടരായി സ്ഥിരപ്പെടുത്തി. 1903 ജൂൺ 26-ാംനു- അദ്ദേഹം കൽക്കത്ത ഹാരിസ്സൻ റോഡ് സബ്ബ് പോ സ്റ്റാഫീസ്സിൽ 100ക മാസപ്പടിയിന്മേൽ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി നിയ മിക്കപ്പെട്ടു. 1907 ജൂലായി 15-ാംനു- അദ്ദേഹത്തെ "സോർട്ടി ങ്ങിൽ" ഇൻവെസ്റ്റിഗേററിംഗ് ഇൻസ്പെക്ടരായി മാററുകയും അ ക്കൊല്ലം ഡിസമ്പർ 12-ാംനു- ആ ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുകയും

ചെയ്തു. 1908 മാച്ച് 3-ാംനു- ഹാരിസ്സൻറോഡിലെ സബ്പോ സ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി പിന്നേയും അദ്ദേഹത്തെ സ്ഥലമാറ്റംചെയ്തു.

ഇക്കാലത്ത് അദ്ദേഹം പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ പല യോഗങ്ങളും വിളിച്ചുകൂട്ടുകയും, അവരുടെ ഒരു സംഘം രൂപീകരിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന യത്നം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കയും ചെയ്തു. അക്കാലത്ത് പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിൽ "ചാരന്മാർക്കു" ക്ഷാമമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും അധികൃതസ്ഥാനങ്ങളിൽ എത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ താരാപദന് പൂണ്ണിയാ പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി 100രൂമുതൽ 150രൂവരെ മാസപ്പടിയിന്മേൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ലഭിച്ചു. അവിടെനിന്നു അദ്ദേഹം ഹാരിസ്സൻബഗ്ഗിലേക്കും പിന്നീടു കൃഷ്ണനഗരിലേക്കും പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി മാറ്റപ്പെട്ടു. അതിനുശേഷം അദ്ദേഹം കല്ക്കത്ത ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ ഹെഡ് ക്ലാർക്കായും ദാരംദോലയിൽ സബ്പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായും ജോലി നോക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ആ അവസരത്തിൽ ബൊബസാറിലെ ടൌൺ സബ്പോ ആഫീസ്സിന്റെ ഭരണസ്ഥിതി വളരെ മോശമായിരുന്നു. കളവും ചതിയും അസാധാരണമായിരുന്നില്ല. ഒരൊറ്റ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർക്കും അവിടെ തൃപ്തികരമായ രീതിയിൽ പ്രവൃത്തിനോക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. താരാപദന്റെ പ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ച് മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു നല്ല വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ 200രൂമുതൽ 300രൂവരെ മാസപ്പടിയിന്മേൽ ബാർബസാറിൽ സബ്പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി നിയമിച്ചു. 1919വരെ അദ്ദേഹം ഈ ഉദ്യോഗത്തിൽതന്നെ ഇരുന്നു. പിന്നീട് അദ്ദേഹത്തെ ഡെക്കായിൽ, അതേ മാസപ്പടിതോതിൽതന്നെ, ഡിപ്യൂട്ടി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി മാറ്റി.

ഇപ്രകാരം താരാപദൻ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ എ ല്ലാ ശാഖകളിലും വേണ്ടത്ര പരിചയം സമ്പാദിച്ചു. പോസ്റ്റ്സ് അൻറ് ടെലിഗ്രാഫ്സ് അക്കൌണ്ടൻറ് ജനറാളെ (Posts and Telegraph's Accountant General) അക്കാലത്തു പോസ്റ്റ്സ് അൻറ് ടെലിഗ്രാഫ്സ് കൺട്രോളർ എന്നായിരുന്നു വിളിച്ചുവ ന്നിരുന്നത്.

കൺട്രോളർ ആഫീസ്സിൽ ഓഡിററരായി ജോലി നോക്കിയി രുന്ന കാലത്ത് അദ്ദേഹം 5 മാസം 23ദിവസത്തെ അവധിയിൽ പ്രവേശിച്ചു മദ്ധ്യേച്ചവടം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ അദ്ദേഹ ത്തിനു ഗണ്യമായ ലാഭം കിട്ടി. കച്ചവടം തുടരുവാൻ അദ്ദേഹം ആശിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും പകച്ചവ്യാധി പടർന്നുപിടിച്ചിരുന്നതി നാൽ ഭാര്യയുടേയും മറവള്ളവരുടേയും നിർബന്ധംകൊണ്ട് സ്ഥ ലം വിടുകയാണുണ്ടായത്. പിന്നീടദ്ദേഹം തന്റെ സഹോദര നുവേണ്ടി ഒരുതയ്യൽഷാപ്പു തുടങ്ങി കുറച്ചുകാലം അതിന്റെ മേല നോഷണം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

താരാപദബാബു അസാധാരണ പ്രാപ്തിയും ഉത്സാഹവുമുള്ള ഒരാളായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഏതൊരു പ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെട്ടു വൊ അതു വിജയത്തിൽ പര്യവസാനിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം 7.

താരാപദൻ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പ്രവേശിച്ച കാ ലത്തു് ഒരു ക്ലാക്കിനു ചുരുങ്ങിയ മാസപ്പടി 15ക. ആയിരുന്നു. മിക്ക ക്ലാക്കുമാക്കും 60ക. യാവുമ്പോഴാം പ്രവൃത്തിയിൽനിന്നു പി രിയേണ്ടതായി വന്നു. അക്കാലത്തു മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ക്ലാക്കുമാ

രോട്ട വളരെ മോശമായ രീതിയിലായിരുന്നു പെരുമാറി വന്നിരുന്നത്. ചില്ലറക്കുറ്റങ്ങൾക്കുകൂടി കഠിനശിക്ഷകൾ കൊടുത്തുവന്നു. നേരിട്ടു ശകാരിക്കുന്നതിലും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അല്പംപോലും മടി കാണിച്ചിരുന്നില്ല. ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിലെ അഴിമതികൾക്കു കയ്യും കണക്കുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കൈക്കൂലി കൊടുക്കാതെ അവധി കിട്ടുകപോലും സാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. ഉദ്യോഗകാലം നോക്കി ഒരു ഗ്രേഡിൽനിന്നു മറെറാരു ഗ്രേഡിലേക്കു കയറ്റം കിട്ടണമെങ്കിൽ ചുരുങ്ങിയതു 50ക.യെങ്കിലും മേലുദ്യോഗസ്ഥനു കൈക്കൂലി കൊടുക്കണം. സിനിയോറിട്ടിലിസ്റ്റ് പോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ തന്നെ എല്ലാവക്കും അറിയുക ദുസ്സാദ്ധ്യമായിരുന്നു. കൽക്കത്ത പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ ഒരു ശരിയായ ലീസ്റ്റും മറെറാരു കളവായ ലീസ്റ്റും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു സീനിയോറിട്ടി ലീസ്റ്റുകൾ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. കളവായ ലീസ്റ്റ് പെൻസിൽകൊണ്ടായിരുന്നു എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നതു്. തന്നിമിത്തം പേരുകൾ എളുപ്പത്തിൽ റബ്ബർകൊണ്ടു മായ്ക്കുവാനും ഇഷ്ടമുള്ളവരുടെ പേരു ചേർക്കുവാനും പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സീനിയോറിട്ടി പ്രകാരം എത്രയോ താഴെയുള്ള ഒരാൾക്കു കുറെ പണം ചിലവു ചെയ്താൽ എത്ര ഉയർന്ന ഉദ്യോഗത്തിലെങ്കിലും എത്താമായിരുന്നു. ഇതിൻറെയെല്ലാം ഫലമായി സത്യസന്ധന്മാരായ ആളുകൾക്കു ഉദ്യോഗക്കയറ്റം കിട്ടുന്നതു ദുസ്സാദ്ധ്യമായിരുന്നു. 60ക.വരെ മാസ്സടിയാവുമ്പോഴെക്കും അവർക്കു ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു പിരിയേണ്ടതായി വന്നേക്കും. ഈ വക അനീതികളെക്കുറിച്ചു ആവലാതിപ്പെടുവാൻ ആർക്കും ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. താരാപദൻ ഒരു സവ്യകലാശാല ബിരുദധാരിയായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു ഉദ്യോഗക്കയറ്റം കിട്ടുവാൻ അധികം പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ തൻറെ സഹപ്രവർത്തകന്മാരുടെ കഷ്ടസ്ഥിതി താരാപദൻറെ മനസ്സലിയിപ്പിച്ചു. പലരേയും അദ്ദേഹം ഈ വക അനീതികളെക്കുറിച്ചു മേലധികാരങ്ങളിലേക്കു്

ആവലാതി ബോധിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. മട്ടനത്തിന്റെ കാഠിന്യം കൊണ്ടു ആവലാതി ബോധിപ്പിക്കുകയെന്നു കേൾക്കുമ്പോഴും തന്നെ ആ പാവങ്ങൾ പേടിച്ചു വിറച്ചിരുന്നു. ഡയറക്ടർ ജനറാൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അനീതികളെല്ലാം അറിഞ്ഞിരുന്നുവോ എന്നു തന്നെ സംശയമായിരുന്നു.

താരാപദൻ, അറിവു സമ്പാദിക്കുന്നതിൽ വളരെ ജാഗ്രത കാണിച്ചു. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ തൊഴിലാളികളുടെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു വിവരിക്കുന്ന പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും അദ്ദേഹം ജാഗ്രതയായി വായിച്ചു ഗ്രഹിച്ചു; അവരുടെ കഷ്ടസ്ഥിതികളും പരിഹരിക്കുവാൻ ഉപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ചു താരാപദൻ വിശദമായ ജ്ഞാനം നേടി. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ടെഡ്‌യൂനിയൻ സമ്പ്രദായപ്രകാരം പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഒരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചു. പക്ഷെ ആ അവസരത്തിൽ അങ്ങിനെയൊരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുവാൻ അസാദ്ധ്യമായിരുന്നു. ഈ സംഗതിയെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം പല സ്നേഹിതന്മാരുമായി കൂടിയാലോചനനടത്തി. അതിൽനിന്നെല്ലാം അന്നത്തെ മട്ടിലതരായ തൊഴിലാളികളും ഒരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഒരുക്കമല്ലെന്നു അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി.

മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ചവിട്ടേറു കഷ്ടപ്പെടുന്ന പലരേയും അദ്ദേഹം അധികൃതസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കു ആവലാതി ബോധിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നത്ര പ്രേരിപ്പിച്ചു; ഫലം യാതൊന്നുമുണ്ടായില്ല. പിന്നീടു അദ്ദേഹം പല വാർത്താവിതരണപത്രക്കാരുടെ സഹായം അഭ്യർത്ഥിക്കയും അവരുടെ ശ്രദ്ധയെ പ്രസ്തുത സംഗതിയിലേക്കു ആകർഷിക്കയും ചെയ്തു. "ഇംഗ്ലീഷ് മേൻ" (English man) എന്ന പത്രമാണ് ആദ്യമായി പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയതു്. ഈ പ്രസിദ്ധീക

രണങ്ങും ഉദ്യോഗസ്ഥവൃന്ദങ്ങളിൽ ഒരു വലിയ അമ്പരപ്പുണ്ടാക്കിതീർത്തു. അതോടുകൂടി അവർ കൂടെ കരുതലുള്ളവരായിത്തീർന്നു.

ദ്രോഹപക്ഷം ആളുകളും താരാപദന്റെ അഭിപ്രായത്തോട് യോജിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു. അങ്ങിനെ തങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചു ആവലാതിപ്പെട്ടവരിൽ മിക്കവരുടേയും കാര്യം വിജയത്തിൽകലാശിച്ചു. സർവീസ്സിൽനിന്നു പിരിച്ചയച്ചവർക്കുകൂടി രണ്ടാമതു ഉദ്യോഗം ലഭിച്ചു. ഇപ്രകാരം താരാപദൻ പൊതുവിലുള്ള ഒരു അപ്രീലെഴുത്തുകാരനും കൂടിയായിതീർന്നു. ഇതുമായപ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹം പലരുടേയും പ്രശംസക്കു പാത്രമായി.

പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ സങ്കടനിവാരണത്തിന്നായി വൈസ്രോയിക്കു ഒരു നിവേദനം സമർപ്പിക്കുവാനാണ് താരാപദൻ പിന്നീടു ശ്രമിച്ചത്. 1904-ൽ കൽക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ ക്ലാർക്കുമാരുടെ മാസ്സടി വർദ്ധിപ്പിച്ചു കിട്ടുവാൻ അദ്ദേഹം വൈസ്രോയിയോടു അപേക്ഷിച്ചു. ശമ്പളത്തെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ വേണ്ടുന്നതു ശേഖരിക്കയും ഈ ചുരുങ്ങിയ മാസ്സടികൊണ്ടു നഗരത്തിൽ ജീവിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെന്ന് അദ്ദേഹം അന്നത്തെ വൈസ്രോയിയെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അന്നു കൽക്കത്താ പോസ്റ്റാഫീസിൽ ഒരു ക്ലാർക്കായിരുന്ന അമൂല്യനാഥമുക്കർജി താരാപദനെ ഈ വിഷയത്തിൽ കഴിയുന്നതു സഹായിച്ചുവന്നു. ഈ നിവേദനത്തിൽ ഒപ്പിടുവാൻ തന്നെ പല ക്ലാർക്കുമാരും മടികാണിച്ചു; ചിലർ തീരെ ഒപ്പു വെക്കുകപോലും ചെയ്തില്ല.

വളരെ പ്രയാസം നേരിടേണ്ടിവന്നെങ്കിലും പല സ്നേഹിതന്മാരുടേയും സഹായത്താൽ പ്രസ്തുത നിവേദനം പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റൽമാസ്റ്റർ മുഖാന്തരം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

ജോൺ ഓവൻസായിരുന്നു അന്നത്തെ പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ. അദ്ദേഹത്തിന്നു ഈ നിവേദനം വളരെ ആശ്ചര്യം

ഉളവാക്കി; എന്നു തന്നെയല്ല അതു പോസ്റ്റാഫീസ് ചട്ടങ്ങൾക്ക് യോജിക്കാത്തതാണെന്നും അദ്ദേഹം കരുതി. ചുരുങ്ങിയ മാസ്സടിയും വഴിച്ച പണിയും, മട്ടനവുമെല്ലാം സഹിച്ചാലും നിശ്ശബ്ദമായി പണിയെടുക്കുവാൻമാത്രം അർഹതയുള്ളവരാണ് പോസ്റ്റൽ ക്ലാർക്കുമാരെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസം. മെമ്മോറിയലിൽ ഒപ്പുവെച്ചവരെ, അവരുടെ ഒപ്പുകൾ പിൻവലിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം പലവിധത്തിലും പ്രേരിപ്പിച്ചുനോക്കി. ഉർബുദ്ധികളായ ചില ക്ലാർക്കുമാർ ഈ പ്രലോഭനത്തിനു വഴിപ്പെട്ടു. അവർ തങ്ങൾ സംഗതി വായിച്ചുനോക്കാതെ വെറും പ്രേരണകൊണ്ടു ഒപ്പു വെച്ചതാണെന്നു പറഞ്ഞു.

ആ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ചില സേവപ്രിയന്മാർ താരാപദനാണ് ഇതിനെല്ലാം കാരണമെന്നു പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററെ ധരിപ്പിച്ചു. ഈ മെമ്മോറിയലിനു കാരണഭൂതനായ ആളെക്കുറിച്ചു അറിഞ്ഞതിനുശേഷമേ അടങ്ങുകയുള്ളുവെന്നു മി: ഓവൻസ് വാശിപിടിച്ചു. അതനുസരിച്ചു മെമ്മോറിയലിനെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുവാൻ ഒരു ദിവസം മിസ്റ്റർ ഓവൻസ് താരാപദനെ വിളിച്ചു. അവർ തമ്മിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു സംഭാഷണം നടന്നു.

മി. ഓവൻസ്: "നിങ്ങളാണൊ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ റിംഗ് ലീഡർ".

താരാപദൻ: "റിംഗ് ലീഡർ എന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലായില്ല, അതൊന്നു പറഞ്ഞുതരണം". താരാപദൻ തുടർന്നുകൊണ്ടു:

"പോസ്റ്റൽ ക്ലാർക്കുമാർ കിട്ടുന്ന മാസപ്പടി വളരെ തുച്ഛമായ ഒരു സംഖ്യയാണെന്നും അവരുടെ സങ്കടങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാൻ ഒരു മെമ്മോറിയൽ സമർപ്പിച്ചത് വലിയ കുറ്റമല്ലെന്നുമുള്ള

വാസ്തവം നിങ്ങൾ വിസ്മരിച്ചുവോ" എന്നു ചോദിച്ചു. പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഈ അവകാശത്തെ നിരസിക്കുവാൻ മി. ഓവൻസിനു കഴിഞ്ഞില്ല. താരാപദൻതന്നെ എഴുതിയിരുന്ന ആ മെമ്മോറിയലിൽ ഒരു വരിക്കെങ്കിലും നിയമയുടസ്ഥമുള്ളതായിക്കണ്ടില്ല. ഇപ്രകാരം ഒരു മെമ്മോറിയൽ എഴുതിയ താരാപദന്റെ പ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ചു സ്തുതിക്കുകയല്ലാതെ മി. ഓവൻസിനു മറ്റൊന്നും ചെയ്യുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

താരാപദൻ ഇക്കാലത്തു കല്ക്കത്തയിലെ ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ കറസ്പാണ്ടൻസ് ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പണിയെടുത്തുവരികയായിരുന്നു.

പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ താരാപദനെ വിളിച്ചു വിവരം ഒിക്കെങ്ങും പരന്നു. എല്ലാവരും ഈ സംഭവത്തിന്റെ പരിണാമഫലം ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടി വീക്ഷിച്ചു. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നേതൃത്വം വഹിച്ചതിനു താരാപദനെ ഒരു നല്ല പാഠം പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ള ഒരു പക്ഷക്കാരുണ്ടായിരുന്നു.

തങ്ങളുടെ നന്മക്കുവേണ്ടിയാണ് താരാപദൻ പ്രവർത്തിച്ചതെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം ഇക്കൂട്ടരിൽ മിക്കവരും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല. താരാപദനും പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററും തമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണവൃത്തമാനം കേട്ടവരെല്ലാം അത്ഭുതപരതന്ത്രരായി. ചിലർ ഇതു വിശ്വസിച്ചില്ല; ചിലർ വിശ്വസിച്ചു.

ഈ മെമ്മോറിയൽകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലാതിരുന്നില്ല. പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഇടയിൽ വലിയ കഷ്ടപ്പാടുണ്ടെന്നു ഇതു നിമിത്തം അധികൃതന്മാർക്കു ബോദ്ധ്യമാവുകയും, അതനുസരിച്ചു കല്ക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ മാസപ്പടിയിൽ ഗണ്യമായ ഒരു മാറ്റം വരുത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ പുതിയ മാസപ്പടി

തോത് മുഴവൻ തൃപ്തികരമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും മെമ്മോറിയലിന്റെ ഒന്നാമത്തെ വിജയമായി ഇതിനെ പരിഗണിക്കാം. ഈ വിജയം പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ ഒരു വലിയ ഇളക്കമുണ്ടാക്കിതീർത്തു. മെമ്മോറിയലിന്റെ കോപ്പിക്ക എല്ലാദിക്കിൽനിന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഈ മെമ്മോറിയലിന്റെ വിജയം ജനങ്ങളെ ഒരു സാന്മാഗ്രികതത്വംകൂടി പഠിപ്പിച്ചു. താരാപദന്നു ദോഷം വരുമെന്നു ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നവർക്കു മെമ്മോറിയൽ സമർപ്പിക്കുന്നതു കുറ്റകരമല്ലെന്നും, താരാപദന്റേയും അതിൽ ഒപ്പുവെച്ച മറ്റുള്ളവരുടേയും തല വാളിന്നിരയായിപ്പോകയില്ലെന്നും ബോദ്ധ്യമായി. സ്വൈരമറിച്ചു, അതു മാസപ്പടി തോതുയർത്തുന്നതിന്നും, ഭാവിനന്മയെ ശ്രേയസ്കരമാക്കുന്നതിന്നും ഉപകരിച്ചു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുവാൻ സ്ഥിതിഗതികളും അനുകൂലമായിക്കണ്ടു. അതുകൊണ്ട് ഈ അവസരം താരാപദൻ പാഴാക്കിയില്ല; അദ്ദേഹം ആത്മാർത്ഥമായി യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശ്രമങ്ങൾ തുടങ്ങി ഭീരിപക്ഷം തൊഴിലാളികൾക്കും മുമ്പുള്ള ഭയം തീരെ വിട്ടുമാറിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളെ മാറ്റി മറിക്കുകയെന്നതു ഹിമാലയപർവ്വതം കയറിമറിയുന്നതു പ്രയാസമേറിയ സംഗതിയായിരുന്നു. താരാപദന്റെയും അപൂർവ്വം ചില സ്നേഹിതന്മാരുടേയും ത്യാഗപരമായ പ്രവൃത്തി മരുഭൂമിയിലെ മരുപ്പച്ചപോലെയായിരുന്നു. ഒരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുവാൻ അവർ ശക്തിമത്തായ പ്രചരണവേലകളും തുടങ്ങി. അതിന്നു പലരുടേയും സഹകരണം സിദ്ധിച്ചു. തങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്നു ഒരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യത്തെ വിവരിക്കുവാൻ ഒരു സമ്മേളനം വിളിച്ചുകൂട്ടുവാനാണ് പിന്നീട് താരാപദൻ ശ്രമിച്ചതു. ഇതോടൊപ്പംതന്നെ അദ്ദേഹം തങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെ വർത്തമാനപത്രങ്ങളും മുലവും പൊതുജനശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്നു. വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ ഒരു മൂർച്ചയുള്ള ആയുധം തന്നെയായിരുന്നു. ഭര

ണത്തെക്കുറിച്ചു അപവാദമില്ലാതാക്കുവാൻവേണ്ടി ചില ചില്ലറ അഴിമതികളും ഇതുനിമിത്തംതന്നെ നിർത്തൽചെയ്യപ്പെട്ടു.

THE SEN GUPTA PUBLIC LIBRARY
LOVE & SERVICE.

അദ്ധ്യായം 8.

പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ആദ്യത്തെ യോഗം 1906ൽ കല്ക്കത്തയിൽ ഹാരിസൺറോഡിലുള്ള മിത്ര ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ കെട്ടിടത്തിൽ (Mitra Institution Buildings) വെച്ചാണ് നടത്തിയത്. താരാപദനായിരുന്നു ഹാരിസ്സൻ റോഡ് സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ. പ്രസ്തുത യോഗത്തിനുവേണ്ട പ്രാരംഭപ്രവൃത്തികളും മിക്കവാറും താരാപദൻതന്നെയാണ് ചെയ്തീക്കേണ്ടിവന്നതു്. ഇപ്രകാരമുള്ള സംരംഭങ്ങളും നിയമവിരുദ്ധമായിക്കണക്കാക്കിയിരുന്നതിനാൽ ഈ സമ്മേളനത്തിൽ 150 ആളുകളോളം അതായത് ആകെയുള്ളതിന്റെ 20 ശതമാനം മാത്രമെ ഹാജരായിരുന്നുള്ളു. താരാപദൻതന്നെ അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചു. പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഒരു യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഗവൺമെണ്ടിനു ഒരു ദോഷവും വരാനില്ലെന്നും, ഗവൺമെണ്ടു് അതിനെ തടസ്ഥപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്നും ജനങ്ങളെ വിശദമായി പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കേണമെന്നായിരുന്നു താരാപദന്റെ ഉദ്ദേശം. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ തൊഴിലാളികൾക്കുടെയ്ഡ് യൂനിയനുകളും സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള അധികാരമുണ്ടെന്നും അതേ അധികാരംതന്നെ ഇവിടുത്തെ തൊഴിലാളികൾക്കും ഉണ്ടാവേണമെന്നതായിരുന്നു താരാപദന്റെ നിശ്ചയം. എന്നിരുന്നാലും ഒരു യൂനിയൻ വേണമൊ എന്നുള്ള പ്രശ്നത്തിനു യാതൊരു തീരുമാനവുമുണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ടു് ഈ സമ്മേളനം ഒരു പ്രചരണവേലക്കുമാത്രമെ പര്യാപ്തമായുള്ളു.

ഈ പ്രചരണയോഗം വെറുതെയായില്ല. ചിലർ ടെയ്ഡ് യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കേണ്ട ആവശ്യത്തെക്കുറിച്ചു മനസ്സിലാക്കുകയും അതിനോട് അനുഭാവം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു ഇതിനുശേഷം വേറൊരു സമ്മേളനവും നടന്നു. അത് ഇന്നത്തെ വിദ്യാസാഗർ കോളേജ് ഹോസ്റ്റൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചായിരുന്നു.

ഈ യോഗത്തിൽ, കാളിഘട്ടത്തിലെ സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായിരുന്ന രാംരഞ്ജൻ ബാബുവാണ് അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചത്. പിന്നീട് ചാരുചന്ദ്രമിത്രന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു യോഗവും നടന്നു. പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കേണമെന്നുള്ള പ്രധാന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ് ഈ യോഗംകൂടിയത്. അതിനെ സംബന്ധിച്ചു വാദപ്രതിവാദങ്ങളും നടന്നു; അസോസിയേഷൻ സ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ മേലുള്ളവർ പിന്നേയും വളരെ പേർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അധികൃതന്മാരുടെ അനുവാദം ലഭിച്ചതിനുശേഷം ഒരു പോസ്റ്റൽ ക്ലബു സ്ഥാപിച്ചാൽ മതിയെന്നു താരാപദൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഇതു എല്ലാ കക്ഷിക്കാരേയും യോജിപ്പിക്കേണ്ടതിന്ന് പ്രയോഗിച്ച ഒരു നയമായിരുന്നു ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചു ഒരു പ്രമേയവും യോഗത്തിൽ പാസ്സാക്കി. പ്രസ്തുത ആവശ്യത്തിലേക്കു ഒരു ഹരജി സമർപ്പിക്കുന്നതിന്ന് പലരും അടങ്ങിയ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ തിരഞ്ഞെടുത്തു.

എന്നാൽ കുറച്ചുകാലത്തേക്കു ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചു ഒന്നും തന്നെ പ്രവൃത്തിച്ചില്ല. 1907-ൽ ബോബസാർ പോസ്റ്റാഫീസിനടുത്തുവെച്ചു നേതാക്കന്മാരുടെ ഒരു യോഗംകൂടുകയും ഡയറക്ടർ ജനറാലിനെയക്കുന്ന ഒരു കത്തിന്റെ കരടുപകർപ്പു തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു. അതു പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാലിനു പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ മുഖാന്തിരം അയക്കപ്പെട്ടു. ചാരുചന്ദ്രമിത്രൻ, താരാപദൻ തുടങ്ങിയ പലരും അതിൽ ഒപ്പുവെച്ചിരുന്നു.

ബംഗാൾ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറൽ ആ കത്ത് ഡയറക്ടർ ജനറാൾക്ക് അയച്ചില്ല. തപാലാപ്പീസ്സിലെ പ്രവൃത്തിക്കാക്ക് ഒരു ക്ലബ്ബ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ വിരോധമില്ലെന്നു അദ്ദേഹം തന്നെ മറുപടി അയച്ചു. മീറിങ്ങിന്നും മറ്റു പ്രവൃത്തികൾക്കുമായി കുറെ ചിലവുകൾ വേണ്ടിവന്നു. അതുകൊണ്ടു അംഗങ്ങളിൽനിന്നു അതിന്റെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു വെറിയ സംഖ്യ മാസം പ്രതി പിരിച്ചെടുക്കുവാൻ തുടങ്ങി. വളരെ കുറച്ചുപേർ മാത്രമേ ഈ ഓഹരിപണം കൊടുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. ചിലർ തങ്ങളുടെ പേരെഴുതാതെ പണം മാത്രം കൊടുത്തു. ഒരു ക്ലബ്ബ് തുറക്കുവാനുള്ള സകല സംരംഭങ്ങളും ഊർജ്ജിതമായി നടക്കുമ്പോൾ താരാപദനെ സെൻറാൽ ഡിവിഷ്യനിലേക്ക് 100ക മാസപ്പടിയിന്മേൽ ഇൻവെസ്റ്റിഗേറിങ്ങ് ഇൻസ്പെക്ടരായി സ്ഥലമാറ്റം ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ടു ക്ലബ്ബ് തുറക്കുവാൻ പിന്നേയും താമസം നേരിട്ടു. മറ്റുനേതാക്കന്മാർ പലരുമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും താരാപദനില്ലാതേയോ അദ്ദേഹത്തോട്ട ആലോചിക്കാതേയോ യാതൊരു കാര്യവും ചെയ്യുവാറുണ്ടായില്ല.

ഈ അവസരത്തിൽ മി: സി. എച്ച്. സ്റ്റവർട്ടായിരുന്നു പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ. അദ്ദേഹത്തിന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തോട്ട വളരെ വിരോധവും വെറുപ്പുമായിരുന്നു. എന്നു തന്നെയല്ല അദ്ദേഹം മർദ്ദന നയംകൊണ്ടാണ് ഭരണം നടത്തിവന്നിരുന്നത്. അക്കാലത്തു് പ്രവർത്തിക്കാക്ക് ഉദ്യോഗങ്ങൾക്കു യാതൊരു സ്ഥിരതയും ഉറപ്പും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ന്യായം എന്നാൽ എന്താണെന്നു് തന്നെ അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഉദാഹരണത്തിനു ഒരു സംഭവം പറയാം. ഒരാംഗോലയിലെ തപ്പാലാപ്പീസ്സിലെ ഒരു ക്ലാക്കിന്നു ഒരു ദിവസം കലശലായി പനി ബാധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ആഫീസ് വിട്ടു പുറത്തു പോകുവാൻ നിവൃത്തിയുണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ടു അവിടെ തപാൽസഞ്ചികൾ വിരിച്ചു അവയുടെ മേൽ കിടന്നു. അന്നുതന്നെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾ

മി: എച്ച്. എ. സേംസ്, ഐ. സി. എസ്സും, മി: സി. എസ്സ്. സ്റ്റവർട്ടും ദരാംദോല പോസ്റ്റാഫീസ്സ് സന്ദർശിച്ചു. പനി പിടിച്ചു അനങ്ങുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ കിടന്നു വിറച്ചിരുന്ന ക്ലക്കിനോട്ട് അവർ അശേഷം ദയകാണിക്കാതെ അയാളെ, തപാൽബാഗുകളും കേടുവരുത്തിയെന്ന കുറവും പറഞ്ഞു അപ്പോൾതന്നെ ഡിസ്മിസ്സ് ചെയ്തു. അന്നത്തെ അനീതിക്ക് ഇതിലും വിശേഷിച്ച് ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം വേണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നിയമപ്രകാരം ആയാളുടെമേൽ ചാജ്ജു കൊണ്ടുവരുന്നതിന്നോ അതിന്ന് ആയാളുടെ സമാധാനം വാങ്ങുന്നതിന്നോ ഉള്ള ക്ഷമ ഇവക്കുണ്ടായില്ല. ഈ വർത്തമാനം എല്ലാവരും അറിഞ്ഞു. തങ്ങളുടെ നിസ്സഹായതയെക്കുറിച്ചു അവർ പരിതപിച്ചു. ആയാളെ ഈ സംഗതിയിൽ താരാപദന്റെ ഉപദേശം ആവശ്യപ്പെട്ടു. മേല്പറഞ്ഞ ക്ലാക്കിന്റെ ഒപ്പോട്ടുകൂടി താരാപദൻ ഉടനെ വിവരത്തിന്നു ഡയറക്ടർ ജനറാളിക്കു ഒരു കമ്പിയടിക്കുകയും സംഗതിയെല്ലാം മനസ്സിലായ ഉടനെ ഡയറക്ടർ ജനറാളും പിരിച്ചുവിട്ട ക്ലാക്കിനെ വീണ്ടും പ്രവൃത്തിയിൽ ചേർക്കുവാൻ കല്പന അയക്കുകയും ചെയ്തു.

കൽക്കത്തയിൽ താമസിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിക്കാർക്കു ചിലവു വർദ്ധിക്കുകയാൽ വളരെ കഷ്ടപ്പാടുകളും നേരിടേണ്ടിവന്നു. താരാപദൻ മറൊരു മെമ്മോറിയൽ തയ്യാറാക്കി. 1907 ജനവരിയിൽ അതു ഡയറക്ടർ ജനറാളിക്കു സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അവസരത്തിൽ ഒപ്പിട്ടുന്ന കാര്യത്തിൽ ആർക്കും വലിയ സംശയങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായില്ല. പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും മെമ്മോറിയലിൽ ഒപ്പുവെച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി മാസപ്പടി കുറെയൊക്കെ ഭേദപ്പെടുത്തി.

കൽക്കത്താ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ രണ്ടു സീനിയോറിട്ടിലിസ്റ്റ് വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്ന വിവരം മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതിൽ ഒന്നു ശരിയായിട്ടും മറൊന്നു കളവായിട്ടുള്ളതുമായിരുന്നു. താരാപദൻ വിശ്വസ്തന്മാരായ ചില സ്നേഹിതന്മാരുടെ സഹായത്തോ

ട്ടുകൂടി ശരിയായിട്ടുള്ള ലീസ്റ്റിന്റെ ഒരു പകർപ്പു സമ്പാദിച്ചു. ഈ കോപ്പി കിട്ടിയതു താരാപദനെ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തി.

പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളും അനുഭവിച്ചുവന്ന ഈ കഷ്ടപ്പാടുകളും താരാപദനു് ഒരു പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ എളുപ്പമുണ്ടാക്കി. 1908 മാച്ചിൽ ഇണ്ടലിയിൽവെച്ചു് ഒരു യോഗം കൂടുവാനുള്ള ഏർപ്പാടുകളും ചെയ്തു. അന്നു് താരാപദൻ ഇണ്ടലിയിൽ സബ് പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായിരുന്നു. യതുനാഥ സക്കാറിന്റെ ഒരു വീട്ടിൽവെച്ചാണു് യോഗം കൂടുവാൻ നിശ്ചയിച്ചതു്. എന്നാൽ അന്നു ധാരാളം ആളുകളും സന്നിഹിതരായിരുന്നതിനാൽ യോഗം പുറത്തുവെച്ചു് നടത്തേണ്ടിവന്നു. പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ സന്നിഹിതരായവരിൽ ശിരീഷ് ചന്ദ്ര ചക്രവർത്തി, ഹരിശ്ചന്ദ്രമജംഡാർ, പദ്മാപ കുമർ ചൌദ്രി, ത്രൈലോക്യനാഥമിത്രൻ എന്നിവരുടെ പേരുകളും പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യങ്ങളാകുന്നു ബാബു ഹരിചാരം മുസംഡാറായിരുന്നു് വളരെക്കാലത്തോളം ക്ലബ്ബിന്റെ പ്രസിഡണ്ടുസ്ഥാനം വഹിച്ചതു്. ത്രൈലോക്യനാഥമിത്രൻ വളരെ ഉൽജ്ജ്വലസ്വഭാവനായ ഒരു പ്രവർത്തകനായിരുന്നു. അദ്ദേഹമാണു് കൽക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിൽ ഗ്രന്ഥശാല സ്ഥാപിച്ചതു്. പക്ഷെ അദ്ദേഹം അകാലമൃത്യുവിനിരയായി.

മീറ്റിങ്ങ് വിജയകരമായി കലാശിച്ചു. ക്ലബ്ബ് ഉടനെ തുടങ്ങേണ്ടതാണെന്നു് ഐകകണ്ഠ്യമായി അഭിപ്രായം പാസ്സാക്കി. തല്ക്കാലചിലവിലേക്കായി എല്ലാവരും ഒരു സംഭാവന കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നും യോഗത്തിൽ വെച്ചു തീരുമാനിച്ചു. 25ക. യോളം അവിടെ വെച്ചുതന്നെ പിരിഞ്ഞുകിട്ടി.

ഈ അവസരത്തിൽ ടെലിഗ്രാഫ് ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ ഒരു വഴക്കു് നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കൽക്കത്തയിലെ സെൻട്രൽ ടെലിഗ്രാഫ് ആഫീസിൽ പലരും യോജിച്ചു പ്രവർത്തി എടുത്തുടങ്ങി.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബ് സ്ഥാപിച്ചതു ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിൽ പല സംശയങ്ങൾക്കും വഴിയാക്കി. ക്ലബ്ബിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങളിലൊന്നു പ്രവൃത്തിക്കാരെ വഴക്കണ്ടാക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുവാനാണന്നായിരുന്നു അവരുടെ ഭയം. പിറ്റെ ദിവസം അന്നത്തെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾ മി: എച്ച്. എ. സാംസ്, സൂപ്രണ്ടു് മി: എ. സി. വെർണിയക്ലിനെ അയച്ചു താരാപദനെ വിളിപ്പിച്ചു. താരാപദനു ഉടനെ സംഗതി മനസ്സിലായി. എന്നു തന്നെയല്ല, മി: സ്റ്റീവർട്ട് തന്നെപ്പറ്റി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾക്ക് തെറ്റിധാരണ ജനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് താരാപദന്നു് സ്വകായ്മായി അറിവു കിട്ടിയിരുന്നു. മി: സാംസ് അതുകൊണ്ടു അപ്പോഴും നല്ല പ്രകൃതത്തിലല്ലായിരുന്നു. താരാപദനു ഒരു സമയത്തുതന്നെ ഇപ്രകാരമുള്ള പല എതിർശക്തികളോടും നേരിടേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ടു്. പ്രത്യേകിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതിയും വളരെ മോശമായിരുന്നു. ഉദ്യോഗം പോയാൽ കഴിഞ്ഞു കൂട്ടുവാൻപോലും പ്രയാസമാണെന്ന നിലയിലായിരുന്നു. പക്ഷെ ഈ വക സംഭവങ്ങളൊന്നും താരാപദനെ തെല്ലുപോലും പരിഭ്രമിപ്പിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളെ ചെന്നു കാണുവാൻ തന്നെ ഉറച്ചു. ആ അഭിമുഖസംഭാഷണം സന്തോഷപ്രദമല്ലാത്ത ഒന്നായിരുന്നു സാംസ് ഈ പ്രസ്ഥാനം തീരെ ദുരുദ്ദേശപരമായ ഒന്നാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചു. പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ ഈ ധിക്കാരപരമായ വാക്കിനെ താരാപദൻ തന്റെ സർവ്വ ശക്തികളും പ്രയോഗിച്ചു എതുത്തു. മി: സാംസ് "ക്ലബ്ബിലെ അംഗങ്ങളും ഈ പ്രസ്ഥാനം ദുരുദ്ദേശപരമല്ലെന്നു അവരുടെ പെരുമാറ്റംകൊണ്ടു എന്നെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുന്നപക്ഷം ഞാൻ എന്റെ അഭിപ്രായം മാറ്റിക്കളയാം" എന്നു പറഞ്ഞു. അധികൃതന്മാർക്കു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ മുളയിൽതന്നെ നുള്ളിക്കളയുവാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള വാസ്തവം താരാപദൻ വിസ്മരിച്ചില്ല.

താരാപദൻ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിലകപ്പെട്ടു. തന്നെപ്പോലെയുള്ള ഒരു താഴ്ന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾക്കു എന്തും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള യഥാർത്ഥം താരാപദനു നല്ലവണ്ണം അറിയാമായിരുന്നു. പക്ഷെ സ്വാഭിമാനത്തോടും, കല്ക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ പ്രതിനിധിയെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തോടും തന്റെ സുധീരമായ അഭിപ്രായം പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളോടു തുറന്നുപറയുവാൻതന്നെ താരാപദൻ ഉറച്ചു. ക്ലബ്ബ് ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി സ്ഥാപിച്ചതെല്ലെന്നും അതു വളരെക്കാലത്തെ കൂലങ്കഷമായ ആലോചനയുടെ ഫലമായി സ്ഥാപിച്ചതാണെന്നും താരാപദൻപറഞ്ഞു. പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യമായ നയത്തിന്റേയും പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികൾ നിരന്തരം അനുഭവിച്ചുവന്ന അനീതികളുടെയും ഫലമായുണ്ടായതാണ് ഈ ക്ലബ്ബ് എന്നതാരാപദൻ വിശദമാക്കി. പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾ തങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചു നേരിട്ടു അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണെന്നും പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റരോട്ട് ആലോചിക്കാതെ എന്തുതന്നെ ചെയ്താലും അതു തങ്ങൾക്കു സ്വീകാര്യയോഗ്യമായിരിക്കുമെന്നും പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾ മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായത്തെ ആശ്രയിക്കാതെ സ്വതന്ത്രമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണെന്നും; പ്രവൃത്തിക്കാർ തങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ശരിയാംവണ്ണം അറിയുവാൻ തുടങ്ങിയതോടൊപ്പം അവരോടു ചെയ്യുന്ന അനീതികളെ എതിർക്കുന്നതു സാധാരണമാണെന്നും താരാപദൻ സവിസ്തരം പറഞ്ഞു. ഇതെല്ലാം കേട്ടപ്പോൾ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾ "ഉദ്ദേശപരമായ" എന്ന വാക്കിനെ താൻ പിൻവലിക്കാമെന്നും എന്നാൽ താരാപദൻ ഇനി യാതൊരു സഭകളിലും പ്രസംഗിച്ചുപോകരുതെന്നും ഒരു താക്കീതുകൊടുത്തു. താരാപദൻ ഈ താക്കീതു ഏതു നിബന്ധന അനുസരിച്ചുള്ളതാണെന്നു പ്രത്യുത്തരമായി ചോദിച്ചതിനു മറുപടിയായി സാംസ് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു

"ഞാൻ നിബന്ധനയോ, നടവടിയോ നോക്കി പറയുന്നതല്ല, എന്റെ ഒരു കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥന്റെ നിലക്കു നിങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുന്നതാണ്."

താരാപദൻ: "ഈ താക്കീതിനു് എതിരായി പ്രവത്തിച്ചാൽ അങ്ങനു് എന്നെ ഡിസ്മിസ്സ് ചെയ്യാൻ ഭാവമുണ്ടോ?"

പി. എം. ജി. "അങ്ങിനെ വന്നേക്കാം."

താരാപദൻ: "എനിക്കു യുക്തമെന്നു തോന്നുന്നതു ഞാൻ പ്രവത്തിക്കും. അക്കാര്യത്തിൽ അങ്ങയുടെ ഇഷ്ടം എത്രതന്നെ ചെയ്യുന്നതിനും വിരോധമില്ലാത്തതുമാകുന്നു." ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതിനുശേഷം താരാപദൻ മുറിയിൽനിന്നു പുറത്തുപോയി.

താരാപദൻ ആവഴിക്കു ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസിലേക്കാണു വന്നതു്. തന്റെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികളിൽ പലരും അവിടെ അക്ഷമരായ് കാത്തുനിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഉണ്ടായ സംഭവമെല്ലാം താരാപദൻ അവരോടു പറഞ്ഞു. എല്ലാവരുമായി ആലോചിച്ചതിനുശേഷം അന്നുതന്നെ വൈകുന്നേരം ഒരു യോഗംകൂടുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. കാട്ടുതീപോലെ ഈ വത്തമാനം എങ്ങും പരന്നു. ആളുകൾക്കു മുമ്പത്തേക്കാൾ ഉത്സാഹവും ഉന്മേഷവും കാണപ്പെട്ടു.

അക്കാലത്തു ടെലിഫോൺ ഏർപ്പാടുകൾ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും, എല്ലാ പോസ്റ്റാഫീസുകളിലേയും തൊഴിലാളികൾ എങ്ങിനെയോ വിവരമറിഞ്ഞു. എല്ലാവരും നിശ്ചിതസ്ഥലത്തു സന്നിഹിതരായി. കല്ലുത്തയിലെ മിർസപൂർതെരുവിലുള്ള ഘോഷ് ലോഡ്ജിൽവെച്ചാണ് യോഗം കൂടിയതു്. വളരെ പ്രവൃത്തിക്കാർ യോഗത്തിൽ സന്നിഹിതരായിരുന്നു. അവർ ധൈര്യമവലംബിച്ചു പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ നയത്തിൽ വിപ്രതിപത്തി വെളി

വാക്കി. അവിടെവെച്ചു ഒരു ക്ലബ്ബ് നടത്തുവാനും തീരുമാനിച്ചു. അങ്ങിനെ അധികൃതന്മാരുടെ അക്രമം ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളിലോകത്തെ അകമാനമൊന്നു തട്ടിയുണർത്തി. അവരെ ഉശിരും ചുണയുമുള്ളവരാക്കി. ഈ മാറ്റത്തിനു. താരാപദൻ വളരെക്കാലമായി ആഗ്രഹിച്ചുവന്ന ഉദ്ദേശം സഫലീകരിക്കുവാൻ സഹായമായിതീർന്നു.

അന്നു നടന്ന സകല സംഭവത്തിന്റെ ചൂണ്ടുവിവരം ഒന്നൊഴിയാതെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാലിനും പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർക്കും അറിവുകിട്ടി. പിറേദിവസം അവർ ഇരുവരും താരാപദൻ സബ്ബ് പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി പ്രവൃത്തിയെടുത്തിരുന്ന ഇണ്ടലീ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ പെട്ടെന്നു കയറിചെന്നു. പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാലാഫീസ് പരിശോധനനടത്തി. പക്ഷെ എല്ലാം യാതൊരു അറുകുറവുമില്ലാതെ കണ്ടു. പിന്നെ അവർ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെ താമസസ്ഥലം കാണണമെന്നു ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇതു അപമര്യാദയായ പെരുമാറ്റമായിരുന്നെങ്കിലുംകൂടി, കുടുംബത്തെ തന്റെ വായനമുറിയിലേക്കു മാറ്റിയതിനുശേഷം, താരാപദൻ അവരെ ഭവനപരിശോധനക്കു അനുവദിച്ചു.

ഈ ഭവനപരിശോധനയുടെ ഉദ്ദേശം താരാപദൻ ആഫീസ്സുസംബന്ധമായ വല്ല ഫാറങ്ങളോ, മറ്റൊ വീട്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നറിവാനായിരുന്നു. അവിടേയും അവർ ഒന്നും കണ്ടെത്തിയില്ല. ഭഗ്നാശയരായ അവർ പിന്നെ താരാപദന്റെ വായനമുറി കാണണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. കുടുംബാംഗങ്ങളെ അതിൽനിന്നും മാറ്റിയതിനുശേഷം താരാപദൻ അവരെ വായനമുറിയും കാട്ടിക്കൊടുത്തു. ഒരു നിസ്സാരനായ സബ്ബ് പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെ മുറിയിൽ സാഹിത്യം, ധനശാസ്ത്രം, തത്വശാസ്ത്രം, ചരിത്രം എന്നീ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവിധഗ്രന്ഥങ്ങളും കണ്ടപ്പോൾ

മി. സാംസ് അത്ഭുതപരതന്ത്രനായി. അദ്ദേഹം ഇതെല്ലാം താരാപദനേറതാണോയെന്നും, അയാളം ഇതെല്ലാം വായിച്ചുകഴിഞ്ഞുവോ എന്നും ചോദിച്ചു. താരാപദൻ അതിനു "ഉവ്വ്" എന്നു ഉത്തരവും പറഞ്ഞു.

പിറേദിവസംതന്നെ താരാപദനു പൂണ്ണിയ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി 100ക മുതൽ 150ക വരെ മാസപ്പടിയിന്മേൽ മാറ്റത്തിനു ഒരു ഓർഡർ കിട്ടി. ഇണ്ടലിയിലെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെ ചാർജ്ജ് ഹെഡ്ക്ലാർക്കിനെ ഏല്പിച്ചു അടിയന്തിരമായി പുതിയ ഉദ്യോഗത്തിൽ ചേരേണ്ടതാണെന്നും ഓർഡറിൽ കാണിച്ചിരുന്നു. അപ്രകാരം 1908 ഏപ്രിൽ 20-ാംനു- താരാപദൻ ചാർജ്ജു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

താരാപദൻ വളരെ കണിശമുള്ള ആളായിരുന്നു. എല്ലാവരും തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി കൃത്യമായും, ചിട്ടയായും നടത്തണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു താരാപദന്റെ അഭിപ്രായം. അദ്ദേഹം ആഫീസ്സിൽനിന്നു എന്തെങ്കിലും എടുക്കുകയാവട്ടെ അല്ലെങ്കിൽ മറവുള്ളവർ എടുക്കുന്നതു അനുവദിക്കുകയാവട്ടെ ചെയ്തയില്ല. വല്ല ഫാറങ്ങളും അനാവശ്യമായി നശിപ്പിച്ചുകളയുന്നതിനും താരാപദൻ വലിയ വിരോധിയായിരുന്നു. താരാപദന്റെ ഈ ചിട്ടകളെക്കുറിച്ചു പല ആവലാതികളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ ആവലാതിക്കാർ താരാപദനെ മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അടിച്ചമർത്തുവാൻ ഒരു തരം കാത്തിരിക്കയാണെന്നുള്ള വസ്തുത അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. യൂനിയനിലെ അംഗങ്ങളോട് ആത്മാർത്ഥമായി പണിയെടുക്കണമെന്നും നല്ലവരായിരിക്കണമെന്നും താരാപദൻ തരംകിട്ടുമ്പോഴൊക്കെ ഉപദേശിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. താരാപദനക്കുറിച്ചു അധികൃതന്മാക്കു നല്ല അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും വാസ്തവത്തിൽ അദ്ദേഹം മറവുള്ളവരോടു ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ഉൽബോധനങ്ങളും

വഴിയായും മറവ പലവിധത്തിലും താരാപദൻ ഡിപ്പാർട്ടമെ ണ്ടിനെ വളരെ സഹായിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. യൂനിയനിലെ അംഗങ്ങളം വളരെ കൃത്യബോധത്തോടും ഉത്തരവാദത്തോടുംകൂട യാണ് തങ്ങളുടെ ചുമതലകളം നിർവ്വഹിച്ചുവന്നിരുന്നത്.

— —

അദ്ധ്യായം 9.

മാറ്റത്തിനു ഓർഡർ കിട്ടിയപ്പോഴാണ് താരാപദൻ ക്ലബ്ബി നുവേണ്ടി ഒരു മുറി വാടകക്കു വാങ്ങുവാൻ ശ്രമിച്ചത്. ഇപ്രകാ രം ബോബസാർ തെരുവിൽ 162-ാംനമ്പ്ർ മുറിയിലാണ് ക്ലബ്ബ് ആദ്യമായി തുടങ്ങിയത്. അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരേയും ആ ക്ലബ്ബ് അവിടെത്തന്നെയാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ക്ലബ്ബിന്റെ നട ത്തിപ്പിനുവേണ്ടി നിയമങ്ങളം നിർമ്മിച്ചതിനുശേഷം താരാപദൻ അതിന്റെ പ്രസിഡെണ്ട് സ്ഥാനം രാജിവെച്ചു. അന്നു കല്ക്കത്ത ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ പാർസൽ ഡിപ്പാർട്ടമെണ്ടിലെ ക്ലാക്കാ യ രാമപ്രസാദ് ഘോഷ്, ബി. എ.യെയാണ് പിന്നീട് ക്ലബ്ബിന്റെ പ്രസിഡെണ്ടായി തിരഞ്ഞെടുത്തത്. പ്രകാശചന്ദ്രമുക്കർജിയായി രുന്നു ക്ലബ്ബിന്റെ ഒന്നാമത്തെ സിക്രട്ടറി. അല്പമാസങ്ങൾക്കുശേഷം പ്രകാശചന്ദ്രൻ പോസ്റ്റൽ സർവീസിൽനിന്നു വിട്ടുകയും തൽസ്ഥാ നത്തേക്കു അശ്വനീകുമാർമൈത്രിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയുംചെയ്തു ബാബു രാമപ്രസാദ് ഘോഷ് 1909ൽ മരിക്കുകയും ബാബു ജോ തിഷചന്ദ്രബാസു, ബി. എ.യെ പിന്നീട് പ്രസിഡെണ്ട് സ്ഥാന ത്തേക്കു തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ബാബു മന്മഥനാഥദത്താ യിരുന്നു ഖജാൻജി. താരാപദൻ 1908 മേയ് 10-ാംനു- പൂണ്ണി യാ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി ചാർജ്ജെടുത്തു. അക്കൊല്ലം ഒക്ടോബർമാസംവരെ അദ്ദേഹം അവിടെ പണിയെ

ട്ടുത്തു. അവിടെവെച്ച് ഖജാനവക കണക്കുസംബന്ധിച്ച് താരാപടൻ സ്ഥലത്തെ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേട്ടുമായി ശണ്ഠപിണയേണ്ടിവന്നു. സേവിംഗ്സ് ബാങ്ക് കണക്കു പരിശോധിക്കേണമെന്നു ആവശ്യപ്പെട്ടതിനാൽ പോലീസ് സൂപ്രഡണ്ടുമായി ചില തക്കങ്ങളും നടന്നു. പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ കല്പനയില്ലാതെ താരാപടൻ കണക്കുകളും ഒന്നും കാണിച്ചുകൊടുത്തില്ല. ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേട്ട് താരാപടനെക്കുറിച്ചു "യുദ്ധംചെയ്യുന്ന പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ" എന്നാണ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാൾക്ക് എഴുതിയതു്. താരാപടനെ പൂണ്ണിയാവിൽനിന്നു മാറിക്കിട്ടുവാൻ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേട്ട് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളോടു അപേക്ഷിച്ചിരുന്നു. അതനുസരിച്ചു താരാപടനെ ഹസറിബ്ബയിലേക്കും പിന്നീടു അവിടെനിന്നു കൃഷ്ണനഗരിലേക്കും സ്ഥലമാറ്റം ചെയ്തു.

പോസ്റ്റൽക്ലബ്ബ് 1905ൽ സ്ഥാപിച്ചെങ്കിലും താരാപടന്റെ മാറ്റംനിമിത്തം അതു പറയത്തക്ക അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. സി. എച്ച്. സ്റ്റീവർട്ട് പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി ഭരണം നടത്തിയിരുന്നകാലത്ത് ക്ലബ്ബിലെ അംഗങ്ങളെല്ലാം അധികൃതന്മാരുടെ ബ്ലാക്കുമാർക്ക് ലീസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. അവർ പലവിധ ബുദ്ധിമുട്ടുകളും സഹിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. ജ്യോതിഷചന്ദ്രബാസുവിനെ ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ മെയിൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിലേക്കു മാറ്റി. കുറെ കൊല്ലങ്ങൾക്കു അദ്ദേഹത്തിനു പ്രമോഷൻതന്നെ കിട്ടിയില്ല. അശ്വനീകുമാർ ചൌധ്രിയെ സോർട്ടിംഗ് ആഫീസ്സിലേക്കു സ്ഥലമാറ്റം ചെയ്തു. താരാപടൻ വിദൂരമായ സ്ഥലത്തായിരുന്നതുകൊണ്ട് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവുന്ന അവസരങ്ങളിൽ അവർക്കു താരാപടനോടു അഭിപ്രായം ചോദിക്കുവാൻ സൌകര്യം ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ആവശ്യമുള്ളപ്പോഴെല്ലാം കത്തുവഴിയായി പ്രവർത്തകന്മാർക്കു താരാപടന്റെ ഉപദേശം ലഭിക്കാതിരുന്നിട്ടുമില്ല. താരാപടനെ കൃഷ്ണനഗരിലെ

പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി മാറിയതു ക്ലബ്ബിനു വളരെ സഹായമായിതീർന്നു. അതു കല്ക്കത്തക്കു അടുത്തായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു ക്ലബ്ബിന്റെ പ്രവർത്തകാംഗങ്ങൾക്കു ആവശ്യമുള്ളപ്പോഴെല്ലാം താരാപദനെചെന്നു കാണുവാനും ഉപദേശം വാങ്ങുവാനും പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കൃഷ്ണനഗരിൽവെച്ചു അദ്ദേഹം ക്ലബ്ബിന്റെ 2-ാംവാർഷികമിപ്പോർട്ടെഴുതി. 1912 ഡിസമ്പർ 12-ാംനു- താരാപദനെ ബോമ്പസാറിലെ ഓഫീഷിയേറിംഗ് സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി 150കൂടുതൽ 200കവരെ മാസപ്പടിതോതിൽ നിശ്ചയിച്ചു. ഇതു ക്ലബ്ബിന്റെ പ്രവർത്തകന്മാർക്കു ഒരു അനുഗ്രഹംതന്നെയായിരുന്നു.

അക്കാലത്തു ഗ്രെയ്ഡ് അനുസരിച്ചുള്ള ശമ്പളരീതിയായിരുന്നു നടപ്പിലായിരുന്നതു്. ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ആഗ്രഹിച്ചു വളരെക്കാലം പണിയെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരാൾക്കു ഒരുദിവസം കാണാം പുറമെനിന്നൊരാൾ സ്ഥിരമായി ആ ഉദ്യോഗത്തിൽ വരുന്നതു്. ഇപ്രകാരം പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികൾക്കു അനവധി അനീതികളും സഹിക്കേണ്ടിവന്നു. കല്ക്കത്തയിൽ "അമൃതബസാർ പത്രിക" എന്ന വർത്തമാനപത്രം ഈവക അനീതികളെക്കുറിച്ചു പലപ്രാവശ്യവും പ്രൌഢമായ മുഖപ്രസംഗങ്ങളും എഴുതിയിട്ടുള്ളതു ഇന്നും കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സ്മരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 1912 ഏപ്രിൽ 24-ാംനു- പ്രസ്തുതപത്രം എഴുതിയ ഒരു മുഖപ്രസംഗത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

"ഇപ്പോഴത്തെ പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെ കീഴിൽ കല്ക്കത്ത ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിലെ ക്ലാർക്കുമാരനുഭവിച്ചുവരുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകളെ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ താഴെ പറയുന്ന തെളിവുകൾ ഉപകരിക്കുന്നതാണ്. ക്ലാർക്കുമാർ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെപേരിൽ പല ആവലാതികളും ഉണ്ട്. അതിൽ ഒന്ന് സ്വദേശക്കാർക്കു ഉപദ്രവമായ വിധത്തിൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിലേക്കു ഇന്ത്യയിലെ നാനാഭാഗ

ത്തുനിന്നും പുറമെയുള്ളവരെ കൊണ്ടുവരുന്നതാകുന്നു." 1913 മാച്ച് 7–ാംനു- പ്രസ്തുത പത്രഗ്രന്ഥം ഇപ്രകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു. "കല്ക്കത്തയിലെ പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ മൂന്നോ, നാലൊ, അഞ്ചൊ കൊല്ലങ്ങളോളം പ്രമോഷൻ ഒന്നുമില്ലാതെ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പണിയെടുത്ത പല ബിരുദധാരികളുടേയും ന്യായമായ അവകാശങ്ങളെ അവഗണിച്ചു പുറമെനിന്നും അനവധി ആളുകളെ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ അടിച്ചുകയറ്റുന്നു. സേവകരും അതിരില്ലാതായി. മൂന്നോ നാലോ കൊല്ലം മാസപ്പടിയില്ലാതെ പണിയെടുത്തിട്ടും ഇന്ത്യൻ അപ്രിൻടിസ്സ്മാക്കു കയറ്റവുമില്ല. യൂറേഷ്യന്മാക്കു ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുവക പരീക്ഷകളും പാസ്സാകേണ്ട ബുദ്ധിമുട്ടേയില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല അവക്കു ഉദ്യോഗത്തിനു ഒരു വിധത്തിലുമുള്ള യോഗ്യതകളും വേണമെന്നു നിർബന്ധമില്ല. എന്നാൽ, ഇന്ത്യക്കാക്കാകട്ടെ, മടിക്കുലേഷൻ പരീക്ഷ പാസ്സാവേണ്ടതിനുപുറമെ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുവക പല പരീക്ഷകളും പാസ്സായിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്".

1913ൽ താരാപദൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മാസപ്പടി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകിട്ടുവാൻ ഡയറക്ടർ ജനറാലിനു ഒരു മെമ്മോറിയൽകൂടി സമർപ്പിച്ചു. അമൃതബസാർപത്രിക, സ്റ്റേറ്റ്സ്മെൻ തുടങ്ങിയ പ്രധാനപത്രങ്ങളെല്ലാം മെമ്മോറിയലിനെ ശക്തിയായി പിൻതാങ്ങി. ഈ കലക്കം ഇതുകൊണ്ടും അവസാനിച്ചില്ല. അക്കാലത്തു ഇമ്പീരിയൽ ലജിസ്ലേററീവ് കൌൺസിലിൽ അംഗമായിരുന്ന കോസിംബസാറിലെ മഹാരാജാ ബഹദൂർ കൌൺസിലിൽ താഴെപറയുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു. "1914 ജൂലായി 22, 26, 27, 30, എന്നീ തിയ്യതികളിൽ അമൃതബസാർപത്രികയിൽ "പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനെ സംബന്ധിച്ച ചില വിവരങ്ങൾ" എന്ന തലക്കെട്ടിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ട ലേഖനം ഗവൺമെണ്ടിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ ഗവൺമെണ്ട് പ്രസ്തുത സംഗതിയിൽ വല്ല അന്വേഷണവും ചെയ്യുവാൻ ഒരുക്കമുണ്ടോ?

ഓണറബിം മെമ്പർ മി. ക്ലാക്ക് ഈ ചാജ്ജുകളെല്ലാം സ്വീകരിച്ചില്ലെങ്കിലും കല്ക്കത്ത ജനറൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ പുറമെ നിന്നു ആളുകളെ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചു അന്വേഷണം നടത്തുകയും അതു ഡയറക്ടർ ജനറാളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുകയുംചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഡയറക്ടർ ജനറാൾ പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ മി. സ്റ്റീവർട്ടിനു ഒരു താക്കീതു കൊടുത്തു. കാര്യം ഇതുകൊണ്ടവസാനിച്ചില്ല. ഉഷിച്ചഭരണരീതിനിമിത്തം മി. സ്റ്റീവർട്ടിനു പ്രമോഷൻ ലഭിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല അദ്ദേഹത്തിനു ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു ഒഴിയേണ്ടതായും വന്നു.

താരാപദന്റെ അഭാവംകൊണ്ട് പോസ്റ്റൽക്ലബ്ബിന്റെ 1-ാം വാർഷികസമ്മേളനം യഥാകാലത്തു ആഘോഷിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ട് 1919 മേയ് 23-ാംനു-യാണ് അതു കൊണ്ടാടിയതു്. ബാബു സുരേശ്വർറോയ് അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചു. അന്നേക്കു ക്ലബ്ബിൽ 683 അംഗങ്ങളും കൊല്ലത്തിൽ 843രൂ ആദായവും ഉണ്ടായിരുന്നു. പുതുതായി സ്ഥാപിതമായ ക്ലബ്ബ് ഇപ്രകാരം ക്രമേണ മുഖമായ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചുവന്നു.

അദ്ധ്യായം 10.

പോസ്റ്റൽ സൂപ്രണ്ടുമാർ യൂനിയനെ അനുകൂലഭാവത്തിലല്ല വീക്ഷിച്ചിരുന്നതു്. യൂനിയൻ തങ്ങൾക്കു വളരെ ദ്രോഹം ചെയ്യുമെന്നായിരുന്നു അവരുടെ വിശ്വാസം. ഒരുപക്ഷെ താരാപദന്റെ ശക്തിയേറിയ പ്രക്ഷോഭണത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ്, ഇന്ത്യക്കാർക്കു സൂപ്രണ്ടിന്റെ ഉദ്യോഗം കിട്ടുന്നതെന്നു അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കയില്ല.

1914ൽ താരാപദൻ ഇന്ത്യക്കാരായ മറ്റ രണ്ടുപേരോടുകൂടി സൂപ്രഡണ്ടിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന പരീക്ഷക്കുചേരുവാൻ അനുവാദം ചോദിച്ചു. അക്കാലത്ത് അദ്ദേഹം ബാരബസാറിൽ 200ക മുതൽ 500കവരെ മാസപ്പടിയിന്മേൽ സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി ഉദ്യോഗം നോക്കുകയായിരുന്നു. പ്രാപ്തന്മാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ഏറ്റവും സമർത്ഥനായ ഒരാളായിരുന്നതുകൊണ്ടായിരുന്നു താരാപദനെ ബാരബസാറിലേക്കു സ്ഥലമാറ്റം ചെയ്യുവാൻ കാരണം. എന്നാൽ യൂനിയനുമായുള്ള ബന്ധംനിമിത്തം താരാപദനു പരീക്ഷക്കു ചേരുവാൻ അനുവാദം നിഷേധിച്ചു. ഇതിനെപ്പറ്റി 1914 ജനവരി 28-ാംനു-ത്തെ ഒരു മുഖപ്രസംഗത്തിൽ അമൃതബസാർ പത്രിക ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിക്കയുണ്ടായി. "ഉയന്ന മാസപ്പടി വാങ്ങുന്നവരും വളരെക്കാലം പ്രാപ്തിയോടുകൂടി ഉദ്യോഗം ഭരിച്ചവരും ഉയന്ന പരീക്ഷകളും പാസ്സായവരുമായ അപൂർവ്വം ചില ഇന്ത്യക്കാർ പ്രസ്തുത പരീക്ഷക്കു അപേക്ഷകന്മാരായുണ്ടായിരുന്നു. അവർ കഴിയുന്നത്ര ശ്രമിച്ചുനോക്കി. ഒരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. ഇല്ലെട്ടത്തിൽ താരാപദമുക്കർജിയും പി. ആർ. ഘോഷ്, എം. എ.യും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. നേരെമറിച്ചു യാതൊരു പരീക്ഷായോഗ്യതകളില്ലാത്തവരും കുറഞ്ഞശമ്പളം വാങ്ങുന്നവരുമായ യൂറോപ്യന്മാരെ ഉയന്തരം ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു പ്രതിബന്ധവും നേരിട്ടുന്നില്ല."

അക്കാലത്തു ഇന്ത്യക്കാരായ സൂപ്രഡണ്ടുമാർക്കു അസിസ്റ്റന്റ് സൂപ്രണ്ടിയറർക്കർ ജനറാളുടേയോ ഡിപ്യൂട്ടി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളുടേയോ ഉദ്യോഗം ലഭിച്ചുവന്നിരുന്നില്ല. പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ ഉദ്യോഗത്തെപ്പറ്റി പിന്നെ പറയുവാനുണ്ടോ? മേല്പറഞ്ഞതരത്തിലുള്ള സങ്കടമനുഭവിക്കുന്ന ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ താരാപദനെ സമീപിച്ചു. അമൃതബസാർപത്രിക തുടങ്ങിയ പ്രധാന വർത്തമാനപത്രങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി താരാപദൻ അവരുടെ അ

വകാശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഘോരസമരം നടത്തി. 1914 നവമ്പർ 23_ാംനു-യിലെ പത്രത്തിൽ "ഇന്ത്യക്കാരും പോസ്റ്റൽ സർവ്വീസും" എന്ന തലവാചകത്തിൽ പ്രസ്തുതപത്രം ഒരു ലേഖനം എഴുതുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ഒരു ചുരുക്കം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

"പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അസിസ്റ്റാണ്ട് ഡയറക്ടർ ജനറാളുടെ ഗ്രേഡിൽ ഒരാളും, ഡിപ്യൂട്ടി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ ഗ്രേഡിൽ മറെറാരാളും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു ഇന്ത്യക്കാർ മാത്രമെയുള്ളൂ. കല്ക്കത്താ സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു സ്തുത്യർഹമായവിധത്തിൽ വിജയംനേടിയ ഹേമന്തകുമാർരാജ, എം. എ.യുടെ അവകാശത്തെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ടാണ് യൂറോപ്യന്മാരായ മെസ്സേഴ്സ് ബേക്കർ, ഗോർമൻ, എന്നിവരെ ആർ. എം. എസ്സിൽ ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറന്മാരായി നിയമിച്ചതു്. കഴിഞ്ഞകൊല്ലം ഇക്കാലത്ത് കോസിംബസാർ മഹാരാജ ഇമ്പീരിയൽ കൌൺസിലിൽ ചോദിച്ച ഒരു ചോദ്യത്തിനു മറുപടിയായി ഇന്ത്യക്കാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ഉയർന്ന മാസപ്പടിയിന്മേൽ ഹയർഗ്രെയ്ഡ് പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റന്മാരായി നിയമിക്കുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ഗവണ്മെണ്ട് ആലോചിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നു പറയുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ 600-ഉം 800ഉം മാസപ്പടിയുള്ള രങ്കൂണിലേയും, ലാഹോറിലേയും പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റന്മാരുടെ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതു ഇന്ത്യക്കാരല്ലെന്നു ഞങ്ങൾക്കറിയാം. അതിൽ താഴെയുള്ള 500_ഉം 600_ഉം ക. ശമ്പളത്തിന്റെ ഗ്രേഡിലുള്ള പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റന്മാരുടെ ഉദ്യോഗങ്ങളും ഇന്ത്യക്കാരല്ലാത്തവർതന്നെയാണ് വഹിക്കുന്നതു. 400-ഉം 500_ഉം ഉറുപ്പികയുടെ തോതിലുള്ള 5 ഉദ്യോഗങ്ങളുള്ളതിൽ 3 എണ്ണത്തിൽ മാത്രമെ ഇന്ത്യക്കാർ ഇരിക്കുന്നുള്ളൂ."

ഇതിനുപുറമെ പലപ്രാവശ്യവും അനുബന്ധസാർപതിക പോസ്റ്റൽ സൂപ്രണ്ടുമാരുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചു മുഖപ്രസംഗങ്ങളും

എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ക്ലാർക്കുമാക്കെന്നപോലെതന്നെ പോസ്റ്റൽ സൂപ്രണ്ടുമാർക്കും ന്യായമായിക്കിട്ടേണ്ട സ്ഥാനങ്ങളും അധികാരാഹണം ചെയ്തുവന്നിരുന്നതു പുറമെനിന്നു വന്നിരുന്ന യൂറോപ്യന്മാരും യൂറേഷ്യന്മാരുമായിരുന്നു.

പോസ്റ്റൽ സർവീസിലുള്ള ഇന്ത്യക്കാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു സൂപ്രണ്ടുമാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനു ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു നടത്തുന്ന പരീക്ഷയ്ക്കു പ്രവേശനം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.

ഇന്നാകട്ടെ പോസ്റ്റൽ സൂപ്രണ്ടുമാരുടെ ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ 50ശതമാനവും ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു നടത്തുന്ന പരീക്ഷകളിൽ വിജയികളായവരാണു വഹിക്കുന്നതു്. വണ്ണഭേദമോ മറ്റു വ്യത്യാസങ്ങളൊ ഒന്നുംതന്നെ ഇന്നു ഗണിക്കുന്നില്ല. ഇതു താരാപദന്റെ ശക്തിയേറിയ പ്രക്ഷോഭണത്തിന്റെ ഫലമായി വന്നുചേർന്ന മാറ്റങ്ങളാണ്. അന്യായവും, അനീതിയും തലപൊക്കുന്നോടത്തെല്ലാം അദ്ദേഹം ശക്തിയായി എതിർക്കാ. തന്നെ അഭയംപ്രാപിക്കുന്നവരുടെ സങ്കടങ്ങളും പരിഹരിക്കുവാൻ ശ്രമങ്ങളുംചെയ്യുന്നതിനു താരാപദനു ഒരു പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും സന്തോഷവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ജാതി, മതം, നിറം എന്നിതുകളെ കണക്കാക്കാതെ ഇന്നു പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ ആർക്കും എതു വലിയ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതിനും വഴിയാക്കിയതുകൊണ്ടു ഇന്ത്യക്കാർ ഒന്നൊഴിയാതെ എല്ലാവരും താരാപദനോടു എന്നെന്നേക്കും അപാരമായ കൃതജ്ഞതയുള്ളവരായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

1916മുതൽ 1917വരെ താരാപദനെ പിന്നേയും പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെ പ്രസിഡണ്ടായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഈ കൊല്ലം ശ്രീജിത് നിർമ്മൽ ചന്ദ്രസേൻഗുപ്തനെയാണ് ഓണറിസെക്രട്ടറിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തതു്. അതിനുശേഷം അയാൾ താരാപദ

ന്റെ കീഴിൽതന്നെ പണിയെടുക്കുകയും യൂനിയനെസംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ നല്ല പരിചയം നേടുകയും ചെയ്തു.

1914മുതൽ 1918വരെ ലോകമഹായുദ്ധകാലത്തു സാധനങ്ങളുടെ വില ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചതുകൊണ്ടു പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളും വളരെ കഷ്ടപ്പാടുകളും സഹിക്കേണ്ടിവന്നു. ശമ്പളം വർദ്ധിപ്പിച്ചുകിട്ടുവാൻ അവർ ഗവർമ്മേണ്ടിനോടു വളരെ കിഴിഞ്ഞു അപേക്ഷിച്ചുവെങ്കിലും അതെല്ലാം വെറും വനരോദനമായ്പരിണമിച്ചു. എങ്കിലും ഗവർമ്മേണ്ടു അവർക്കു ഒരു പ്രത്യേക അലവൻസ് (War Allowance) അനുവദിച്ചു. ഈ അലവൻസുകൊണ്ടൊന്നും അവരുടെ സങ്കടങ്ങളും പരിഹരിക്കപ്പെട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു അവരുടെ ഉദ്ദേശം സാധിക്കുവാൻ ഒരു വലിയ സംഘടന ആവശ്യമാണെന്നുകണ്ടു. അങ്ങിനെ യൂനിയനിൽ അംഗങ്ങളും വർദ്ധിച്ചു.

1919 മെയ്മാസത്തിൽ കൽക്കത്തയിലെ ശിപായിമാർ അവരുടെ മാസപ്പടി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകിട്ടുവാനുള്ള അപേക്ഷ നിരസിച്ചതുകൊണ്ട് ഒരു പണിമുടക്കം ഉടങ്ങി. മി: ജെ. ആർ. ടി ബൂത്ത് ഐ. സി. എസ്സായിരുന്ന അന്നു ബംഗാളിലേയും, ആസ്സാമിലേയും പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാലും. മി: സി. ഡി. റെ. ഒ. ബി. ഈ. ആയിരുന്ന അന്നത്തെ പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ. പണിമുടക്കത്തിലെ ചില പ്രധാന നേതാക്കന്മാരെ അറസ്റ്റ്ചെയ്തു ശിക്ഷിച്ചു. ക്ലാർക്കുമാർ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനെ കഴിയുന്നവിധത്തിൽ സഹായിച്ചു. അതുകൊണ്ടു ആ പണിമുടക്കം വിജയപ്രദമായില്ല. താരാപദൻ അന്നു ബാരബസാറിൽ സബ്പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായിരുന്നു. അദ്ദേഹവും ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനു കഴിയുന്ന സഹായങ്ങളും ചെയ്തു. തന്റെ സ്വന്തം അഭിപ്രായം എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും തൊഴിലാളികൾക്കു ഒരു ഗുണവും ചെയ്യാത്ത ഇമ്മാതിരി പണിമുടക്കത്തിനെല്ലാം താരാപദൻ വലിയ വിരോധിയായിരുന്നു.

ഈ കാരണംകൊണ്ടാണ് താരാപദൻ ഈപ്രാവശ്യം ഡിപ്പാർട്ട്മെണ്ടിനെ സഹായിച്ചത്.

മി: റെ ഒരു നല്ല ഭരണതന്ത്രജ്ഞനല്ലായിരുന്നു. എത്രതന്നെ നിസ്സാരമായ തെറ്റിനും അദ്ദേഹം കഠിനമായ ശിക്ഷകൾ കൊടുത്തുവന്നു. എന്നാൽ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെനേരെ തന്റെ നയമൊന്നും ഫലിച്ചില്ല. ക്ലബ്ബിലെ മെമ്പർമാർ പ്രസിഡൻസി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽ വെറുപ്പു പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പല പ്രമേയങ്ങളും പാസ്സാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പ്രക്ഷോഭണം ഇങ്ങിനെ മൂർദ്ധന്യദശയിലെത്തി. മി: റെക്കു എതിരായി ഇമ്പീരിയൽ കൌൺസിലിൽ പല ചോദ്യങ്ങളും ചോദിച്ചു. താരാപദനാണ് ഈ പ്രക്ഷോഭണത്തിനെല്ലാം നേതൃത്വം വഹിക്കുന്നതെന്നു മി: റെക്കു അറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ എങ്ങിനെയെങ്കിലും കൽക്കത്തയിൽനിന്നു പുറമേ എവിടെക്കെങ്കിലും സ്ഥലമാറ്റം ചെയ്യുവാൻ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാലും തരവും നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിപായിമാരുടെ പണിമുടക്കം കഴിഞ്ഞശേഷം താരാപദനെ ഡക്കയിൽ ഡിപ്യൂട്ടി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി അതേ ശമ്പളത്തിന്മേൽതന്നെ നിശ്ചയിച്ചു.

താരാപദൻതന്നെയാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതാവെന്നു പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാൾക്കു പൂർണ്ണബോദ്ധ്യം വന്നിരുന്നു. താരാപദനോട് ഓഫീസ്സു ഉടനെ ഒഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു ഡക്കയിലേക്കു പോകുവാൻ അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു.

താരാപദനു ഈ പണിമുടക്കുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നു നമുക്കറിയാം. നേരേമറിച്ചു അദ്ദേഹം ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനെ സഹായിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. അദ്ദേഹം പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെ പ്രസിഡണ്ടായിരുന്ന കാലത്താണ് Our Day Fund

എന്ന പേരിൽ ഒരു ധർമ്മഫണ്ട് സ്ഥാപിച്ചു. അധികൃതന്മാർ ഈവക സംഗതികളെല്ലാം മറന്നിട്ടാണ് അദ്ദേഹത്തെ കൽക്കത്തയിൽനിന്നും സ്ഥലമാറ്റംചെയ്തത്. ഡക്കയിൽ അദ്ദേഹം 2മാസക്കാലം മാത്രം താമസിച്ചുള്ളൂ. അക്കാലത്തു അദ്ദേഹം പോസ്റ്റൽ യൂനിയനെ സംഘടിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഊർജ്ജിതമായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

അദ്ധ്യായം 11.

പോസ്റ്റൽ ക്ലാർക്കുമാരുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചു അന്വേഷണം നടത്തുന്നതിനു ഒരു കമ്മിറ്റി സ്ഥാപിച്ചുകിട്ടുവാൻ 1920–ൽ മി: ജി. എസ്സ്. കപേർദാ, മി: വി. ജെ. പട്ടേൽ എന്നിവർ ഇമ്പീരിയൽ കൌൺസിലിൽ ഓരോ പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചു. മി: കെ. കെ. ചാന്ദ, മദനമോഹനമാളവ്യ, എസ്സ്. എൻ. ബാനർജി എന്നിവർ പ്രമേയത്തെ ശക്തിയായി അനുകൂലിച്ചു. അന്നത്തെ ഡയറക്ടർ ജനറാളായിരുന്ന ജി. ആർ. ക്ലാക്ക് ഗവർമ്മേണ്ടുപക്ഷത്തുനിന്നും മേൽപറഞ്ഞ സംഗതി സമ്മതിച്ചു.

ഇതിൽപിന്നെ ഇന്ത്യയിലേയും, ബർമ്മയിലേയും പല പോസ്റ്റൽ യൂനിയനുകളും താരാപദനേയും പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റിയിലെ ഒരംഗമായെടുക്കുവാൻ അപേക്ഷിച്ചു. ഇതിൽനിന്നും താരാപദനിൽ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹാദരവിശ്വാസങ്ങൾ എത്രമാത്രമായിരുന്നുവെന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണല്ലോ. മി: കെ. കെ. ചാന്ദ, താരാപദനെ പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റിലെ ഒരംഗമാക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ഡയറക്ടർ ജനറാൾക്കു നേരിട്ടതന്നെ ഒരു കത്തെഴുതി. ഉദ്യോഗസംബന്ധമായ പ്രവൃത്തികൾക്കു തടസ്ഥം ഉണ്ടാവുമെന്നുള്ള കാരണംകൊണ്ടു അതു സാദ്ധ്യമാവില്ലെന്നാണ് ഡയറക്ടർ ജനറാൾ ഇതിനുപറഞ്ഞ മറുപടി.

1920 മാച്ച് 20-ാംനു- ഗവമ്മേണ്ടിൽനിന്നും ഗസറ്റഡ് അല്ലാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ, സൂപ്രഡണ്ടുമാർ, ക്ലാക്കുമാർ, സോർട്ടിങ്ങ്, ഡെലിവറി, ടെലിഗ്രാഫ്, ടെലിഫോൺ എന്നീ ബ്രാഞ്ചുകളിലെ പ്രവത്തിക്കാർ എന്നിവരുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചു അനേഷണം നടത്തുന്നതിനു ഒരു കമ്മിററി സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉത്തരവുണ്ടായി. മാസപ്പടിതോതു്. പ്രവത്തിസമയം എന്നിതുകളെക്കുറിച്ചാണ് കമ്മിററി കായ്യമായി അനേഷണം നടത്തിയതു്. കമ്മിററിയിൽ താഴെപറയുന്നവർ അംഗങ്ങളായിരുന്നു.

പ്രസിഡണ്ട്:

ഇന്ത്യൻ ധനകായ്യഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ
മി: എച്ച്. എൻ. ഹെസൽട്ടിൻ, സി. ഐ. ഇ.

അംഗങ്ങളം:—

(1) ഓണറബിളം റാവുബഹദൂർ ബി. എൻ ശർമ്മഗാരു,
ഇമ്പീരിയൽ കൌൺസിൽ മെമ്പർ.

(2) സർ. ഹെൻറി ലീഗോർഡ്, കോൺപൂർ

(3) മി: ഇ. എ. ഡോറൺ, സി. ഐ. ഇ.,
റിട്ടയർഡ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറൽ.

(4) റാവുബഹദൂർ ശ്രീനിവാസരങ്കാചാരി. പ്രസിഡണ്ട്,
പോസ്റ്റൽ യൂനിയൻ ബാങ്കർ.

(5) ഖാൻസാഹിബ്, എഷാഅശിം,
സൂപ്രഡണ്ട്, ഐക്യസംസ്ഥാനം.

സിക്രട്ടറി:—

മി: പി. എൻ. മുക്കർജി, എം. എ.
ഡയറക്ടർജനറാളുടെ ധനകായ്യചേർസനൽ അസിസ്റ്റാണ്ട്.

കമ്മിററി 1920 ഏപ്രിൽ 25-ാംനു-മുതൽ പ്രവത്തിതുടങ്ങി. അവർ പല സാക്ഷികളേയും വിസ്തരിച്ചു. അതിൽ പ്രധാനിക

ളായവർ ബോമ്പയിലെ മി: സി. എസ്സ്. ജോഷി, മദിരാശിയിലെ മി: സോമസുന്ദരംമുതലിയാർ, താരാപദമുക്കർജി, ബംഗാളിൽനിന്നും ആസ്സാമിൽനിന്നും മി: സുരേശ്വർ റായി എന്നിവരായിരുന്നു.

താരാപദൻ കൊടുത്ത തെളിവുകളും അദ്ദേഹത്തിനു പോസ്റ്റൽഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലുള്ള വിപുലമായ പരിജ്ഞാനത്തിനു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. എന്നാൽ താരാപദന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളും പൂർണ്ണമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ കമ്മിറ്റി അദ്ദേഹത്തിനു അനുവാദം കൊടുത്തില്ല. പത്രപ്രതിനിധികൾക്കുപോലും താരാപദൻ മൊഴികൊടുത്തതു കേൾക്കുവാൻ അനുവാദം നിഷേധിച്ചു. 1920 മേയ് 12-ാംനു-യിലെ "ഇംഗ്ലീഷ്മാൻ" എന്ന പത്രത്തിൽ താരാപദൻ കമ്മിറ്റിമുമ്പാകെ മൊഴികൊടുത്തതിനെ സംബന്ധിച്ചു ഇങ്ങിനെ എഴുതുകയുണ്ടായി.

"പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ 26കൊല്ലത്തെ സർവീസിനുള്ളിൽ 20 സ്ഥലത്തേക്കു മാറ്റം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള താരാപദമുക്കർജിയുടെ തെളിവുകളാണ് പിന്നീട് കമ്മിറ്റി എടുത്തതു.

പ്രവൃത്തിക്കു ആവശ്യമുള്ളതു ക്ലാർക്കുമാർ ഇല്ലാത്തതിനെക്കുറിച്ചും ഞായറാഴ്ചയും മറ്റു ഒഴിവുദിവസങ്ങളിലും പണിയെടുക്കേണ്ടിവരുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർമാർക്കു തങ്ങളുടെ സ്വന്തം ഉത്തരവാദത്തിന്മേലല്ലാതെ മറ്റുവിധത്തിൽ അവുധിയെടുക്കുവാൻ കഴിയാത്തതിനെക്കുറിച്ചും താരാപദൻ പ്രസ്താവിച്ചു. പണസ്സംബന്ധമായ എടവാടുകളും 3മണിക്കും മറ്റുള്ള പ്രവൃത്തികളും 4മണിക്കും നിർത്തൽചെയ്യേണ്ടതാണെന്നു താരാപദൻ ശക്തിപൂർവ്വം വാദിച്ചു.

സബ്ബീസ്സ് അനുസരിച്ചു മാസുപ്പടി കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നും, ഒരു ബിരുദധാരിക്ക് ചുരുങ്ങിയതു 75കയിൽകുറയാതെ സ്റ്റാർട്ടിങ്ങ്

മാസപ്പടി കൊടുക്കണമെന്നുമായിരുന്നു താരാപദന്റെ വാദങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ അധികപ്പണിയുള്ളതിനു ക്ലാക്കുമാക്കു മാസപ്പടിക്കു പുറമെ 10ക അലവൻസായി അനുവദിക്കേണ്ടതാണെന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതു് അനാവശ്യമായി സ്റ്റാഫിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനെ തടയുമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. നേരം വൈകിവരുന്നതുപോലെയുള്ള ചില്ലറ കുറങ്ങൾക്കു സൂപ്രഡണ്ടുമാർ ഡിസ്മിസ്സ് മുതലായ ശിക്ഷകൾ കൊടുത്തുവരുന്നതിനെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം വിലപിച്ചു. ബംഗാളിലും ആസ്സാമിലുംകൂടി അപ്രകാരമുള്ള തെറ്റുകൾക്കു ഒട്ടാകെ 15൪ ക്ലാക്കുമാരെ കഴിഞ്ഞവർഷം ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ചുരുങ്ങിയപക്ഷം 5കൊല്ലത്തെ സർവ്വീസ്സിനുശേഷം ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു നടത്തുന്ന മത്സരപരീക്ഷകളിൽചേർന്നു വിജയികളാവുന്നവർക്കു മാത്രമേ സൂപ്രഡണ്ടിന്റെ ഉദ്യോഗം കൊടുക്കുവാൻ പാടുള്ളു. പൊതുജനങ്ങളുടെ ദ്രോഹത്തിൽനിന്നും ക്ലാക്കുമാക്കു ഒരു രക്ഷയും ഇല്ലെന്നും ഇതിനിടെ ബാരബസാർ പോസ്റ്റാഫീസ്സിലെ ഒരു ക്ലാക്കിനെ കൽക്കത്തയിൽവെച്ചു ഒരാൾ ദേഹോപദ്രവംചെയ്തതിനു പോസ്റ്റൽ സൂപ്രഡണ്ടു ഒരു നടപടിയും എടുത്തില്ലെന്നും താരാപദൻ പറഞ്ഞു.

ബി. എ.യും, എം. എ.യും പാസ്സായ എത്രയോ ബിരുദധാരികൾ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ ഉണ്ടായിട്ടും പൂമെയിനു ആളുകളെ കൊണ്ടുവരുന്ന സമ്പ്രദായം തീരെ നിർത്തൽ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. സർവീസ്സിൽ ഉള്ളവർക്കു പ്രോത്സാഹനം കൊടുക്കുകയാണ് വേണ്ടതു്. എഴുത്തും വായനയും നല്ലവണ്ണം പരിചയമുള്ള ശിപായിമാർ ബ്രാഞ്ച് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർമാരാകുന്നതിനും താരാപദൻ അനുകൂലമായിരുന്നു."

ശമ്പളക്കുറവുകൂടാതെ കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മറ്റു സങ്കടങ്ങളെ കമ്മിറ്റിമുമ്പാകെ കൊണ്ടുവന്നു ഏകപ്രതിനിധി താരാപ

ടൻ മാത്രമായിരുന്നു. നിസ്സാരകുറ്റങ്ങൾക്കു വലിയ ശിക്ഷകളും കൊടുക്കുന്ന സൂപ്രണ്ടുമാരുടെ അക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചു താരാപദൻ നിർഭയം ഉറക്കെപറഞ്ഞു. പ്രവൃത്തിസമയം കുറക്കുന്നതിനും പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർമാരെ പ്രൊബേഷനർമാരായി എടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായം നിർത്തൽ ചെയ്യുന്നതിനും താരാപദൻ ശക്തിയായി വാദിച്ചു.

താരാപദൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച അനീതികളെക്കുറിച്ചു കമ്മിറ്റിക്കു പൂർണ്ണബോദ്ധ്യം വന്നു. അതുകൊണ്ടു പ്രൊബേഷനർമാരായി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർമാരെ എടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായം നിർത്തൽ ചെയ്യുവാൻ കമ്മിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്തു. അതിനുമുമ്പ് താഴ്ന്ന ഉദ്യോഗങ്ങളിൽനിന്നു ഗസറ്റഡ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർമാരുടെ തസ്തികയിൽ എത്തിയ അപൂർവ്വം ചില ഇന്ത്യക്കാർ മാത്രമെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. ഇന്നാകട്ടെ, ഇന്ത്യക്കാർ 700ൽ മുതൽ 800വരെ മാസപ്പടിയുള്ള ഗസറ്റഡ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർമാരുടെ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിക്കുന്നുണ്ട്. താരാപദൻ കൊടുത്ത തെളിവുകളിൽനിന്നും പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ താഴ്ന്നതരം പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം എത്രമാത്രം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. താരാപദൻ ഒരു ഗസറ്റഡ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായിരുന്നിട്ടുകൂടി താഴ്ന്നതരം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ച് എത്രമാത്രം ആത്മാർത്ഥതയോടുകൂടിയാണ് അദ്ദേഹം വാദിച്ചതെന്നു ഓർക്കേണ്ടതാണ്. അദ്ദേഹം ഈ സംഗതികളെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു മെമ്മോറാണ്ടം കമ്മിറ്റിക്കു സമർപ്പിച്ചു.

താരാപദനു കമ്മിറ്റിയിൽ വലിയ വിശ്വാസമുണ്ടായില്ല. കമ്മിറ്റിക്കാർ മാസപ്പടി ഉയർത്തുമെന്നോ മറ്റു സങ്കടങ്ങൾക്കു പരിഹാരം കാണുമെന്നോ അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചില്ല.

1920 മെയ് 18–ാംനു- കൽക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽചേർന്ന ഒരു യോഗത്തിൽവെച്ചു താരാപദൻ

കമ്മിറ്റിയെക്കുറിച്ചു തന്റെ അനുഭവങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സുദീർഘവും ഗംഭീരവുമായ ഒരു പ്രസംഗംചെയ്തു. അതിന്റെ പ്രധാനഭാഗം താഴെ ചേർക്കുന്നു "കമ്മിറ്റിയിലെ മെമ്പർമാർ ആരുംതന്നെ നമ്മളോടു അനുഭാവമുള്ളവരല്ല. അതുകൊണ്ടു അവരിൽ നിന്നു നമ്മൾക്കു ഒരു രക്ഷയും ഉണ്ടാകുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചുകൂടാത്തതാകുന്നു. ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയന്റെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായ മി: എച്ച്. ബാർട്ടനെ ടെലിഗ്രാഫ് കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗമായെടുക്കുവാൻ ഗവർമ്മേണ്ടു വൈമുഖ്യം കാണിച്ചില്ല. എന്നാൽ പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ പ്രതിനിധിയായി ഒരാളെ ഈ കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗമാക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഗവർമ്മേണ്ടിന്റെ പക്ഷപാതിത്വനയത്തെ വെറുക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇത് പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ ശക്തിക്കുറവിനെയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതു്. നാം ഈ അവസരത്തിൽ ശക്തിയേറിയ സംഘടന ഉണ്ടാക്കണം. സുസംഘടിതമായ ശക്തിയോടുകൂടി പോരാടിയാൽ മാത്രമേ ഗവർമ്മേണ്ടു നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങളെ നിറവേറ്റിതരികയുള്ളു."

പോസ്റ്റൽ അന്വേഷണക്കമ്മിറ്റിയുടെ(Postal Enquiry Committee) മുമ്പാകെ താരാപദൻ സമർപ്പിച്ച മെമ്മോറാണ്ടം ചരിത്രപ്രാധാന്യമായ ഒന്നാകുന്നു. ഈ മെമ്മോറാണ്ടത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളെ സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു സിംലയിൽവെച്ചുകൂടിയ അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ കോൺഫ്രൻസിൽ പാസ്സാക്കിയ പ്രമേയങ്ങളും മിക്കവാറും. ഇന്ത്യയിലേയും ബർമ്മയിലേയും പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റേറയും ആർ. എം. എസ്സ്. യൂനിയന്റേറയും ഒരു സെൻറ്റൽ യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കുന്ന കാര്യത്തിലും താരാപദൻ മുന്നിട്ടു പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ നാനാഭാഗത്തുനിന്നും ജനങ്ങളും സിംലയിൽ വരുന്നതുകൊണ്ടു ഇതിനെക്കുറിച്ചു അവിടെവെച്ചാലോചന നടത്തുവാനാണ് താരാപദൻ പരിശ്രമം ചെയ്തതു്. പോസ്റ്റൽ യൂനിയനും ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയനും രണ്ടും ഒന്നായി

യോജിപ്പിച്ച ഒരു ജനറൽ സിക്രട്ടറിയുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരേണമെന്നായിരുന്നു താരാപദന്റെ ആഗ്രഹം. ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയന്റെ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയായ മി. ബാർട്ടനെ ഈ സെൻറ്റൽ യൂനിയന്റെ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയാക്കേണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം.

എന്നാൽ ഇരുകക്ഷികളുടേയും താല്പര്യങ്ങൾക്കു പൊരുത്തമില്ലാതെവന്നതിനാൽ താരാപദൻ ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയന്റെ നയത്തെക്കുറിച്ചു വിമർശനം ചെയ്കയും ആ വിമർശനം മി. ബാർട്ടനോടുള്ള വിരോധമാണന്നു ദോഷൈകദൃക്കുകൾക്കു തെറ്റിദ്ധാരണക്കു ഇടംകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ പരമാർത്ഥം അതായിരുന്നില്ല.

അദ്ധ്യായം 12.

സിംലയിൽ എത്തിയ ഉടനെ താരാപദൻ, കമ്മിററിമുമ്പാകെ തെളിവുകൊടുക്കുവാൻ വന്ന പലരോടും ഒരു അഖിലേന്ത്യാ യൂനിയൻ സ്ഥാപിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു ആലോചന നടത്തി. മി. സി. എസ്സ് ജോഷി, സോമസുന്ദരം മുതലിയാർ, മി. വി. സി. കെൽക്കർ മുതലായവർ ഇതിനോടു പൂർണ്ണമായി യോജിച്ചു. പോസ്റ്റൽ എൻകയറി കമ്മിററിയുടെ നടപടികളെ കണ്ടു പഠിക്കുന്നതിനു കമ്മിററിതന്നെ താരാപദനു അനുവാദം നൽകി.

1920 മെയ് 6-ാംനു- പോസ്റ്റൽ യൂനിയൻ പ്രതിനിധികളുടെ ഒരു യോഗത്തിൽവെച്ചു ഒരു അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ അസ്സോസിയേഷൻ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു ഐകകണ്ഠ്യമായി സമ്മതിച്ചു. അസ്സോസിയേഷനെ സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങളുടെ ഒരു കരടുപകർപ്പ് താരാപദൻതന്നെ എഴുതിയുണ്ടാക്കി. അല്പം ചില ഭേദഗതികളോടുകൂടി പ്രസ്തുത നിയമങ്ങളെ എല്ലാവരും സർവ്വസമ്മത-

മായി സ്വീകരിച്ചു. പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചു ആലോചിക്കുന്നതിനും അടിയന്തരമായി ഒരു സമ്മേളനം വിളിച്ചുകൂട്ടേണമെന്നും അവർ തീരുമാനിച്ചു. ഡൽഹിയായിരുന്നു പ്രസ്തുത സമ്മേളനത്തിനു നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലം.

1920 സപ്തംബറിലാണ് പ്രസ്തുത സമ്മേളനം കൂടുവാൻ തീരുമാനിച്ചതു്. കല്ക്കത്തക്കു മടങ്ങിപ്പോയ താരാപദൻ കല്ക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഒന്നാമത്തെ ബംഗാൾ സംസ്ഥാന പോസ്റ്റൽ സമ്മേളനം കൂടുവാനുള്ള ഒരുക്കം ചെയ്തു. 1920 സപ്തംബർ 19-ാംനു-യായിരുന്നു ഈ യോഗം നടന്നതു്. ഹരിചാരംമുസംഭാരായിരുന്ന സ്വീകരണസംഘാദ്ധ്യക്ഷൻ. സമ്മേളനാദ്ധ്യക്ഷനായി ആദ്യം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു് സർ. ആസ്ടോഷ് ചൊദ്ധെയായിരുന്നു. എന്നാൽ അവിചാരിതമായുണ്ടായ ദേഹാസ്വാസ്ഥ്യം നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിനു ആ സ്ഥാനം സ്വീകരിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഇന്ത്യൻ ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയന്റെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായ മി. ബാർട്ടനാണ് അന്നത്തെ യോഗത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷപദം അലങ്കരിച്ചതു്. താരാപദനാണ് മി. ബാർട്ടൻ അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനം വഹിക്കേണമെന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടതു്. രണ്ടാംദിവസത്തെ സമ്മേളനത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷംവഹിച്ചത് താരാപദൻതന്നെയായിരുന്നു. ഒന്നാംദിവസത്തെ യോഗത്തിൽതന്നെ അദ്ദേഹം ഗംഭീരമായ ഒരു പ്രസംഗംചെയ്തു. പോസ്റ്റൽ എൻകയറി കമ്മിററിയെക്കുറിച്ചു താരാപദൻ തന്റെ അനുഭവങ്ങളെ ഫലിതരൂപത്തിൽ വിവരിച്ചു. തനിക്കു പറയുവാനുണ്ടായിരുന്നതു മുഴുവൻ കേൾക്കുന്നതിനും കമ്മിററിക്കു ക്ഷമയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും തന്നെ അതിനു അനുവദിച്ചില്ലെന്നും താരാപദൻ പറഞ്ഞു.

ആ മാസത്തിൽതന്നെ 24, 25, 26 എന്നീ തിയ്യതികളിൽ ഡൽഹിയിൽവെച്ചു കൂടുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന അഖിലേന്ത്യാ

പോസ്റ്റൽ കോൺഫ്രൻസിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാനുള്ള പല പ്രമേയങ്ങളും സംസ്ഥാന കോൺഫ്രൻസിൽ ആലോചനക്കു വന്നിരുന്നു. മി. വി. സി. കെൽക്കർ ചില നിയമങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നുവെങ്കിലും താരാപദന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ചു അവ തള്ളപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്.

അഖിലേന്ത്യാ സമ്മേളനത്തിനു താരാപദനടക്കം 11 പ്രതിനിധികളെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. അവർ സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നതിനു സപ്തംബർ 22-ാംനു- കല്ക്കത്തയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

മി. ജി. എസ്സ്. കപേർദയായിരുന്നു സമ്മേളനാദ്ധ്യക്ഷൻ. യോഗത്തിൽ എല്ലാ സംസ്ഥാനത്തിൽനിന്നും പ്രതിനിധികളും സന്നിഹിതരായിരുന്നു. സമ്മേളനത്തിന്റെ ആദ്യന്തംവരെ താരാപദനാണ് പ്രധാനപങ്കു വഹിച്ചത്. ആസ്സാമിലേയും, ബംഗാളിലേയും സംസ്ഥാനകോൺഫറൻസുകളിൽ പാസ്സാക്കപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രമേയങ്ങളും ഡൽഹി സമ്മേളനം സ്വീകരിച്ചു. ചുരുങ്ങിയ മാസപ്പടി ഇരുപതെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചു അല്പം അഭിപ്രായവ്യത്യാസം ഉണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും താരാപദന്റെ യുക്തിയുക്തമായ വാദം എതിർകക്ഷികളേയും പൂർണ്ണമായി യോജിപ്പിച്ചു.

ഈ സമ്മേളനത്തിന്റെ ഫലമായി ഒരു അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ ആൻറ് ആർ. എം. എസ്സ്. യൂനിയൻ All India (including Burma) Post Office and R. M. S. Union എന്ന പേരിൽ ഒരു അസ്സോസിയേഷൻ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. മി: കപേർദയെ സ്ഥിരാദ്ധ്യക്ഷനായും, ലാഹോറിലെ അഡ്വാക്കേറ്റായ മി: സനാതനത്തെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായും യോഗം തിരഞ്ഞെടുത്തു. അസ്സോസിയേഷന്റെ തലസ്ഥാനം ഡൽഹിയിൽതന്നെ നിശ്ചയിച്ചു.

കുറച്ചു മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മി: സനാതനം ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയപ്രക്ഷോഭണങ്ങളിൽ ചേരുകയാൽ ജനറൽ സിക്രട്ടറിസ്ഥാനം രാജിവെച്ചു. അപ്പോൾ ജോയിൻറ് സിക്രട്ടറിയായ മനോമോഹനലാലാണ് സിക്രട്ടറിയുടെ പ്രവൃത്തി നോക്കിപ്പോന്നതു്.

അദ്ധ്യായം 13.

സെൻറ്റൽ യൂനിയൻ സ്ഥാപിച്ചതിനുശേഷം താരാപദൻ അതിനെ പോഷിപ്പിക്കുവാൻ ഊർജിതമായ പരിശ്രമം തുടങ്ങി.

ആസ്സാം, ബംഗാൾ എന്നീ സംസ്ഥാന യൂനിയനുകളുടെ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയായി ശ്രീജിത് നിർമൽ ചന്ദ്രഗുപ്തനെ സർവ്വസമ്മതമായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. കേവലം ശൈശവദശയെ പ്രാപിച്ചിരുന്ന യൂനിയനെ താരാപദബാബു കഴിയുന്ന വിധത്തിലെല്ലാം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം നിർമൽസേൻ ഗുപ്തനു വേണ്ട സഹായവും ഉപദേശവും കൊടുത്തുവന്നു.

ബംഗാൾ, ആസ്സാം എന്നീ സംസ്ഥാനയൂനിയനുകളുടെ ദ്വിതീയ വാർഷികസമ്മേളനം 1921 ഏപ്രിൽ 23, 25 എന്നീ തിയ്യതികളിൽ മീമിൻസിങ്ങിൽവെച്ചു നടത്തപ്പെട്ടു. അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചത് മി: ഇന്ദുഭൂഷൻ ദത്ത്, M. L. C. ആയിരുന്നു. സ്വീകരണസംഘാദ്ധ്യക്ഷനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു താരാപദബാബുവായിരുന്നു. പക്ഷെ, നിർഭാഗ്യവശാൽ താരാപദബാബുവിന്റെ ഭാര്യക്കു രോഗം കലശലാവുകയും അതുകാരണം ഭാര്യയുടെ ചികിത്സക്കുവേണ്ടി കല്ക്കത്തക്കു താമസം മാറേറണ്ടതായി വരികയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടു താരാപദനു കോൺഫറൻസിൽ പങ്കു

കൊള്ളുവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നു. എങ്കിലും അദ്ദേഹം മുൻകൂട്ടി അച്ചടിച്ചു തെയ്യാറാക്കപ്പെട്ട പ്രസംഗം സാമാജികന്മാരിലൊരാൾ സമ്മേളനത്തിൽ വായിക്കുകയാണുണ്ടായത്. പ്രസ്തുത പ്രസംഗത്തിന്റെ പ്രധാനഭാഗം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

"സഖാക്കളെ,

ചുരുങ്ങിയ സുഖസൌകര്യങ്ങളോടുകൂടി ജീവിതം നയിക്കുവാനും വിശപ്പടക്കത്തക്കതായ ആഹാരം ലഭിക്കുവാനുമുള്ള പ്രശ്നമാണ് നമ്മെ അഭിമുഖീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ജീവിക്കുവാൻ മാത്രമുള്ള ഒരു കൂലി ഇന്നു നമുക്കു ലഭിച്ചുവരുന്നുണ്ടോ? നമുക്കു മനുഷ്യരായിതന്നെ ജീവിക്കുന്നതിനും ഇപ്പോഴം ലഭിച്ചുവരുന്ന ചുരുങ്ങിയ ശമ്പളം പയ്യാപ്പമാവുകയില്ല.

സ്നേഹിതന്മാരെ, ഞാനൊന്നു ചോദിക്കട്ടെ. നിങ്ങൾ ഈ നില തുടർന്നുവരുവാനാണോ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്; അല്ല, ഈ നിലക്കു ഒരു മാറ്റം വരുത്തേണമെന്നു നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ?

മനുഷ്യൻ ഒരു മൃഗത്തിനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠനാണ്. ആഹാരം. മാത്രം അശിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മനുഷ്യനു ജീവിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല. ഭൌതികമായ ആവശ്യങ്ങളെമാത്രം തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ടു മനുഷ്യനു സംതൃപ്തിയടയുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അവനു സാമ്മാഗ്രികമായ പല ആവശ്യങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയെ വേണ്ടെന്നു വെക്കുവാൻ നമ്മളാലസാദ്ധ്യമാണ്. നാം ജീവിക്കേണമെന്നു വെറും ആശയോടുകൂടിയവർ മാത്രമല്ല. നാം ഉദ്ദേശത്തോടും ആദർശത്തോടുംകൂടി ജീവിക്കുന്നവരായിരിക്കേണം. ആ ആദർശം നമ്മെ പരിപൂർണ്ണരാക്കുവാൻ പറ്റിയതായിരിക്കേണം; അതു നമ്മെ ലോകത്തോടും സ്രഷ്ടാവോടുതന്നെയും അടുപ്പമുള്ളവരാക്കണം.

നമ്മുടെ ആന്തരമായ സ്വഭാവത്തെ വേണ്ടപോലെ സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള സമയവും സൌകര്യവും ലഭിക്കാത്തപക്ഷം നമുക്ക് യാതൊരു അഭിവൃദ്ധിക്കും വഴിയില്ല.

സ്വഭാവസംസ്കരണത്തിനു ധാരാളം സമയം ആവശ്യമാണ്. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ പ്രവൃത്തിസമയം കുറക്കുകയും നാം കുടുംബൈശ്വര്യങ്ങളിൽനിന്നു മുക്തിനേടുകയും വേണം. ഇതു സാദ്ധ്യമാവേണമെങ്കിൽ നമുക്കു ചുരുങ്ങിയ സുഖസൌകര്യങ്ങളോടുകൂടി ജീവിക്കത്തക്ക ശമ്പളം ലഭിക്കണം. പ്രവൃത്തിസമയം ചുരുക്കുന്നകാര്യം മാസപ്പടികാര്യത്തെപോലെതന്നെ പ്രാധാന്യമേറിയ ഒന്നാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഇന്നത്തെ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു മാസപ്പടിതോതു ഉയർത്താതേയും പ്രവൃത്തിസമയം ചുരുക്കാതേയും നമുക്കു അടങ്ങിയിരിക്കുവാൻ പാടില്ല.

സഹോദരന്മാരെ, നാം ആത്മവിശ്വാസത്തോടും ദൃഢതയോടുംകൂടി നമ്മുടെ അവകാശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പോരാടണം. എന്നാൽമാത്രമെ നമ്മുടെ ജീവിതം അഭിലഷണീയവും ശോഭനവുമായിത്തീരുകയുള്ളു. നാം ഈ സമ്മേളനത്തിൽവെച്ചു, നമുക്ക് ഈ ലോകത്തിൽ മനുഷ്യനായിത്തന്നെ ജീവിക്കുവാൻ കഴിയുമൊ, അല്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളോടു സധൈര്യം മല്ലിടുവാൻ വാളെടുക്കുന്നതിനു തെയ്യാറാകേണമൊ എന്നുള്ളത് തീർച്ചയാക്കണം.

അല്ലയൊ സഹോദരന്മാരെ, നമ്മുടെ ഈ ദയനീയജീവിതം തുടർന്നുവരികയാണെങ്കിൽ അതു നാം നമ്മോടു കാണിക്കുന്ന വമ്പിച്ച അപരാധമാണ്.

നാം യഥാർത്ഥത്തിൽ അർഹിക്കുന്ന പെരുമാറ്റമാണ് നമുക്കു അനുഭവമാകുന്നതു്. ഇതു പ്രകൃതി നിയമമാണ്. നമ്മുടെ ആത്മവിശ്വാസം നശിച്ചു; നമുക്കു ഒരു ജീവനുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുത നാം

വിസ്മരിച്ചു. ആ ആത്മാവ് ദൈവത്തിന്റെ ഒരംശമാണെന്നും അതിനെ ഒന്നിനുംതന്നെ കീഴടക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നും നാം അറിയുന്നില്ല. മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിനു അസാദ്ധ്യമായി ഈ ലോകത്തിൽ യാതാനുംതന്നെ ഇല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുകയാണെങ്കിൽ നാം നമ്മുടെ അധമസ്വഭാവത്തെ കീഴടക്കണം. സ്വാർത്ഥം, ഭയം, വിധിക്കു കീഴടങ്ങൽ എന്നീ അധമസ്വഭാവങ്ങളെ നാം ദൂരീകരിക്കണം. എന്നാൽ വിധിയെന്നു പറയുന്നതായ സന്ദർഭങ്ങളുടെ നായകന്മാർ എന്നു നമുക്ക് നമ്മെത്തന്നെ അഭിധാനം ചെയ്യാൻ കഴിയും.

പ്രിയ സഹോദരന്മാരെ, നമ്മുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചു അന്വേഷിക്കുവാൻ നിയമിക്കപ്പെട്ട പോസ്റ്റൽ കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു നിങ്ങൾ വളരെയൊക്കെ ഫലങ്ങൾ ആശിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. ബമ്മയിലേയും ഇന്ത്യയിലേയും പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിൽ കാണപ്പെട്ട ഉത്സാഹവും ഉന്മേഷവും ഗവമ്മെണ്ടു തപ്പാൽ പ്രവൃത്തിക്കാക്കു വമ്പിച്ച നന്മകൾ ചെയ്യാൻ പോകുന്നതിന്റെ ഒരു സൂചനയായിരുന്നു. എന്നാൽ ആവക വമ്പിച്ച ആശകളെല്ലാം അസ്ഥാനത്തിച്ചു. അതുകൊണ്ടു നാം ഭഗ്നാശയരും നിരുന്മേഷരുമാവാതെ നമ്മുടെ ന്യായമായ അവകാശവാദങ്ങൾ വകവെച്ചുതരുന്നതുവരെ പൂർവ്വാധികം ശക്തിയോടുകൂടി നമ്മുടെ പ്രക്ഷോഭണത്തെ മുന്നോട്ട് നയിക്കുകയും മേൽപറഞ്ഞവ സാധിക്കുന്നതുവരെ ഗവമ്മെണ്ടിനു സ്വസ്ഥതകൊടുക്കാതിരിക്കുകയുംവേണം.

പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാലത്തിനൊത്ത ഒരു നയമാണ് കമ്മിറ്റി സ്വീകരിച്ചതു്. കമ്മിറ്റിയുടെ ഉദ്ദേശംതന്നെ നമ്മുടെ സംഘടനയുടെ ശക്തി എത്രയുണ്ടെന്നുള്ളതു അളക്കുവാനാണെന്നു തോന്നും. അവരുടെ ശുപാർശകളും മിക്കവാറും നമ്മുടെ സംഘടനയുടെ വളർച്ചയെ തടയുന്നതിനു പര്യാപ്തമായിട്ടുള്ളവയാണ്.

നമ്മുടെ സംഘടനയുടെ ശക്തിക്കുറവാണ് നമ്മെ പരസ്യമായി വഷളാക്കുന്നതിനും കമ്മിറ്റിയെ ധൈര്യപ്പെടുത്തിയതും ഗവമേണ്ടു നമ്മുടെ അഭിലാഷങ്ങളെ നിറവേറാത്തതും. നേരേമറിച്ചു വളരെ ശക്തിയേറിയ ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയന്റെ അഭിലാഷങ്ങൾക്കു ഗവമേണ്ടു വഴി വഴങ്ങുന്നു. അവർ സ്ട്രൈക്ക് തുടങ്ങുമെന്നു പറഞ്ഞപ്പോഴേതന്നെ ഗവമേണ്ടിനു ഭയമായി. ഇതിൽ നിന്നും ടെലിഗ്രാഫ് ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലുള്ളവരുടെ സ്ഥിതി വളരെ മെച്ചമാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കേണ്ട. നാമും അതുപോലെ സംഘടനാബലത്തോടുകൂടി നമ്മുടെ അവകാശം സ്ഥാപിച്ചുകിട്ടുവാൻ സുധീരം പോർ ചെയ്യണം.

ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഒരു തപ്പാൽശിപായിക്കു കിട്ടുന്ന മാസപ്പടി ഇന്ത്യയിലെ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ചുമതലകളും നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഒരു ക്ലാർക്കിന്നോ പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർക്കോ കിട്ടുന്നില്ല. അവിടെ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽനിന്നുള്ള ആദായം പ്രവൃത്തിക്കാർക്കു മാസപ്പടി കൊടുക്കുവാൻ പോരാതെവരുന്നു. ഇന്ത്യയിലാകട്ടെ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽനിന്നുള്ള ആദായംകൊണ്ടു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു വലിയ മാസപ്പടി കൊടുത്തു ശേഷിപ്പുള്ളതിനെ മിച്ചമുണ്ടാക്കുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഈ നിലക്കു രൊ വ്യത്യാസം വരുത്തണം. സംഘടനകൊണ്ടു മാത്രമേ ഈ അനീതിയോടു പോരാടുവാൻ കഴികയുള്ളു. സംഘടനയുണ്ടാവാൻ നാം പ്രധാനമായി അഞ്ചു സംഗതികളും ഓർക്കേണ്ടതായുണ്ട്. അവയിൽ ഒന്നു പ്രവൃത്തിക്കാർ തമ്മിൽ പരസ്പരം സൌഹാർദ്ദത്തോടും സ്നേഹവിശ്വാസങ്ങളോടും വർത്തിക്കുകയാണ്. രണ്ടാമത്തേതു നാം ഒന്നൊഴിയാതെ എല്ലാവരും യൂനിയനിൽ അംഗങ്ങളായി ചേരണം. മൂന്നാമതു യൂനിയന്റെ നടത്തിപ്പിനു വിനിയോഗിക്കുവാൻ ഒരു ഫണ്ടുണ്ടാക്കണം. നാലാമതായി നമ്മുടെ സങ്കടങ്ങളെ പൊതുജനങ്ങളുടെയും ഗവമേണ്ടിന്റേയും ദൃഷ്ടിയിൽ കൊ

ണ്ടുവരുന്നതിനും നമ്മുടെ ന്യായമായ അവകാശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നതിനും ഒരു പത്രം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കു "ലേബർ" എന്ന പേരിൽ ബംഗാൾ ആസ്സാം പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രതിമാസപത്രം ഉള്ളതുകൊണ്ടു നമുക്കു അല്പം ആശ്വാസത്തിനു വഴിയുണ്ട്. അഞ്ചാമത്തെ സംഗതി നാം നിയമനിർമ്മാണസഭയിലെ അംഗങ്ങളെ സ്വാധീനിക്കയും നിയമസഭവഴിയായി നമ്മുടെ സങ്കടനിവാരണത്തിനു പരിശ്രമിക്കയും വേണമെന്നുള്ളതാണ്." ഇങ്ങിനെ ആ പ്രസംഗം വളരെ സുദീർഘമായ ഒന്നായിരുന്നു. പോസ്റ്റൽ അനേഷണക്കമ്മിറ്റിയുടെ നയത്തെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ കഠിനമായി ആക്ഷേപിച്ചു. കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശകളും ഒന്നുംതന്നെ തപാൽപ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഗുണത്തിനല്ലെന്നുള്ളപോലെതന്നെ പൊതുജനങ്ങൾക്കും ദോഷകരമാണെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അവരുടെ ശുപാർശകളിൽ ഒന്നു ചെറിയ മണിഓർഡറകമ്മീഷൻ ചാർജ്ജു വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു. ഇതിനെ താരാപദൻ ശക്തിയോടുകൂടി എതിർത്തു. ഇതു സാധുക്കളായ കൂലിക്കാരുടെ കഴുത്തിൽ കോടാലിവെക്കുകയാണെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. വലിയ മണിയോർഡറകമ്മീഷൻ അയക്കുന്ന കച്ചവടക്കാരും, മുതലാളിമാരും പ്രയോഗിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ചാർജ്ജു കൊടുക്കുക; നിർധനന്മാരായ കൂലിക്കാർ തുടങ്ങിയ പാവങ്ങൾ വലിയനിരക്കു കൊടുക്കുക; ഈ നിലയെ താരാപദൻ സമ്മതിച്ചില്ല. ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ ആദായം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ കത്തുകളിന്മേൽ നിരക്കു വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഇതുകൊണ്ടു കച്ചവടക്കാർക്കുമാത്രമേ അധികം ബുദ്ധിമുട്ടു നേരിടുകയുള്ളുവെന്നും ഒരു കൂലിക്കാരനു മാസത്തിൽ രണ്ടു കത്തിലധികം അയക്കേണ്ടിവരികയില്ലെന്നും തൻമൂലം ആ വർദ്ധിച്ച കൂലികൊടുക്കുന്നതു അവനു ഭാരമായി തോന്നുകയില്ലെന്നും താരാപദൻ യുക്തിയുക്തം സ്ഥാപിച്ചു. പോസ്റ്റാഫീസ്സ് പ്രവർത്തകന്മാരോട് ഐ

കമതൃത്തോടുകൂടി തങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെ പരിഹരിക്കുവാൻ തെയ്യാറുള്ളവരായിരിക്കണമെന്നുള്ള ആവേശജനകമായ അഭ്യർത്ഥനയോടുകൂടിയായിരുന്നു താരാപദൻ തന്റെ പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിച്ചിരുന്നതു്.

ആദ്ധ്യായം 14.

ബംഗാളം—ആസ്സാം പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ രണ്ടാമത്തെ വാഷികസമ്മേളനംകഴിഞ്ഞു ഒരാഴ്ച കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു താരാപദനു, അപ്പോഴുണ്ടായിരുന്ന മാസപ്പടിയായ 250ക മുതൽ 350ക വരെ ശമ്പളത്തിന്മേൽ ബമ്മയിൽ പെഗുവിലെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററായി സ്ഥലമാറ്റംചെയ്തതായി പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ ഒരു കല്പന കിട്ടി. മേല്പറഞ്ഞ മാസപ്പടിയിൽനിന്നു അധികരിക്കാത്ത ശമ്പളത്തിന്മേൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ മാറ്റംചെയ്യുന്നതു് അത്യാപത്സക്കിളിൽതന്നെയായിരുന്നു പതിവു്. അപൂർവ്വം സന്ദർഭങ്ങളിൽ മാത്രമെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ഇപ്രകാരം ഒരു സക്കിളിൽനിന്നു മറെറാരു സക്കിളിലേക്കു മാറ്റുക പതിവുള്ളു. അന്നു ഡക്കയിലെ ഡിപ്യൂട്ടി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളായിരുന്ന മി. കെ. പി. സേനന്റെ പല അക്രമങ്ങളേയും അഴിമതികളേയും വെളിപ്പെടുത്തിയതിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിച്ചിരുന്നതു താരാപദമുക്കർജിയായിരുന്നു. തൻമൂലം കെ. പി. സേൻ എങ്ങിനെയെങ്കിലും താരാപദനെ തന്റെ അധികാര അതൃത്തിയിൽനിന്നും അകറേണമെന്നുള്ള തരവും പാത്തുകൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു.

താരാപദന്റെ ഈ സ്ഥലമാറ്റം ജനങ്ങളെ പ്രക്ഷുബ്ധരാക്കി. പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ വളച്ചയെ അമർത്തുവാനായിരുന്നു ഈ സ്ഥലമാറ്റത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം. അതുകൊണ്ടു വർത്തമാനപത്ര

ങ്ങളും പോസ്റ്റൽ യൂനിയനുകളും പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ ഈ പ്രവൃത്തിയെ ശക്തിയോടുകൂടി എതുത്തു. ആഗസ്റ്റ് 12-ാംനു കല്ക്കത്താ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെ ഒരു വിശേഷാൽ പൊതുയോഗം കൂടുകയും താരാപദന്റെ മാറ്റത്തിനെ എതുത്തുകൊണ്ടു ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നുതന്നെവന്നാലും താരാപദ ബാബുവിനെ പെഗ്രുവിലേക്കു സ്ഥലമാറ്റംചെയ്യാൻ അനുവദിക്കരുതെന്നും അതിനു വേണ്ടിവരുന്ന ചിലവിലേക്കു യൂനിയനിലെ മെമ്പർമാരിൽനിന്നും ആദ്യം കൊടുത്തുവന്നിരുന്നതിന്റെ രണ്ടിരട്ടി വരിസംഖ്യ പിരിക്കേണമെന്നും യോഗം തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

ഈ സംഭവത്തെക്കുറിച്ചു അന്നു "ലേബർ" എന്ന പത്രം എഴുതിയ ഒരു മുഖപ്രസംഗത്തിന്റെ പ്രധാനഭാഗം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

"പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ ജനയിതാവും, പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ പ്രേമവിശ്വാസങ്ങൾക്കു പാത്രീഭൂതനും അവരുടെ ആരാധ്യനുമായ നേതാവെന്നു സർവ്വരാലും സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ആളുമായ ബാബു താരാപദമുക്കർജിയെ ആകസ്മികമായി പെഗ്രുവിലേക്കു മാറിയിരിക്കുന്ന സംഭവം പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ ദുഷിച്ച ഭരണസമ്പ്രദായത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനു ഒരു ഉദാഹരണമാണ്. ഈ മാറ്റത്തിനു ഉത്തരവാദികളായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അന്യായബുദ്ധിക്കും, അവരുടെ അസൂയാകലുഷിതമായ മനോഭാവത്തിനും ഇതു ധാരാളം ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. താരാപദബാബുവിന്റെ പ്രാണപ്രേയസി അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ചുകിടക്കുന്ന ഒരു ആപൽഘട്ടത്തിൽ ആ സതീരത്നത്തിന്റെ സമീപത്തുനിന്നും ആ മഹാമനസ്സിനെ അകറ്റുവാനുള്ള ഏകോദ്ദേശമാണ് പ്രസ്തുത മാറ്റത്തിനുള്ള കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നു.....

അധികാരപ്രമത്തന്മാരും ബുദ്ധിഹീനരുമായ, ഉദ്യോഗസ്ഥ

നാരുടെ നീണ്ട കൂടിയാലോചനയിൽനിന്നും പുകഞ്ഞുപൊങ്ങിയ അസൂയയുടെ ഫലമാണ് വാസ്തവത്തിൽ ഇന്നു താരാപദൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്ന ഈ സങ്കടത്തിനു കാരണം. ഈ ഹൃദയശൂന്യമായ പ്രവൃത്തിയിൽ ഇന്ത്യക്കാരന്റെ രക്തമൊഴുകുന്ന സിരകളോടുകൂടിയ ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഭാഗഭാക്കുകളാണെന്നുള്ള സംഗതിയാണ് നമ്മെ അത്യധികം വേദനിപ്പിക്കുന്നത്. വളരെ കാലമായിട്ട താരാപദബാബു പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അസൂഷ്ണംക്കിരയായ ഒരു ലക്ഷ്യമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനിതരസാധാരണമായ ബുദ്ധിചാതുര്യവും മനോഹ്രണവും അദ്ദേഹത്തെ പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ പ്രേമലാളനങ്ങൾക്കു അർഹനാക്കിയതാണ് ഈ വിരോധത്തിനു കാരണം. ചവുട്ടിതാഴ്ത്തപ്പെട്ടവരായ പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം സ്വന്തകായ്ത്തെപ്പോലും തൃണവൽഗണിച്ചു പലപ്പോഴും സധൈര്യം പോരാടിയിട്ടുണ്ട്. അനീതിയും അക്രമവും കാണുന്നേടത്തെല്ലാം അദ്ദേഹം തലയുയർത്തും. സേവക്കുവേണ്ടി അദ്ദേഹം ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മുമ്പിൽ കിഴിഞ്ഞു വഴങ്ങിനിന്നിട്ടില്ല. ഭീഷണിക്കോ മറ്റൊരുവിധത്തിലുമുള്ള പ്രലോഭനങ്ങൾക്കോ അദ്ദേഹം വഴങ്ങിയിട്ടില്ല. ഈവക കാരണങ്ങളാലാണ് അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അപ്രീതിക്കിടവാൻ ഇടയായതു. ഈ മാറ്റത്തിന്റെ പ്രധാനോദ്ദേശം പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ വളച്ചയെ ഹനിക്കുന്നതിനാകുന്നു." ഇതിനെ തുടർന്നുകൊണ്ടു അന്നു പ്രചാരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന മറ്റു പല പ്രധാനപത്രങ്ങളും പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളിന്റെ ഹൃദയമറ്റ ഈ പ്രവൃത്തിയെക്കുറിച്ചു ശക്തിയായി അപലപിച്ചു.

ഈ സംഭവം ഇന്ത്യയിലും പുറമേയുമുള്ള പോസ്റ്റൽതൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ ഒരു വലിയ ക്ഷോഭം ഉളവാക്കി. ഓരോ യൂ

നിയനും സഭക്കുടി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളുടെ പ്രവൃത്തിയെ പ്രതിഷേധിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 15.

പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഇടയിൽ താരാപദബാബുവെക്കുറിച്ചുള്ള മതിപ്പ് ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചുവന്നു. 1921 ഒക്ടോബർ 9, 10, 11 എന്നീ തിയ്യതികളിൽ ലാഹോറിൽവെച്ചു നടത്തിയ 2-ാമത്തെ അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ സമ്മേളനത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷപദത്തിലേക്കു മുപേരുടെ പേരുകളായിരുന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നത്. അവർ, പണ്ഡിതമദനമോഹനമാളവ്യ, വി. ജി. പട്ടേൽ, ബാപ്പ്റിസ്ട, ചമൻലാൽ, ജമൻലാൽ ബാരകദാസ്, താരാപദമുക്കർജി എന്നിവർ ആയിരുന്നു. എന്നാൽ സ്വീകരണസംഘാംഗങ്ങളും ഈ ബഹുമതി ഈ പ്രാവശ്യം താരാപദനാണ് നൽകിയത്.

തന്നെ അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തേക്കു സർവ്വസമ്മതമായി തിരഞ്ഞെടുത്തുവെന്നുള്ള വർത്തമാനം കമ്പിമൂലം അറിവുകിട്ടിയപ്പോൾ താരാപദന്റെ ഭാര്യയുടെസ്ഥിതി വളരെ അപകടനിലയിലായിരുന്നു; അവർ മരിക്കുമെന്നുള്ള വിഷമഘട്ടത്തിലെത്തി. തൻമൂലം ഈ ബഹുമതി സ്വീകരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം അല്പം സംശയിച്ചു. ഒരുവിധത്തിൽ താരാപദ ബാബു ഈ വിവരം ഭാര്യയെ അറിയിച്ചു. വളരെ സന്തോഷത്തോടുകൂടിയാണ് ഭാര്യ അനുവാദം നൽകിയത്. അദ്ധ്യക്ഷപദം സ്വീകരിപ്പാൻ ഒരുക്കമാണെന്നുള്ള വിവരം താരാപദൻ യോഗഭാരവാഹികളെ കമ്പിമൂലം അറിയിച്ചു.

ബംഗാളിൽനിന്നു ഒരുകൂട്ടം വളണ്ടിയർസേനയോടുകൂടി താരാപദൻ ലാഹോറിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. താരാപദബാബുവേയും പരിവാരത്തേയും സ്വീകരിപ്പാൻ സ്റ്റേഷനിൽ വളരെ കെങ്കേമമായ ഒരുക്കങ്ങളും ചെയ്തിരുന്നു. മി. ബി. എ. സോബറി ഒരുകൂട്ടം വളണ്ടിയർമാരോടുകൂടി അദ്ധ്യക്ഷനെ എതിരേറ്റു ബാൻറ് മുതലായ വാദ്യഘോഷങ്ങളോടുകൂടി യോഗസ്ഥലത്തേക്കു ആനയിച്ചു. താരാപദബാബു ആകമാനം ഖദർ ധരിച്ചിരുന്നതുകണ്ടപ്പോഴും എല്ലാവർക്കും അതിശയമായി തോന്നി.

സമ്മേളനം വമ്പിച്ച വിജയത്തിൽ കലാശിച്ചു. താരാപദന്റെ അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗം ഏറ്റവും ആവേശജനകമായ ഒന്നായിരുന്നു. ഉത്തരവാദിത്വമേറിയ ഒരു പോസ്റ്റ്മാസ്റ്ററുടെ ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്ന ഒരാൾ ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്കയെന്നതു സ്വപ്നത്തിൽപോലും വിചാരിക്കാത്തതായിരുന്നു. ഇപ്രകാരം മുഖംനോക്കാതെ അഭിപ്രായം ധൈര്യസമേതം തുറന്നുപറയത്തക്ക ഒരദ്ധ്യക്ഷനെ അന്നു കിട്ടുവാൻ വളരെ ഞെരുക്കമായിരുന്നു. പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ ദുഷിച്ച ഭരണത്തിന്റെ പല വശങ്ങളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ പരാമർശിച്ചു. വളരെ ദീർഘിച്ച ആ പ്രസംഗത്തിന്റെ പ്രധാനഭാഗങ്ങളുടെ ചുരുക്കം ഏതാണ്ടിങ്ങിനെയായിരുന്നു.

സുഹൃത്തുക്കളെ,

പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൻകീഴിൽ പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്നവരാം വളരെ സങ്കടങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നവരാണ്. നമ്മുടെ സങ്കടങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാൻ നാം ശക്തിയായ പ്രക്ഷോഭണം നടത്തണം. അതിനു നമുക്കു വേണ്ടതു ഉറച്ച സംഘടനയാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും യൂനിയനിൽ അംഗങ്ങളായി ചേരുക...

എനിക്കു പറയുവാനുള്ള മറെറാരു സംഗതി പോസ്റ്റൽ അനേപഷണക്കമ്മിററിയുടെ ശുപാർശകളെക്കുറിച്ചാകുന്നു. ഒന്നാമതുതന്നെ ഈകമ്മിററിയിലെ അംഗങ്ങളാരാണെന്നു നോക്കുക. നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം നിങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളെ കണ്ടറിയുവാൻ കഴിയുന്ന ആരെങ്കിലും ഈ കമ്മിററിയിൽ അംഗമായിട്ടുണ്ടോ? ഗവമ്മെണ്ടിന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം നിയമിച്ച കമ്മിററിക്കാർചെയ്ത ശുപാർശകളും മിക്കവാറും ഗുണത്തിനുപകരം ദോഷത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവയാണ്. സഹോദരന്മാരെ, നിങ്ങളും ഒന്നോക്കണം. അദ്ധ്വാനിക്കുന്നവക്കുതക്ക പ്രതിഫലം കിട്ടുകയില്ലെന്നുള്ളതിൽപരം കഷ്ടം മറെറന്താണുള്ളതു. നമുക്ക് ഇന്നു ജീവിക്കുവാനുള്ള കൂലി കിട്ടുന്നില്ല. നേരെമറിച്ചു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാക്കു വലിയ മാസപ്പടി കൊടുത്തു ശേഷമുള്ള ആദായം ഗവമ്മെണ്ടു മിച്ചമുണ്ടാക്കുകയാകുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടു മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ ഒരു ശിപായിക്ക് കൊടുക്കുന്ന മാസപ്പടി ഇവിടെ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള പ്രവൃത്തിചെയ്യുന്ന ക്ലാർക്കുമാർക്കുപോലും ലഭിക്കുന്നില്ല. എത്രയൊ ബിരുദധാരികളുടെ ന്യായമായ അവകാശങ്ങളെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അവഗണിച്ചു അന്യർക്കുകാക്കു ഉദ്യോഗം കൊടുത്തുവരുന്നു. ഈവക അനീതികളെ ധൈര്യമായി എത്രക്കേണ്ടതാകുന്നു . . . ”

— —

അദ്ധ്യായം 16.

താരാപദനെ ബമ്മയിലേക്കു സ്ഥലമാററംചെയ്തതിനെക്കുറിച്ചുണ്ടായ എതിർപ്പു ഫലപ്രദമാവാതിരുന്നില്ല. ഭാര്യയുടെ സുഖക്കേടു സുഖമാവുന്നതുവരെ ആംഹഴ്സ്റ്റ് തെരുവിൽ സബ്പോസ്റ്റു മാസ്റ്ററായി ജോലിചെയ്യുവാൻ ഡയറക്ടർ ജനറാം താരാപദനെ അനുവദിച്ചു. ലാഹോറിലേക്കു പുറപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പു അദ്ദേഹം

കുടുംബത്തെ ആംഹഴ്സ്റ്റ് തെരുവിൽ പോസ്റ്റാഫീസ്സിനോട് സംബന്ധിച്ച വസതിയിലേക്ക് മാറ്റി താമസിപ്പിച്ചു. അപ്പോഴും സബ്ബ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി ജോലിനോക്കിയിരുന്ന മി: ജെ. കെ. ഡി അവർക്ക് കഴിയുന്ന ഒത്താശകളും ചെയ്തുകൊടുത്തു.

താരാപദൻ ലാഹോറിൽനിന്നും മടങ്ങിയപ്പോൾ മി. ഡീക്ക് ടെലിഫോൺ വഴി ഡയറക്ടർ ജനറാളുടെ ഒരു സന്ദേശം ലഭിച്ചു. രണ്ടാമതൊരു കല്പനയുണ്ടാവുന്നതുവരെ താരാപദനു ആഫീസ്സ് ചാർജ് ഏൽപിച്ചുകൊടുക്കരുതെന്നായിരുന്നു ആ കല്പന. ഈ സംഭവം താരാപദബാബുവിനു പല സംശയങ്ങളുമുളവാക്കി. 1921 ഒക്ടോബർ 19-ാംനു- താരാപദനു താഴെപറയുന്നപ്രകാരത്തിൽ പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാൾ തെയ്യാറാക്കിയ ഒരു കുറപത്രം ലഭിച്ചു.

1921 ഒക്ടോബർ 19-ാംനു ലാഹോറിൽവെച്ചുകൂടിയ അഖിലേന്ത്യാ (ബമ്മ ഉൾപ്പെടെ) പോസ്റ്റൽ അൻറ് ആർ. എം. എസ്സ്. സമ്മേളനം സംബന്ധിച്ചു. താരാപദബാബുവിൻെറ പേരിൽ ചുമത്തിയ കുറങ്ങൾ.

ബംഗാൾ—ആസ്സാം പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാൾ ബാബു താരാപദമുക്കർജിക്കു എഴുതുന്നതു:—

1921 ഒക്ടോബർ 19-ാംനു-

സേർ,

1921 ഒക്ടോബർ 9-ാംനു- ലാഹോറിൽവെച്ചുകൂടിയ സബ്ബേന്ത്യാ (ബമ്മഉൾപ്പെടെ) പോസ്റ്റൽ അൻറ് ആർ. എം. എസ്സ്. സമ്മേളനത്തിൽ നിങ്ങൾചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ നിന്നെടുത്തതും താഴെ പറയുന്നതുമായ ഭാഗങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം വാക്കുകളാ

ണൊയെന്നും അവ വാസ്തവങ്ങളാണൊയെന്നും അന്വേഷിക്കുന്നതിനു ഞാൻ അധികാരപ്പെട്ടവനാകുന്നു.

നിങ്ങളുടെ പ്രസംഗം പബ്ലിക്കായിട്ടും അതു അച്ചടിച്ചു വിതരണം ചെയ്യപ്പെട്ടതുമായിരുന്നു. ഗവർമ്മേണ്ടിനേയും പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനേയും അതിലെ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ നിന്ദക്കു പാത്രമാക്കത്തക്കതായിരുന്നു ആ പ്രസംഗം. നിങ്ങളുടെ പ്രസംഗത്തിൽ പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ താഴ്ന്നതരം പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ മാസപ്പടി വർദ്ധിപ്പിക്കാനും അവരുടെ ഭാവി നന്മയെ നന്നാക്കുവാനും, അനവധി സമയവും അദ്ധ്വാനവും വേണ്ടിവന്നതും, ഇന്ത്യക്കാരും, യൂറോപ്യന്മാരുമായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അടങ്ങിയ കമ്മറിയുടെ ആലോചനാഫലമായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടതുമായ ശുപാർശകളെക്കുറിച്ചു, മര്യാദയല്ലാത്തതും അവാസ്തവങ്ങളുമായ പ്രസ്താവനകളും ചെയ്തതും അവരെ നിന്ദ്യരും പരിഹാസ്യരുമാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ശമ്പളത്തോതിൽ വരുത്തിയ ഈ മാറ്റംകൊണ്ടു ഗവർമ്മേണ്ടിനു കൊല്ലത്തിൽ 16കോടി 35ലക്ഷം ഉറുപ്പികയാണ് അധികചിലവ് വന്നിരിക്കുന്നതു്. 1919–20 കൊല്ലത്തിൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനു 75ലക്ഷം ഉറുപ്പിക മിച്ചമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ 1920–21 കൊല്ലത്തിലേക്കു 45ലക്ഷം ഉറുപ്പിക പോരാതെയാണ് വരുന്നതു്.

പോസ്റ്റൽ ഭരണത്തെക്കുറിച്ചു ചെയ്ത അവാസ്തവങ്ങളായ മറ്റു പല പ്രസ്താവനകളും അയഥാർത്ഥങ്ങളായവയാണെന്നു നിങ്ങൾക്കുതന്നെ അറിയാവുന്നതാണ്.

നിങ്ങൾ 250കുമുതൽ 350ക വരെ മാസപ്പടിയുള്ള ഒരു സീനിയർ പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററാകുന്നു, ആ നിലക്ക് ഉത്തരവാദിത്വമേറിയ

നിങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിയിൽ, ഗവമേണ്ടിനെക്കുറിച്ചും മേലധികാരി മാരെക്കുറിച്ചും അവാസ്തവങ്ങളും അടിസ്ഥാനരഹിതങ്ങളുമായ പല പ്രസ്താവനകളുംചെയ്ത നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ഒരാളെ ഡിപ്പാർട്ട മെണ്ടിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു ഇനി സാദ്ധ്യമല്ലാതെ വന്നിരി ക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഈവക അഭിപ്രായങ്ങളും വെച്ചുകൊണ്ടിരി ക്കുന്ന കാലത്തോളം നിങ്ങളും ഡിപ്പാർട്ടമെണ്ടിൽ ഇരിക്കുന്നുവെ ങ്കിൽ അതു ആത്മവഞ്ചനാപരമായ പ്രവൃത്തിയായിരിക്കും. നി ങ്ങളുടെ പ്രസംഗം പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഇടയിൽ ഡിപ്പാർട്ടമെ ണ്ടിനെക്കുറിച്ചു അതൃപ്തിയും നിന്ദയും വളർത്തുന്നതാകുന്നു.

സാധാരണയായി ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു പ്രസംഗംചെയ്യുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ഡിപ്പാർട്ടമെണ്ടിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക പതിവില്ല. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഡയറക്ടർ ജനറൽ അല്പം ഭേദഗതി ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇതോടൊന്നിച്ചയക്കുന്ന ഫോ റത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം നിങ്ങളും കൂറും സമ്മതിച്ചു മാപ്പുചോ ദിക്കുന്നപക്ഷം ഡയറക്ടർ ജനറാളും ഈ പ്രാവശ്യം നിങ്ങൾക്കു മാ പ്പുതരുവാൻ ഇന്ത്യാഗവമേണ്ടിനോടു അപേക്ഷിക്കുന്നതാണെന്നു നിങ്ങളെ അറിയിക്കുവാൻ എന്നോടു ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അ തിനു നിങ്ങളും ഒരുക്കമില്ലാത്തപക്ഷം നിങ്ങൾക്കു ഉദ്യോഗം രാജി വെക്കാവുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ ഗവമേണ്ടു് സർവ്വീസിൽനിന്നു തീ രെ ഒഴിവാകാവുന്നതും ആകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഈ കത്തു കിട്ടിയ തിയ്യതിമുതൽ ഒരാഴ്ചക്കകം നിങ്ങളും മേൽകാണിച്ചപ്രകാരത്തിൽ മാപ്പിനപേക്ഷിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ രാജിഹർജി സമർപ്പിക്കുക യോ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

ആർ. ഡബ്ല്യിയു. ഹാൻസൺ,
പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറാളും.

താരാപദമുക്കർജിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗത്തിൽ
നിന്നെടുത്ത ചുരുക്കഭാഗങ്ങൾ.

(1) പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലും ആർ. എം. എസ്സ്. സർവ്വീസിലും നിലവിൽ നിൽക്കുന്ന സാമ്പത്തികമായോ മറ്റുവിധത്തിലോ ഉള്ള എല്ലാ അടിമത്തത്തിൽനിന്നും മോചനം ലഭിക്കുവാൻ നാം ചെയ്യുന്ന പോരാട്ടത്തിൽ പഞ്ചാബിലെ സഹോദരന്മാർ ഒരു പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(2) ഈ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഗവമേണ്ടിനാൽ നിയമിക്കപ്പെട്ടവരും ഉത്തരവാദിത്വബോധമുള്ളവരുമായ കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങൾ തങ്ങളെതന്നെ മറന്നു തപ്പാൽ പ്രവൃത്തിക്കാരെ യാചകന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതു എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും ഒരുപോലെ അത്ഭുതത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു. തൊഴിലാളികൾ ആത്മബോധമുള്ളവരായി വരുന്നുവെന്നും തങ്ങളുടെ സങ്കടനിവാരണത്തിനു നേരിട്ടു പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിനു തെയ്യാറുള്ളവരാണെന്നുമുള്ള സംഗതി ഇവർ തീരേ വിസ്മരിച്ചിരിക്കുന്നു.

(3) സഹോദരരെ, ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ ഘടന ഈ നിലക്കായിരിക്കെ ഇതിലും വലുതായി ഈ കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നും നമുക്ക് എന്താണ് പ്രതീക്ഷിക്കുവാനുള്ളതു്. നിങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നയോഗങ്ങൾവഴി നിങ്ങൾ, നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുള്ള ചിലരെ പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗമായെടുക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. അവർക്കു നിങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥമായ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചും നിങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും സ്വാനുഭവമുള്ളതുകൊണ്ടു നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഗവമേണ്ടു് നിങ്ങളുടെ അപേക്ഷയെ നിരസിക്കുകയാണ് ചെയ്തതു്. നിങ്ങൾക്കു തീരെ വിശ്വാസമില്ലാത്ത മറ്റു പലരേയും കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗമായി തിരഞ്ഞെടുത്തു.

(4) കമ്മിററിയുടെ റിപ്പോർട്ടിൽനിന്നും പ്രത്യക്ഷമാവുന്നത് ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ ചിലവു ചുരുക്കേണ്ടതാണ് അവരുടെ പ്രധാനമായ ഉദ്ദേശമെന്നാകുന്നു.

(5) ഉയന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മാസപ്പടിതോതുയത്തുന്ന കാര്യമാണെങ്കിൽ ധനമില്ലെന്നുള്ള വാദം കാററിൽപ്പാറിപ്പോകും. ആയിരമായിരമുറുപ്പിക മാസപ്പടി വാങ്ങുന്നവരുടെ മാസപ്പടി തോതു പന്ത്രണ്ടുമാസത്തിനകത്തു ഒന്നിലധികം പ്രാവശ്യം ഉയത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ് എനിക്കത്ഭുതമുണ്ടാക്കുന്നതു. എന്നാൽ പാവപ്പെട്ടവരുടെ കാര്യം പറഞ്ഞാൽ ആരുടേയും ശ്രദ്ധയിൽ കടക്കുകപോലുമില്ല. പ്രവൃത്തിക്കാക്കു ശരിയായ കൂലികൊടുക്കാതെ സമ്പാദിക്കുന്ന മുതലാളിമാരുടെ നയമാണ് ഗവമേണ്ടു തുടന്നുവരുന്നതു. ശരിയായ കൂലി കൊടുക്കാതിരിക്കുവാൻപററിയ എല്ലാ ന്യായങ്ങളേയും ഗവമേണ്ടു തേടിപിടിക്കയും ചെയ്യും.

(6) പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ ശക്തിക്കുറവു് ഒന്നുമാത്രമാണ് തപാൽ പ്രവൃത്തിക്കാരെ "യാചകന്മാർ" എന്നു വിളിക്കുവാൻ കമ്മിററി മെമ്പർമാരെ ധൈര്യപ്പെടുത്തിയതു്. കമ്മിററിമുമ്പാകെ മൊഴികൊടുത്ത സാക്ഷികളുടെ തെളിവുകളും വിശ്വാസയോഗ്യങ്ങളല്ലെന്നു പറഞ്ഞു കമ്മിററിക്കാർ തള്ളിക്കളയുകയാണ് ചെയ്തതു്.

(7) കമ്മിററിയുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള അനേകം നിരത്ഥങ്ങളായ പ്രസ്താവനകളെക്കുറിച്ചു തൽക്കാലം ഒന്നും പറയാത്തതാണ് ഉത്തമം. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ കമ്മിററിയുടെ പ്രവൃത്തി ഗവമേണ്ടിനെ വഷളാക്കുന്ന ഒന്നാണ്. കമ്മിററിയുടെ ശുപാർശുകളെ നാം തിരസ്കരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം ഗവമേണ്ടും അവയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതാകുന്നു മാന്യമായ വഴി.

(8) ഉയന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ വെറും

ഭൃത്യന്മാരുടെ നിലയിലാണ് കരുതിവരുന്നത്. തിരക്കുള്ള സമയത്തു ജനങ്ങളം ക്ലാർക്കുമാരുടെമേൽ പൊഴിക്കുന്ന ശകാരവർഷത്തിനു കയ്യും കണക്കുമില്ല. ദേഹോപദ്രവംചെയ്യുന്നതും ഒട്ടും അസാധാരണമല്ല. എന്നാൽ ക്ലാർക്കുമാർക്കു ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽനിന്നു യാതൊരു രക്ഷയുമില്ല. ഉദ്യോഗം പോകുമെന്നുള്ള ഭയംകൊണ്ടു ക്ലാർക്കുമാർ ഇതെല്ലാം സഹിച്ചു അടങ്ങി ഒതുങ്ങി കഴിയുകയാണ്.

(9) കീഴുദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ഭയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് പോസ്റ്റൽ ഭരണം നടത്തിവരുന്നത്.

(10) നിസ്സാരങ്ങളായ കുറ്റങ്ങൾക്കും ക്ലാർക്കുമാർ വലിയ ശിക്ഷകളം സഹിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഒരെഴുത്തു കാണാതാകുകയോ, പ്രവൃത്തിതിരക്കുകൊണ്ടു ഒരു നിയമം നോക്കാൻ ഇടകിട്ടാതെ വരികയോ ചെയ്താൽ വലിയ പിഴ ചുമത്തുന്നു. എതുമെ നിസ്സാരമായ ഒരു ശിക്ഷ ഒരിക്കൽ കിട്ടിയെങ്കിൽ പിന്നെ ഒരുകാലത്തും അവർ ഉദ്യോഗക്കയറ്റത്തിനു അർഹരാവുന്നതല്ല.

(11) അധികൃതന്മാർക്കു എതുതന്നെ പിഴവുള്ള സ്ലീം ആയാലും വേണ്ടില്ല അതു ശ്രുതഗതിയിൽ നടപ്പിലാക്കണമെന്നേ ഉള്ളു. എന്നാൽ വൈഷമ്യങ്ങളം സഹിക്കുന്നവർ മറ്റൊരു കൂട്ടം ആളുകളാണ്.

ഇതാണ് താരാപദബാബുവിന്റെ പ്രസംഗത്തിൽനിന്നെടുത്ത കുറുകരമായ ഭാഗങ്ങളം. ഇതോടൊന്നിച്ചു മാപ്പപേക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഫോറവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

താരാപദൻ മാപ്പുചോദിക്കുവാൻ ഒരുകാലത്തും ഒരുക്കമായിരുന്നില്ല. തന്റെ അഭിപ്രായം തെറ്റാണെന്നു ബോദ്ധ്യമാവുന്നതുവരെ പിടിവാദം വിടാത്ത ഒരു സ്വഭാവമായിരുന്നു അദ്ദേഹ

ത്തിനുണ്ടായിരുന്നത്. തനിക്കു ശരിയായി തോന്നുന്ന ഒരു സംഗതിക്കു ജീവൻതന്നെ പോയാൽപോലും മാപ്പു ചോദിക്കുകയൊ സേവയെ നോക്കി തല്ലാലം തെറ്റിപ്പോയെന്നു പറയുന്ന സമ്പ്രദായമൊ വളരെ ചെറുപ്പംമുതല്ലെ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. താരാപദൻ പോസ്റ്റൽ കമ്മിറ്റിയെക്കുറിച്ചും പോസ്റ്റൽ ഭരണത്തെക്കുറിച്ചും ഉപയോഗിച്ച അഭിപ്രായങ്ങളം ഏറ്റവും ദുഷ്ടങ്ങളായിരുന്നു. ഈ അഭിപ്രായങ്ങളെ വെറും സേവക്കുവേണ്ടിമാത്രം അങ്ങിനെ അല്ലെന്നുവെക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നപക്ഷം അതു ആത്മവഞ്ചനയായിപ്പോകുമെന്നു അദ്ദേഹം ദൃഢമായി ഉറച്ചു. തന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കെതിരായി പ്രവൃത്തിക്കയെന്നതു അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ ദുസ്സഹമായ സംഗതിയായിരുന്നു. എത്രതന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടകരം സഹിക്കുന്നതിനും താരാപദനു നല്ല മനക്കരുത്തുണ്ടായിരുന്നു.

തന്റെ പ്രസംഗം മുഴുവനും ശരിയായിട്ടുള്ളതാണെന്നും അതുകൊണ്ടു എന്തുതന്നെ വന്നാലും താൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ മാപ്പു ചോദിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങുകയില്ലെന്നും അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചു.

ഈ തീരുമാനമനുസരിച്ചു താരാപദൻ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാലിനു തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളം വളരെ ശരിയാണെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ അവയെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു ദീർഘമായ സമാധാനം കൊടുത്തു. അവാസ്തവങ്ങളും, അടിസ്ഥാനരഹിതങ്ങളുമായ അഭിപ്രായങ്ങളം തന്റെ പ്രസംഗത്തിലുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ പ്രസ്തുത സമാധാനം പര്യാപ്തമായിരുന്നു. അവയെ ഇവിടെ വിസ്തരിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ആ സമാധാനം കൊടുത്തു കുറച്ചുദിവസം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അന്നത്തെ ഡയറക്ടർ ജനറാളായിരുന്ന മി. ജി. ആർ. ക്ലാക്ക്

താരാപദനെ വിളിച്ചുവരുത്തി. അദ്ദേഹം താരാപദനോട് സൌമ്യമായി ഉപദേശരൂപത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

"നിങ്ങളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലയെക്കുറിച്ചു നിങ്ങൾ നല്ല വണ്ണം ഓർക്കണം. ഇന്ത്യാ ഗവൺമെണ്ടിന്റെ ആവശ്യപ്രകാരമാണ് ഞാൻ നിങ്ങളുടെമേൽ കുറ്റപത്രം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. നിങ്ങൾ ചെയ്ത തെറ്റിനെക്കുറിച്ചു പശ്ചാത്തപിക്കുന്നപക്ഷം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ഈ പ്രാവശ്യം മാപ്പു കൊടുക്കേണമെന്നു ഗവൺമെണ്ടിനോട് അപേക്ഷിച്ചുനോക്കാം. എന്നുതന്നെയല്ല, പെട്ടെന്നു വിലേക്കു പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററായി മാറിയ കല്പന റദ്ദ് ചെയ്കയും പകരം നിങ്ങളെ റങ്കൂൺ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽ ഡിപ്യൂട്ടി പോസ്റ്റ് മാസ്റ്ററുടെ ഗ്രേഡിൽ 400കമുതൽ 500കവരെ മാസപ്പടിയുള്ള ഉദ്യോഗത്തിൽ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യാം." ഇതു താരാപദനെപ്പോലെ സമർത്ഥനായ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനു നഷ്ടമാവാതിരിപ്പാൻ ഡയറക്ടർ ജനറാൾ ഉപയോഗിച്ച ഒരു ഉപായം മാത്രമായിരുന്നു.

പക്ഷെ ഈ പ്രലോഭനങ്ങൾകൊണ്ടൊന്നും താരാപദന്റെ ഉറച്ച ഹൃദയത്തിനു അല്പവും മാറ്റം സംഭവിച്ചില്ല. ഡയറക്ടർ ജനറാളുടെ ഈ ദാനങ്ങളെല്ലാം താരാപദൻ തിരസ്കരിച്ചു. താൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണനായതുകൊണ്ടു ദിവസത്തിൽ ഒരുനേരം ഭക്ഷണം കഴിച്ചു ജീവിക്കുവാനും തന്റെ സർവസ്വങ്ങളേയും തപ്പാൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലുള്ള പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ സങ്കടനിവാരണത്തിനുവേണ്ടി ബലിചെയ്തു സംതൃപ്തിയടയുവാനും തനിക്കു സാദ്ധ്യമാണെന്നുമായിരുന്നു താരാപദൻ ഇതിനു പറഞ്ഞ സമാധാനം.

അദ്ധ്യായം 17.

താരാപദൻ ലാഹോറിൽനിന്നു മടങ്ങിയെത്തിയശേഷം ശ്രീ ലകാനദേവിയുടെ സുഖക്കേട് വല്ലാതെ അധികരിച്ചു. മരണ ദിവസം അടുത്തുവന്നു. ഡോക്ടർമാർ എല്ലാവരും കയ്യൊഴിച്ചു. ഇതുകാരണം താരാപദൻ ഭാര്യയുടെ ശുശ്രൂഷക്കായി അവരുടെ സ മീപത്തുതന്നെ ഇരുന്നു. എങ്കിലും ഇടക്കിടക്ക് സുഖക്കേടിനു അല്പം ശമനം കണ്ടുതുടങ്ങിയതുകൊണ്ട് താരാപദൻ പലപ്രാവ ശ്യവും യൂനിയനെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അവരെ വിട്ടുപോകേണ്ടിവന്നു. എന്തിനു പറയുന്നു, ഒരുദിവസം അവരു ടെ സുഖക്കേട് ക്രമത്തിലേറെ വർദ്ധിച്ചു. മരണലക്ഷണങ്ങളും ഓരോന്നായി കണ്ടുതുടങ്ങി. താരാപദൻ തന്റെ സഹചാരിണി യുടെ അന്ത്യശുശ്രൂഷചെയ്യുവാൻ അടുത്തുതന്നെഉണ്ടായിരുന്നു.

അന്നു പകൽ മൂന്നരമണിക്ക് മരണം അതിന്റെ നിർദ്ദയ ഹസ്തം ശ്രീലകാനാദേവിയിൽ അപ്പിച്ചു. എല്ലാം ശാന്തമായി. മരിക്കുമ്പോൾ അവർ ആംഹഴ്സ്റ്റ് തെരുവിലുള്ള പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റരു ടെ വസതിയിൽതന്നെ യായിരുന്നു താമസിച്ചിരുന്നതു്. ശ്രീല കാനദേവിയുടെ മരണത്തിനു രണ്ടുമൂന്നുദിവസം മുമ്പ് മാത്രമായി രുന്നു താരാപദനു 1921 നവമ്പർ 20-ാംനു-മുതൽതന്നെ സപ്ലീ സിൽനിന്നും ഡിസ്മിസ് ചെയ്തിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ള ഒരു കല്പന കി ട്ടിയിരുന്നതു്. ഈ വിവരം താരാപദൻ ഭാര്യയെ വ്യസനിപ്പി ക്കേണ്ടെന്നുകരുതി വളരെ സാകാര്യമായിവെച്ചിരിക്കയായിരുന്നു. പോരെ, ഇതിലേറെ മനസ്സ് തപിപ്പിക്കുന്ന സംഭവങ്ങളും വല്ലതും വേണമോ താരാപദമൂക്കർജിയുടെ ഹൃദയം തകർക്കുവാൻ. അദ്ദേ ഹത്തിനു എത്രതന്നെ വ്യവസനം അടക്കുവാനുള്ള മനഃശക്തിയു ണ്ടായിട്ടും അദ്ദേഹം പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുപോയി. അവരേയും കൂ

ഡുംബഭരണത്തെക്കുറിച്ച അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു കാര്യവും അറിയേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലാം ശ്രീകാനദേവി പ്രാപ്തിയോടുകൂടി നടത്തിവന്നു. മാസപ്പടി കിട്ടിയതു ഭാര്യയുടെ കയ്യിൽ കൊണ്ടുകൊടുക്കുകയായിരുന്ന താരാപദന്റെ പതിവ്. വീട്ടു ചിലവു സംബന്ധിച്ച കണക്കുകൊടുപോലും അദ്ദേഹത്തിനു അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. കുട്ടികളുടെ ശുശ്രൂഷയും വിദ്യാഭ്യാസകാര്യവും എല്ലാം ശ്രീകാനാദേവിതന്നെയാണ് നിർവഹിച്ചുവന്നതു്. ഇതുകൊണ്ടൊക്കെതന്നെയാണ് യൂനിയൻകാര്യത്തിൽ താരാപദനു പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാൻ ധാരാളം സമയവും സൌകര്യവും ലഭിച്ചതു്. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു സതീരത്നത്തിന്റെ മരണം അദ്ദേഹത്തെ ഏതുവിധത്തിൽ വ്യാകുലപ്പെടുത്തുമെന്നു നമുക്കു ആലോചിക്കാവുന്നതല്ല! അവസാനത്തെ ഒരു പൈപോലും അദ്ദേഹം ഭാര്യയുടെ ശുശ്രൂഷക്കായി ചിലവുചെയ്തു. ഭാര്യയുടെ ശവസംസ്കാരകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനു താരാപദബാബുവിന്റെവശം ഒരു പൈപോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. 350രൂ മാസപ്പടി വാങ്ങുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ധനസ്ഥിതി ഇതു മോശമാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആർക്കും വിശ്വാസയോഗ്യമാവുകയില്ല. ആപത്തു വരുമ്പോൾ കൂട്ടത്തോടെ എന്നു പറഞ്ഞപോലെ ഭാര്യയുടെ മരണം ഒരുവശത്തു്, പണമില്ലാത്ത വ്യഥ മറെറാരിടത്തു്, ഉദ്യോഗം നഷ്ടമായ വ്യസനം, കുട്ടികളെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാൻ ആളില്ലെന്ന സങ്കടം, ഇങ്ങിനെ നിരവധി സങ്കടങ്ങൾക്കിരയായ താരാപദൻ അതെല്ലാം സഹിച്ചു ശാന്തമായിരുന്നു.

ശ്രീകാനാദേവിയുടെ മരണവൃത്താന്തം എല്ലാവരും അറിഞ്ഞുതുടങ്ങി. സുഹൃത്തുക്കളും, ബന്ധുക്കളും മറവുമായി അനേകം ആളുകളും എത്തിച്ചേർന്നു. കൽക്കത്താ പോസ്റ്റാഫീസ്സിൽനിന്നും പല ആളുകളും വന്നു. താരാപദന്റെ ധനസ്ഥിതി നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞിരുന്ന കൽക്കത്താ പോസ്റ്റൽക്ലബ്ബിലെ അംഗങ്ങളും ശവ

സംസ്കാരകർമ്മത്തിനാവശ്യമായ പണം ഉടനെ എടുത്തു അവർത ന്നെ കായ്യമെല്ലാം നിവൃത്തിച്ചു. താരാപദൻ ഒരു കാണിയെ പ്പോലെ നിന്നതല്ലാതെ യാതൊന്നുംതന്നെ അറിഞ്ഞില്ല. ഉദ്ദേ ശം 6മണിക്ക് ഗംഗാതീരത്തിൽവെച്ച് ശവസംസ്കാരമെല്ലാം നി ർവ്വിഘ്നം കഴിച്ചുകൂട്ടി.

ശ്രുലകാനദേവി മരിക്കുമ്പോഴം അവർക്ക 3 ആൺമക്കളും 3 പെൺമക്കളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇളയ പെൺകുട്ടിക്ക അപ്പോഴം 3വയസ്സുമാത്രമേ പ്രായമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. മൂത്ത കുട്ടിയെ തന്റെ സഹോദരിയോടുകൂടി താമസിപ്പിച്ചു. പിറ്റെദിവസം കമ്പിവഴിയായി വിവരം അറിഞ്ഞ താരാപദന്റെ സഹോദരൻ നിർപദദത്തൻ അവിടെ എത്തി. അദ്ദേഹം മോഗീരിൽ വക്കീ ലായി പ്രാക്ടീസ്സ് ചെയ്യുകയായിരുന്നു. നിർപദദത്തൻ താരാപ ദനേയും മറ്റു കുടുംബാംഗങ്ങളേയും തന്നോടൊപ്പം മോഗീരിലേ ക്ക കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ശ്രുലകാനാദേവിയുടെ ശ്രാദ്ധകർമ്മം 10-ാംദിവസം മോഗീരിൽവെച്ചു കഴിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.

ഇങ്ങിനെ 350ക മാസപ്പടി വാങ്ങിയിരുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗ സ്ഥൻ സഹപ്രവർത്തകന്മാരുടെ സങ്കടനിവാരണത്തിനുവേണ്ടി പോരാടിയതുകൊണ്ടു അവസാനം നിസ്സഹായതയിൽകിടന്നു ഉഴ ലേണ്ടിവന്നു. ഉദ്യോഗം പോക്കിയതുകൊണ്ടുമാത്രം വിധി അട ങ്ങിയിരുന്നില്ല. തന്റെ പ്രിയതമയെക്കൂടി വേർപെടുത്തണമെ ന്നുള്ള വാശികൂടി നിവ്വഹിച്ചതിനുശേഷമേ വിധി അടങ്ങിയുള്ളു. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും താരാപദബാബു ലേശം കുലുങ്ങിയില്ല. അ ദ്ദേഹം പൂർവ്വാധികം മനക്കരുത്തോടുകൂടി ശേഷിപ്പുള്ള ജീവിത വുംകൂടി പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികളെ സേവിക്കുന്നതിനുപ്പിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.

ആദ്ധ്യായം 18.

1921 നവമ്പർ 20-ാംനു-മുതൽ താരാപദനെ സപ്ലീസ്സിൽ നിന്നും ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്ത. ഗവമ്മേണ്ടിനേയും, ഗവമ്മേണ്ടിനാൽ നിയമിക്കപ്പെട്ട കമ്മറിയേയും തപ്പാൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ നിന്ദക്കും, അവഹേളനത്തിനും പാത്രമാക്കിയെന്നും മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ധിരക്കിച്ച പ്രവൃത്തിച്ചുവെന്നുമുള്ളതായിരുന്ന താരാപദന്റെമേൽ ആരോപിച്ച പ്രധാന കറങ്ങും.

താരാപദനെ ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്തത പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ നേരെ കാണിവ്വ ഒരു ഭീഷണി മാത്രമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു യൂനിയന്റെ ശക്തിയേറിവരുന്ന വളച്ച നിന്നുപോകുമെന്നായിരുന്ന അധിഃകൃതന്മാരുടെ വിശ്വാസം. ഇതു ഏറെക്കുറെ ശരിയായി ഫലിക്കുകയും ചെയ്ത. പലരും ഭയംനിമിത്തം യൂനിയനിൽ ചേരാതെ നില്ക്കുകയും അതിനെ ഒരു വിധത്തിലും സഹായിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്ത. താരാപദന്റെ ഡിസ്മിസ്സിനെ പ്രതിഷേധിക്കുവാൻ പോലും ധൈര്യമില്ലാതിരുന്ന പലരും ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, പിന്നിൽനിന്നു അദൃശ്യമായ ഒരു ശക്തിയുടെ സഹായമുണ്ടെന്നു് അറിഞ്ഞപ്പോൾ അതുവരെ ഭയവിഹ്വലരും സംശയഗ്രസ്തരുമായിരുന്ന പലരും ആവേശഭരിതരായി മുന്നോട്ടതന്നെ തപരിതഗമനം തുടങ്ങി.

താരാപദനെ ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്ത ഉടനെതന്നെ കൽക്കത്തയിലെ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഡയറക്ടർ ജനറാളുടെ അന്യായപരമായ ആ പ്രവൃത്തിയോടുള്ള വെറുപ്പു പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ ഒരു പ്രതിഷേധയോഗംകൂടി. കൽക്കത്തിയിൽ നിന്നുതന്നെ 1200ൽപരം തപ്പാൽപ്രവൃത്തിക്കാർ ആ യോഗത്തിൽ സന്നി

ഹിതരായതു എല്ലാവക്കും വളരെ അത്ഭുതത്തെ ഉണ്ടാക്കി. അവിടെ കൂടിയവരെല്ലാം അധികൃതന്മാരുടെ ധിക്കാരപരമായ പ്രവൃത്തിയോടു ശക്തിയായ വെറുപ്പ് പ്രദർശിപ്പിക്കയും തങ്ങളുടെ നേതാവിനുവേണ്ടി എന്തും തന്നെ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധതയുള്ളവരാണെന്നു ഐകകണ്ഠ്യമായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നു മാത്രമല്ല താരാപദബാബുവിന്റെ കുടുംബം ചിലവിലേക്കായി ബംഗാൾ—ആസ്സാം സംസ്ഥാനയൂനിയൻ ഒരു വഴി നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുവരെ പോസ്റ്റൽ ക്ലബ്ബിൽനിന്നു മാസംപ്രതി 350 രൂപ കൊടുക്കുവാനും നിശ്ചയിച്ചു. 250ക. മുതൽ 350ഉം അതിലധികവും മാസപ്പടി വാങ്ങുന്ന പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർമാരും ഇക്കായ്ത്തിൽ ബലമായി അനുകൂലിക്കയും തങ്ങളുടെ അനുകമ്പയെ രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ സംഖ്യ പിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തി ഒരു പുതിയ കമ്മിറ്റിയെ ഭരമേൽപ്പിച്ചു. 250ക. മുതൽ 350ക. വരെ മാസപ്പടിയുണ്ടായിരുന്ന മി. സുരേശ്വർറായിയായിരുന്നു ഈ കമ്മറ്റിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ. അതുകൊണ്ട് ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്തതുകൊണ്ടു ഗവമ്മേണ്ടു വിചാരിച്ച ഫലം സിദ്ധിച്ചില്ല. യൂനിയന്റെ ശക്തി നശിക്കുന്നതിനു പകരം അതു പൂർവ്വാധികം ശക്തിയോടുകൂടി വളരുന്ന വരികയാണ് ചെയ്തത്. ഇതു കണ്ടപ്പോൾ അധികൃതന്മാക്കും തങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ച നയം പിഴച്ച മാർഗ്ഗത്തിലായിരുന്നുവെന്നും അതുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചതു ഫലം സിദ്ധിക്കയില്ലെന്നും ബോധ്യം വന്നു. നേരെ മറിച്ചു അതു ഗവമ്മേണ്ടിന്റെ നേരെ ജനങ്ങളെ തെറ്റിദ്ധാരണയുള്ളവരും വെറുപ്പുള്ളവരും ആക്കിതീർക്കുവാൻ മാത്രമേ പയ്യാപ്പുമായുള്ളൂ.

ക്രമേണ ജനങ്ങൾ നാടടക്കം പ്രതിഷേധയോഗങ്ങൾ കൂടി താരാപദൻ ചെയ്ത പ്രവൃത്തികളേയും പ്രസംഗങ്ങളേയും അഭിനന്ദിക്കുകയും ഡയറക്ടർ ജനറാളിന്റെ പ്രവൃത്തിയെ നിന്ദിക്കയും പഴിക്കയുംചെയ്തു. ഇതോടൊപ്പം അവർ താരാപദനെ സഹായിക്കുവാൻ ധനശേഖരം ചെയ്യുന്നതിലും ഏർപ്പെട്ടു.

വളരെ പൊതുജന നേതാക്കന്മാരും പത്രങ്ങളും ഇതിനെക്കുറിച്ചു മുഖപ്രസംഗങ്ങളും ശക്തിയേറിയ ലേഖനങ്ങളും എഴുതി. താരാപദനെ അഭിനന്ദിക്കുന്നതിലും പോസ്റ്റൽ അധികൃതന്മാരുടെ പ്രവൃത്തിയെ അവഹേളിക്കുന്നതിലും എല്ലാവരും യോജിച്ചു പ്രവൃത്തിച്ചു. ടെലിഗ്രാഫ് യൂനിയന്റെ പ്രസിഡണ്ടായിരുന്ന മി. എച്ച്. ബാർട്ടൻ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ പ്രതിനിധീകരിച്ചുകൊണ്ടു ഈ പ്രവൃത്തിയെ ശക്തിയേറിയ ഭാഷയിൽ പ്രതിഷേധിച്ചു. ബംഗാൾ–ആസ്സാം സംസ്ഥാനയൂനിയൻ കൌൺസിലിന്റെ ഒരു അടിയന്തരയോഗം കൂടുകയും അതിൽവെച്ചു താരാപദനു ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്ത തിയ്യതി മുതൽ മാസംപ്രതി 350 രൂ. വീതം ധനസഹായം ചെയ്യേണ്ട കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ആലോചിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനു വേണ്ട ധനശേഖരം ചെയ്പാനും യോഗം തീരുമാനിച്ചു.

പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഈ ഉന്മേഷവും ഉണർവും താരാപദ പൂർവ്വാധികം ആവേശഭരിതനും ഊർജ്ജസ്വലനുമാക്കിത്തീർത്തു. വളരെക്കാലമായി നയിച്ചുകൊണ്ടു വന്ന ഈ ശാന്തമായ പ്രസ്ഥാനം വ്യർത്ഥമായിട്ടില്ലെന്നും പ്രത്യുത അതു പ്രവൃത്തിക്കാരെ പൌരുഷമുള്ളവരാക്കിത്തീർത്തുവെന്നുമുള്ള ബോധം താരാപദനെ കണക്കിലേറെ സന്തോഷിച്ചു. ഡിസ്മീസ്സ് വരിച്ചപ്പോൾ തനിക്കു് ജനങ്ങളിൽനിന്നു ഇത്രയേറെ സഹായം ലഭിക്കുമോയെന്നു് താരാപദനു് വളരെ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും എന്തുതന്നെ വന്നാലും അതു സഹിക്കാമെന്നുള്ള ഒരുക്കത്തോടുകൂടിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം ഡിസ്മീസ്സ് വരിച്ചതു്.

ദൈവം ആപത്തിൽ സഹായിക്കുമെന്നുള്ളതിനു ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമാണ് താരാപദന്റെ കഥ. ഒരു പൈക്കു പോലും മാർഗ്ഗമില്ലാതിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ സാഹായിപ്പാൻ സ്നേഹിതന്മാർ കാണിച്ച ഉത്സാഹവും ഉന്മേഷവും ആക്കാണ് അത്ഭുതമുളവാക്കാതിരിക്കുക.

ഡയറക്ടർ ജനറാളുടെ ഡിസ്മിസ്സ് റദ്ദ് ചെയ്യ കിട്ടുവാൻ, ആ പ്രവൃത്തി കേവലം അന്യായമാണെന്നു തെളിയിച്ചുകൊണ്ടു ഇന്ത്യാ ഗവർമ്മേണ്ടിലേക്കു ഒരു അപ്പീൽ ബോധിപ്പിക്കണമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനെ പല സ്നേഹിതന്മാരും ഉപദേശിച്ചു.

താരാപദനും ആ ശ്രമം വിഫലമാണെന്നു കണക്കിലേറെ അറിയാമായിരുന്നു. എങ്കിലും സ്നേഹിതന്മാരുടെ നിർബന്ധം അധികമായപ്പോൾ അദ്ദേഹം അങ്ങിനെയാവാമെന്നു സമ്മതിക്കുകയും അപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 19.

ഈ അവസരങ്ങളിലെല്ലാം ഡൽഹിയിലെ സെൻടൽ യൂനിയന്റെ നില എന്തായിരിക്കുമെന്നറിയുവാൻ വായനക്കാർക്കു ഒരു ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ടായിരിക്കും. താരാപദന്റെ ഡിസ്മസ്സിനെ പ്രതിഷേധിക്കുവാൻ സെൻടൽ യൂനിയൻ അടിയന്തര യോഗംകൂടിയിരുന്നില്ലെന്നുള്ളതു വളരെ പരിതാപകരമായ സംഗതിയാണ്. എങ്കിലും 1922 ഫിബ്രുവരി 24, 25, 26 എന്നീതിയ്യതികളിൽ സെൻടൽ യൂനിയൻ കൌൺസിലിന്റെ ഒരു യോഗംചേർന്നു. അസ്സോസിയേഷന്റെ സ്ഥിരാദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന മി. കപേർഡാ മുതലായവർ താരാപദനെ യൂനിയനിൽ നിന്നും അകറ്റുവാൻ ശ്രമിച്ചു. എങ്കിലും ബംഗാൾ, ആസ്സാം, മാദ്രാസ്സ്, എന്നീ യൂനിയനുകളുടെ ശക്തിയായ പിന്താങ്ങലുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം കേവലം പരാജയപ്പെട്ടു. താരാപദൻ യൂനിയൻ അംഗങ്ങളുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടിയല്ല പ്രസ്തുത പ്രസംഗം ചെയ്തതെന്നും തന്മൂലം അദ്ദേഹം ഡയറക്ടർ ജനറാളോടു മാപ്പിനപേക്ഷിച്ചു വീണ്ടും ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെന്നുമായിരുന്നു അന്നു മി. കപേർഡാ

യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായം. ഇതിനെ മറുള്ളവർ ശക്തി യായി എതുത്തു.

ഇതിനു ശേഷം കൌൺസിൽ മെമ്പർമാർ ഒരു യോഗം ചേരുകയും താരാപദന്റെ ഡിസ്മീസ്സിനെ പ്രതിഷേധിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു. താരാപദൻ ഗവമ്മേണ്ടിലേക്കു ബോധിപ്പിച്ചിരുന്ന അപ്പീൽതള്ളിപ്പോയെന്ന വത്തമാനം അന്നു രാവിലെ തന്നെ മി. കപേർടാ അറിഞ്ഞിരുന്നു. ഈ കാരണം പറ ഞ്ഞു മി. കപേർടാ പ്രമേയത്തെ എതുക്കുകയും തന്റെപ്രസിഡണ്ടു സ്ഥാനം രാജി വെക്കുമെന്നു. ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഒരു വിധത്തിൽ മി. കപേർടയും കൌൺസിൽ അംഗങ്ങളും തമ്മിൽ ഒരു യോജിപ്പിൽ എത്തുകയും താരാപദന്റെ ഡിസ്മസ്സിൽ യൂനി യൻ ഹാർട്ടമായി വ്യസനിക്കുന്നുവെന്നും ഗവമ്മേണ്ടിനോടു താരാ പദന്റെ കേസ്സ് പുനരാലോചനക്കെടുത്തു അദ്ദേഹത്തെ വീണ്ടും സർവ്വീസ്സിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കണമെന്നു ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനും പുറമെ താരാപദനു ഒരു പണക്കിഴി സമ്മാനിക്കുവാനും യോഗം തീരുമാനിച്ചു.

അഖിലേന്ത്യാ കൌൺസിലിന്റെ ഈ തീരുമാനം താരാപദ നെ വളരെ വ്യസനിപ്പിച്ചു. ബംഗാൾ-ആസ്സാം സംസ്ഥാന യൂനിയനിൽനിന്നും അതിന്റെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിക്ക് പ്രതിമാസം 200ക മാസപ്പടി കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്നതിനുപുറമെ താരാപദനു മാസംതോറും 350കകൂടി കൊടുക്കുവാൻ യൂനിയന്റെ ധനസ്ഥി തി മോശമായിരുന്നതിനാൽ വളരെ പരുങ്ങേണ്ടിവന്നു. ഇത്ര വലിയ ഒരു സംഖ്യ ഒരു സംസ്ഥാനയൂനിയനെക്കൊണ്ടു എന്നും കൊടുക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. താരാപദനെ ഈ സംഗ തി വളരെ വിഷാദിപ്പിച്ചു. താൻ ഒരു പൈപോലും വാങ്ങാതെ ദേഹോദ്ധ്വാനംചെയ്തു ജീവിച്ചുകൊള്ളാമെന്നുപോലും അദ്ദേഹം

ആഗ്രഹിച്ചു. സെൻറ്റൽ കൌൺസിലിൻെറ ഈ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യപരമായ പ്രവൃത്തിയെ ബംഗാളിലെയെന്നുവേണ്ട ഇന്ത്യയിലെ പതുലോകം ഒട്ടാകെ പഴിച്ചു. ഇതു താരാപദനു അല്പം ആശ്വാസം നൽകി.

അധികം താമസിയാതെ ബംഗാൾ—ആസ്സാം സംസ്ഥാന യൂനിയൻെറ തൃതീയവാർഷികസമ്മേളനം ഡക്കായിൽവെച്ചു ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടു. 1922 ജനവരി 12, 13, 14 എന്നീ തിയ്യതികളിലായിരുന്നു സമ്മേളനം നടന്നതു്. ഈ സമ്മേളനത്തിൽവെച്ചു താരാപദനെ മാസംപ്രതി 350ക ശമ്പളത്തിന്മേൽ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. താരാപദനെ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽനിന്നു ഡിസ്മീസ്സ് ചെയ്യപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിസ്ഥാനത്തേക്കു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനെ ഗവമേണ്ടു വിരോധിക്കുമോ എന്നു പലരും സംശയിച്ചു. എന്നാൽ ഗവമേണ്ടു ഇതിനു ഒരു വിരോധവും കാണിച്ചില്ല.

ആ കൊല്ലംതന്നെ ഒക്ടോബർമാസത്തിൽ അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ അൻറ് .ആർ. എം. എസ്സ്. അസ്സോസിയേഷൻെറ തൃതീയ വാർഷികസമ്മേളനം മദ്രാസിൽവെച്ചു കൂടി. ഈ യോഗത്തിൽവെച്ചു താരാപദനെ അഖിലേന്ത്യാ യൂനിയൻെറ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും സെൻറ്റൽ യൂനിയൻെറ ആഫീസ്സ് കൽക്കത്തക്കു സ്ഥലമാറ്റം ചെയ്യുവാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഓഫീസ്സ് മാറ്റുന്ന കാര്യത്തിൽ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു ഓഫീസ്സിൻെറ ഒരു ഭാഗം ഡൽഹിയിൽതന്നെ നിലനിത്തണമെന്നുള്ള ഒരു ഭേദഗതിയോടു എല്ലാവരും യോജിക്കുകയും അപ്രകാരം തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. താരാപദൻ ഓണററി സിക്രട്ടറിയായിട്ടാണ് പ്രവൃത്തി നോക്കേണ്ടിവന്നതു. തൻമൂലം അദ്ദേഹത്തിനു അലവൻസായി ഒന്നും തന്നെ സെ

ൻറ്റൽ യൂനിയൻ അനുവദിച്ചില്ല. എങ്കിലും സമ്മേളനത്തിൽ വെച്ചു താരാപദനു 18000ക യുടെ ഒരു പണക്കിഴി സമ്മാനിച്ചു. ഇതുകൊണ്ടു താരാപദൻറ്റെ സ്നേഹിതന്മാർ അദ്ദേഹത്തിനു കൽക്കത്തയിൽ ഒരു വീടുവാങ്ങിച്ചു. ഈ വീടാണ് അഖിലേന്ത്യാ യൂനിയൻറ്റെ ആഫീസ്സായി കുറേക്കാലം ഉപയോഗിച്ചതു്.

ഓണററി സിക്രട്ടറിയുടെ പ്രവൃത്തി താരാപദൻ പൂർവ്വാധികം ഉന്മേഷത്തോടും ഉത്സാഹത്തോടുംകൂടിയാണ് നടത്തിക്കൊണ്ടുവന്നതു്. ഇങ്ങിനെ മൃതപ്രായമായ യൂനിയനെ താരാപദൻ വീണ്ടും സജീവമായ ഒരു സ്ഥാപനമാക്കിത്തീർത്തു. സെൻറ്റൽ യൂനിയനെയെന്നതന്നെയല്ല അതിൻറ്റെ എല്ലാ ശാഖായൂനിയനുകൾക്കുതന്നേയും ഒരു പുതിയ ഉണർവും ജീവനും ഉണ്ടായതായിതോന്നി. അക്കാലത്തു ഭരണകാര്യത്തിൽ ചിലവുചുരുക്കുന്ന കമ്മിറ്റി അവരുടെ പ്രവൃത്തി ക്രമമായി തുടങ്ങിവന്നിരുന്നു. പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറ്റിലും കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും മാസപ്പടിയിന്മേൽ കമ്മിറ്റി കൈവെക്കുമെന്നു എല്ലാവരും ഭയപ്പെട്ടു. ഈ സന്ദർഭം താരാപദൻ ഉപയോഗപ്രദമാകുംവിധം വിനിയോഗിച്ചു. ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറ്റിൽ മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ എണ്ണം അധികമാണെന്നും അവർക്കു കുറച്ചു പണി മാത്രം ചെയ്യാനുള്ളുവെന്നും താരാപദൻ ചൂണ്ടികാണിച്ചു. അതിനു പുറമെ പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഒരു നിവേദകസംഘത്തിനു വൈസ്രായിയെ കാണുവാൻ അനുവാദം ചോദിച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം ഇന്ത്യാ വൈസ്രായിയുടെ പ്രൈവറ്റസിക്രട്ടറിക്കു ഒരു കത്തെഴുതി.

താരാപദൻ ഇങ്ങിനെ രണ്ടുകൊല്ലക്കാലത്തോളം ഓണററി ജനറൽ സിക്രട്ടിറിസ്ഥാനം വഹിച്ചുവന്നു. അതിനിടയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ബംഗാൾ–ആസ്സാം സംസ്ഥാനയൂനിയൻറ്റെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയുടെ നിലക്കു പ്രതിമാസം 350ക മാസപ്പടി ഉണ്ടായിരു

ന്നു. 1924ൽ അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ ഒരു സമ്മേളനം ബോംബായിൽ വെച്ചുകൂടി. ഈ സമ്മേളനത്തിൽവെച്ചു താരാപദനു മാസംപ്രതി 200ക. സ്ഥിരമായി ഒരു അലവൻസ് നിശ്ചയിച്ചു. എന്നാൽ ഇതുകാരണം ബംഗാൾ-ആസ്സാം യൂനിയൻ കൊടുക്കുന്ന 350ക നിർത്തൽ ചെയ്തെങ്കിലുംകൂടി മദ്രാസ്സും, ബംഗാൾ-ആസ്സാം യൂനിയനുംകൂടി മാസത്തിൽ 150ക വേറേയും അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുത്തുവന്നു.

1927വരെ അദ്ദേഹം ഈ മാസപ്പടി വാങ്ങി. പിറന്നത്തെ കൊല്ലം നാഗപ്പൂരിൽ അഖിലേന്ത്യാ യൂനിയന്റെ നാലാം സമ്മേളനം ചേരുകയും അതിൽവെച്ചു താരാപദബാബുവിനെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയുടെ നിലക്കു മാസത്തിൽ 350ക മുതൽ 50ക വർദ്ധനവോടുകൂടി 650ക വരെ മാസ്സടിയിന്മേൽ വിണ്ടും ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. സെൻടൽ യൂനിയന്റെ ആഫീസ്സ് ഡൽഹിക്ക് മാറണമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

തന്റെ ദേഹസ്ഥിതി മോശമായിരുന്നതുകൊണ്ടു ആഫീസ്സ് ഡൽഹിക്ക് മാറുന്ന കാര്യത്തിൽ താരാപദനു പൂർണ്ണതൃപ്തി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹം മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടിയ പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

അദ്ധ്യായം 20.

പുതിയ ഉദ്യോഗം സ്വീകരിച്ചതിനുശേഷം താരാപദൻ ഒന്നാമതു ചെയ്ത പ്രവൃത്തി ആയവ്യയസമീകരണക്കമ്മറിയോടു (Retrenchment Committee യുദ്ധം ചെയ്തതായിരുന്നു. ഇന്ത്യാ ഗവർമ്മേണ്ടു നിർദ്ദേശം സംഘത്തെ സ്വീകരിക്കുവാൻ അനുവാദം നി

ഷേധിച്ചെങ്കിലും ഡയറക്ടർ ജനറാം താരാപദനെ ഒരു അഭിമുഖ സംഭാഷണത്തിനു അനുവദിച്ചു. ഡയറക്ടർ ജനറാളുമായി അദ്ദേഹം ചിലവു ചുരുക്കുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ദീർഘനേരം സംസാരിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി താഴ്ന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ശമ്പളത്തോതിൽ അധികം കുറവു വരുത്തിയില്ല. രണ്ടാമതു ചെയ്യുന്ന തപാൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ കീഴുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മാസപ്പടി കയറ്റിക്കിട്ടുവാൻ ഒരു പ്രക്ഷോഭണം ഉണ്ടാക്കിയതായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കു അനേകം അസംബ്ലി മെമ്പർമാരെ കാണുകയും അവരോടു സഹായത്തിനു് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനിടെ ബംഗാൾ-ആസ്സാം സംസ്ഥാനായനിയന്റെ 5-ാം വാർഷികസമ്മേളനം ബർദ്വാനിൽ വെച്ചുകൂടി. സമ്മേളനത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചതു് പ്രസിദ്ധനായ മി: ടി. സി. ഗോസ്വാമി, എം. എൽ. എ. ആയിരുന്നു. പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ മാസപ്പടിതോതു് ഉയർത്തേണ്ടതിലേക്കായ് ഒരു അന്വേഷണക്കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കേണമെന്നു് അസംബ്ലിയിൽ ഒരു പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കുവാൻ താൻ നോട്ടീസ്സുകൊടുക്കുവാൻ തീച്ചയാക്കീട്ടുള്ളതായി അദ്ദേഹം ആ സമ്മേളനത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു. മി: ഗോസ്വാമിയേപ്പോലുള്ള പ്രാപ്തനായ ഒരു മെമ്പരുടെ സഹായം ലഭിച്ചശേഷം താരാപദൻ മറ്റു അസംബ്ലിമെമ്പർമാരെ കാണുവാൻ സിംലയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. രണ്ടാമതു ഒരു അന്വേഷണക്കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കേണ്ട ആവശ്യത്തെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം ഒരു മെമ്മോറാണ്ടം തെയ്യാറാക്കി. അതിൽ പറഞ്ഞ പ്രധാന സംഗതി ആദ്യത്തെ കമ്മിറ്റിയിൽ പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ പ്രതിനിധികളായി ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും, കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശകളും ഒന്നുംതന്നെ തപ്പാൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ സങ്കടങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാൻ കേവലം പര്യാപ്തമായിരുന്നില്ലെന്നുമായിരുന്നു. സിംലയിൽവെച്ചു അദ്ദേഹം പല അസംബ്ലി

മെമ്പർമാരേയും നേരിട്ടുകണ്ടു. ദിവാൻ ചമൽലാലിന്റെ പേരാണ് പ്രമേയാവതാരകന്മാരുടെ പേർ നറുക്കെടുത്തപ്പോൾ കിട്ടിയതു്. ഈ പ്രമേയം മൂന്നാമതായി വന്നതുകൊണ്ട് അന്നു അതു് ആലോചനക്കു വന്നില്ല. എങ്കിലും താരാപദൻ പ്രാരംഭപ്രവൃത്തികളും പലതും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം വീണ്ടും ജനവരിയിൽ ഡൽഹിക്കുപോയി. അവിടെ ചെന്നു പല മെമ്പർമാരെ കാണുകയും അവരുടെയെല്ലാം ഹാർദ്ദമായ സഹകരണം അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പ്രാവശ്യം പ്രമേയാവതാരകനായി ബാബു ബിപിനചന്ദ്രലാലിന്റെ പേർ ലഭിക്കുകയും അദ്ദേഹം പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കുകയുംചെയ്തു. ഇതിനു പുറമെ 1925-26-ലേക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിനു ശേഷം താരാപദൻ പോസ്റ്റാഫീസുകളുടേയും കമ്പി ആപ്പീസുകളുടേയും കണക്ക് ഒന്നിച്ചു സൂക്ഷിക്കുന്നവിധം തെറ്റാണെന്നു തെളിയിക്കുകയും പോസ്റ്റൽഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ മാസപ്പടി കയറി കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു നഷ്ടം വരുവാനില്ലെന്നു കാണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള തെളിവുകളോടുകൂടിയ ഒരു പ്രസ്താവന പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രമേയത്തെക്കുറിച്ചു അസംബ്ളിയോഗത്തിൽ വാദപ്രതിവാദം നടന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട പല മെമ്പർമാരും പ്രമേയകർത്താവിനെഅഭിനന്ദിക്കുകയും അതിനെ പൂർണ്ണമായി പിന്താങ്ങുകയും ചെയ്തു. അന്നു പോസ്റ്റസ് ആൻറ് ടെലിഗ്രാഫ് മെമ്പറായിരുന്ന മി: ബി. എൻ. മിത്ര ഗവർമ്മേണ്ടു പക്ഷത്തുനിന്നും യൂനിയന്റെ ഒരു നിവേദകസംഘത്തെ സ്വീകരീക്കാമെന്നും പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ സങ്കടങ്ങളെക്കുറിച്ചു അന്വേഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കുന്നതാണെന്നും ഉറപ്പുകൊടുത്തു. ഇതനുസരിച്ചു 1925 മാർച്ച് 21-ാംനു-മുതൽ 24 ാംനു-വരെ ഗവർമ്മേണ്ടുമെമ്പർ നിവേദകസംഘത്തെ സ്വീകരിച്ചു. മി: യസ്സ്. സി. ജോഷി, മി: താരാപദ മൂക്കർജി, മി: കെ. പി. അയ്യങ്കാർ, മി: കെ. വി. നീലകണ്ഠൻ എന്നിവരായിരുന്നു നിവേദകസംഘത്തിലെ അംഗങ്ങൾ. നിവേദ

കസംഘാംഗങ്ങളം കൊടുത്ത തെളിവ് ഗവമേണ്ടു മെമ്പരടെ മനസ്സലിയിക്കുവാൻപയ്യാപ്തങ്ങളായിരുന്നു. ഇതിനെ സംബന്ധിച്ച പൂണ്ണവിവരങ്ങളം താരാപടൻ എഴുതിയ "നിവേദസംഘത്തിൻെറ ചരിത്രം" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിശദമായി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇതിൻെറ ഫലമായി 1926_27-ലും, 1927_28-ലുമായി ശമ്പളത്തോതിൽ ഒരു ആകമാനമാറ്റം വരുത്തി. ഈ മാറ്റത്തിൽ മുമ്പത്തേ പല കുറവുകളേയും നികത്തി. (D. L. O.) ഡഡ്ലെ റർ ആഫീസ്സിലേയും, ആർ. എം. എസ്സിലേയും മാസപ്പടിതോത് തുല്യപ്പെടുത്തി. രണ്ടാമതു പ്രവൃത്തിസമയത്തിൽ വരുത്തിയ ഭേദഗതിയായിരുന്നു. 1929-ൽ മി. ജി. എസ്സ്. കപേർടാ ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കു സിംലയിൽകൂടിയ അസംബ്ളിയോഗത്തിൽ ഒരു പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചു. ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചു ഗവമേണ്ടു പോസ്റ്റൽ യൂനിയൻെറ ഒരു പ്രതിനിധിയടങ്ങിയ ഒരു കമ്മിറ്റി മുഖാന്തരം അനേഷണം നടത്തിയതിനു ശേഷം വേണ്ടതു പ്രവൃത്തിക്കാമെന്നു ഒരു ഉറപ്പു കൊടുത്തു. യൂനിയൻെറ പ്രതിനിധിയായി താരാപടനെ സർവ്വസമ്മതമായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഗവമേണ്ടു അതു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളായിരുന്ന മി: ജി. വി. ബേവൂർ ഐ. സി. എസ്സ്. നെ സമയവ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ചനേഷിക്കുവാൻ ഒരു പ്രത്യേകോദ്യോഗസ്ഥനായി നിയമിച്ചു. താരാപടനും ബേവൂരും ഇന്ത്യയിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലുമുള്ള പോസ്റ്റാഫീസ്സുകം സന്ദർശിച്ചു. മിക്കവാറും പോസ്റ്റാഫീസ്സുകളിൽ വേണ്ടത്തക്ക പ്രവൃത്തിക്കാർ ഇല്ലെന്നുള്ള കുറവു താരാപടൻ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മി: ബേവൂറിനെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തി.

പ്രവൃത്തിസമയത്തിൻെറ കാര്യത്തിൽ ഒരു പുതിയ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തി. ഈ സംഗതിയെക്കുറിച്ചു മി: ബേവൂർ സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ടിനോടുകൂടി താരാപടൻ പൂർണ്ണമായി യോജിച്ചു.

ഇങ്ങിനെ 7 കൊല്ലത്തെ പരിശ്രമം കൊണ്ടു താരാപദ ബാബു മാസ്സടി തോതിൽ ഗണ്യമായ മാറ്റം വരുത്തിയതിനു പുറമെ സമയ വ്യവസ്ഥയിലും വലിയ മാറ്റം വരുത്തി. പോസ്റ്റൽ യൂനിയനെ പൊതുജന ദൃഷ്ടിയിൽ വിലയുള്ളതാക്കി തീർത്തുകൊണ്ടു ചെയ്ത പരിശ്രമ ഫലമാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ നേട്ടങ്ങൾക്കു കാരണം. അഖിലേന്ത്യ പോസ്റ്റൽ യൂനിയൻ എത്രയുംശക്തിയേറിയ ഒരു ട്രേയ്ഡ് യൂനിയനാണെന്നുള്ള സംഗതി താരാപദൻ എല്ലാവർക്കും വെളിവിൽ കാണിച്ചു കൊടുത്തു. യൂനിയന്റെ ഭരണം സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നതും താരാപദൻ തന്നെയായിരുന്നു. ഇപ്രകാരം താൻ വളരെക്കാലമായി സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ശക്തിയേറിയ ഒരു അഖിലേന്ത്യാ പോസ്റ്റൽ യൂനിയനെ യഥാർത്ഥമാക്കിത്തീർത്തു.

ഇംഗ്ലണ്ടിലെ പാർലിമെണ്ട് മെമ്പർമാരിൽ പ്രധാനികളായ പലരും താരാപദനെ ശ്ലാഘിച്ചു. അവരിൽ കർണൽ വെഡ്ജ് വുഡ്, മി. ഡി. ജി. ആമൺ, മി. ലാൻസ്ബറി എന്നിവരായിരുന്നു പ്രധാനികൾ. അവരുടെ ഉപദേശപ്രകാരം താരാപദൻ ഇന്ത്യാസിക്രട്ടറിക്കു ഒരു മെമ്മോറിയൽ സമർപ്പിക്കുകയും മി. ലാൻസ്ബറി മുതലായവരുടെ സ്വാധീനശക്തി കൊണ്ടു ഇന്ത്യാ സിക്രട്ടറി താരാപദനു അന്നു കിട്ടേണ്ട പെൻഷ്യന്റെ നാലിൽ ഒരു ഭാഗം പെൻഷ്യൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സംഖ്യ മാസത്തിൽ 77 ക. 8 ണയുണ്ടായിരുന്നു.

അദ്ധ്യായം 21.

താരാപദന്റെ മൂത്തപുത്രൻ ബാബു ബിരേന്ദ്രനാഥ മുക്കർജിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം 1928ൽ ബി. എക്കു ചരിത്രം ഐച്ഛിക

വിഷയമായെടുത്തു സംസ്ഥാനത്തിൽ ഒന്നാമനായി പാസ്സായി. അപ്പോഴാം അദ്ദേഹത്തിനു മാസംപ്രതി 32കയുടെ ഒരു സ്കോളർഷിപ്പ് ലഭിച്ചു. അതിനുശേഷം ബിരേന്ദ്രൻ കുറേശ്ശെ ബുദ്ധിഭ്രമം കാട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ഈ സംഗതി താരാപദനെ എത്രത്തോളം വ്യഥനിപ്പിച്ചുവെന്നുള്ളതു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പല ചികിത്സകളുംചെയ്തിട്ടും യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. അവസാനം അദ്ദേഹം ബിരേന്ദ്രനെ ആഗ്രയിലുള്ള ചിത്തരോഗാസ്പത്രിയിലേക്കയക്കുകയാണുണ്ടായതു്. കലശലായ ആധികാരണം താരാപദന്റെ ആരോഗ്യം ക്ഷയിച്ചുതുടങ്ങി. ലഘുവായ ഭക്ഷണംമാത്രമേ അദ്ദേഹം കഴിച്ചുവന്നുള്ളു. ഇടക്കിടക്കു അദ്ദേഹത്തിനു രക്തസഞ്ചാരത്തിനു തടസ്ഥം നേരിടുന്ന ഒരു സുഖക്കേടിന്റെആരംഭം കണ്ടു തുടങ്ങി.

1929 ജനവരിയിൽ അഖിലേന്ത്യാ യൂനിയന്റെ ആഫീസ്സ് കൽക്കത്തയിൽ നിന്നു ഡൽഹിക്കുമാറ്റി. ഡൽഹിലെ കാലാവസ്ഥ താരാപദനു പറ്റിയതായിരുന്നില്ല. വേനൽക്കാലത്തു അദ്ദേഹത്തിനും വളരെ അസുഖം തോന്നി.

1929 സപ്തമ്പർ 9_ാംനു- താരാപദൻ നിയമനിർമ്മാണസഭയിൽ യൂനിയൻ സംബന്ധിച്ച ചില കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സിംലയിലേക്കുപോയി. അവിടെവെച്ചു മേൽപറഞ്ഞ സുഖക്കേടു തുടങ്ങി അദ്ദേഹം കിടപ്പിലായി. യൂനിയൻ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ തന്നെ സഹായിക്കുവാൻ ഒരാളെ ആവശ്യമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു അദ്ദേഹം ഉടനെ പഞ്ചാബിലേയും അത്രത്തിസംസ്ഥാനത്തിലേയും പോസ്റ്റൽ യൂനിയന്റെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായ മിസോബറിക്കു ടെലിഫോൺവഴി വിവരം അറിയിച്ചു.

അന്നുതന്നെ രാത്രിവണ്ടിക്കു ഡൽഹി യൂനിയന്റെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായ ലാല ജവഹർലാൽ സിംലക്കു പുറപ്പെട്ടു. താരാപദന്റെ സ്ഥിതി ഒട്ടും തൃപ്തികരമല്ലെന്നു അദ്ദേഹം മനസ്സിലാ

ക്കി. സപ്തംബർ 15-ാംനു- താരാപദൻ ന്യൂ ഡൽഹിയിൽ മട ങ്ങിയെത്തി. അവിടെവെച്ചു രോഗം ക്രമത്തിൽ ഭേദപ്പെട്ടു. 20-ാംനു- അദ്ദേഹം സ്നേഹിതന്മാരുമായി ഓരോ രസംപറഞ്ഞു ശീട്ടുകളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അന്നു മൂന്നുമണിയായപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിനു നെഞ്ചിൽ അല്പം വേദന തോന്നുകയും കുറെ ചുമക്കുകയുംചെയ്തു.

ഉടനെ സമർത്ഥനായ ഒരു ഡോക്ടരെ വിളിച്ചു. അദ്ദേഹം താരാപദന്റെ സ്ഥിതി വളരെ അപകടനിലയിലാണെന്നു കണ്ടു. അദ്ദേഹം ഇഞ്ചക്ട് ചെയ്യുനോക്കിയെങ്കിലും യാതൊരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല. ഉദ്ദേശം 3½മണിയായപ്പോഴും താരാപദൻ യൂനിയൻ ആഫീസ്സ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ശാന്തിനിവാസ് ഭവനത്തിൽവെച്ച് ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞു.

മരിക്കുമ്പോഴും താരാപദന്റെ ഇളയപുത്രൻ സൈലേന്ദ്രനാ ഥൻ കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. 60 കൊല്ലത്തോളം ബംഗാളിൽ ജീവി ച്ച അദ്ദേഹത്തിനു ഡൽഹിയിലെ കാലാവസ്ഥ ഒട്ടും പറ്റിയതാ യിരുന്നില്ല. കല്ക്കത്തയിൽവെച്ചു അദ്ദേഹത്തിനെ ഡോക്ടർമാർ ശീതപ്രദേശങ്ങളിലേക്കൊന്നും പോകരുതെന്നു ഉപദേശിക്കുകയു ണ്ടായി. എങ്കിലും തന്റെ പ്രവൃത്തിസംബന്ധിച്ചു സിംലയിലേക്കു പോകുവാൻ അദ്ദേഹംനിർബ്ബന്ധിതനായി. ഇതാണ് അദ്ദേഹം പെ ട്ടെന്നു മരിക്കുവാനുള്ള കാരണം. താരാപദനു 3പുത്രന്മാരും 3പുത്രി കളും ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ. രണ്ടാമത്തെപുത്രൻ സുരേന്ദ്ര നാഥൻ കല്ക്കത്തയിൽ താമസിച്ചുവരികയായിരുന്നു. പുത്രിമാ രിൽ മൂത്തപുത്രിക്കുമാത്രമെ വിവാഹംകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടയിരുന്നുള്ളൂ.

രാത്രി 8മണിയായപ്പോഴെക്കും മൃതശരീരത്തിന്റെ ഫോട്ടോ എടുത്തു. മൃതശരീരം ഒരു റോയൽമെയിൽ കാറിൽ യമുനാതീര

ത്തിലേക്ക കൊണ്ടുപോയി. ഒരു വലിയ ജനക്കൂട്ടം അതിനെ പിന്തുടർന്നു. ഉദ്ദേശം 11½മണിയായപ്പോഴെക്കും ശവസംസ്കാരകർമ്മമെല്ലാം കഴിഞ്ഞു. മരണവൃത്താന്തം പല സ്ഥലങ്ങളിലേക്കും കമ്പിമൂലം അറിയിച്ചു.

1929 സപ്തമ്പർ 29-ാംനു- അദ്ദേഹം മരിച്ചതിന്റെ 10-ാംദിവസമായതുകൊണ്ടു അന്നു ഇന്ത്യയിലും ബർമ്മയിലുമൊട്ടാകെ ജനങ്ങൾ ഉപവാസമാചരിച്ചു. താരാപദന്റെ സഹോദരനായ നിർപദമുക്കർജിയുടെ വസതിയിൽ വെച്ചു സുരേന്ദ്രനാഥൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രാദ്ധകർമ്മം യഥാവിധി അനുഷ്ഠിച്ചു.

പോസ്റ്റൽ യൂനിയനുകൾക്കു പുറമേ ഇന്ത്യയിലെ ഒട്ടനേകം നേതാക്കന്മാരും വർത്തമാന പത്രങ്ങളും താരാപദന്റെ ബന്ധുമിത്രാദികൾക്കു അനുശോചനക്കത്തുകൾ അയച്ചു. അവയിൽ ചിലവ മാത്രം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

മി. കെ. വി. രങ്കസ്വാമി അയ്യങ്കാർ.

താരാപദമുക്കർജിയുടെ മരണം പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു വമ്പിച്ച നഷ്ടം ഉളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. ആ നഷ്ടം ഒരു വിധത്തിലും പരിഹരിക്കാവുന്നതല്ല. ഒരു വ്യഴവട്ടക്കാലമായി എനിക്കു അദ്ദേഹവുമായി പരിചയമായിട്ട്. അതിനിടക്കു അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ചുറുചുറുക്കോടും ചുണയോടും ആത്മാർത്ഥതയോടുംകൂടി സേവചെയ്യുന്ന ഒരു തൊഴിലാളിപ്രവൃത്തകനെ കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിത്യശാന്തിക്കായി ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

ജമനദാസ് മെത്ത.

താരാപദമുക്കർജിയുടെ ആകസ്മികമായ മരണം എന്നെ കഠിനമായ വ്യസനത്തിലാഴ്ത്തുന്നു. പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികൾക്കു അ

ദ്ദേഹം ചെയ്ത സേവകളും ഏറ്റവും വിലമതിക്കത്തക്കവയാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ടെക്സ്റ്റൈൽ യൂനിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ മുമ്പൊരിക്കലും ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ സ്വാർത്ഥത്യാഗത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിച്ച മറ്റൊരു തൊഴിലാളി നേതാവ് ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുള്ളത് തീർച്ചയാണ്.

എൻ. സി. കെൽക്കർ.

മി: താരാപദമുക്കർജിയുടെ മരണവൃത്താന്തം കേട്ട ഞാൻ വളരെ വ്യസനിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു കൊല്ലങ്ങളായി ഞാൻ അദ്ദേഹവുമായി ഇടപെട്ടവരുന്നുണ്ട്. പോസ്റ്റൽ പ്രവർത്തിക്കാരുടെ സങ്കടനിവാരണത്തിനു വേണ്ടി നിയമനിർമ്മാണസഭയിൽ ചെയ്ത ശ്രമങ്ങൾ വഴിക്കാണ് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ അറിവാൻ തുടങ്ങിയതു്. പ്രസ്തുത വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കു തന്നെ വളരെ ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. യൂനിയന്റെ സ്ഥാപകൻ അദ്ദേഹമാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു ധീരനേതാവിന്റെ പേർ നിലനിർത്തുവാൻ യൂനിയൻ കഴിയുന്നതും പ്രവർത്തിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഡി ചമൻലാൽ.

എന്റെ സുഹൃത്തും സഹപ്രവർത്തകനുമായ താരാപദമുക്കർജിയുടെ മരണവൃത്താന്തം എന്നെ അത്ഭുതപരതന്ത്രനാക്കിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിനു ഒരാഴ്ചക്കുമുമ്പു ഞാൻ അദ്ദേഹവുമായി പല സംഗതികളെക്കുറിച്ചു ആലോചിക്കുകയുണ്ടായി. ജീവിതത്തിൽ ഒരേ ഉദ്ദേശത്തെമാത്രം ലാക്കാക്കി ജീവിക്കുന്ന അപൂർവ്വം ചില നേതാക്കന്മാരിൽ ഒരാളാണ് അദ്ദേഹം. സ്വാർത്ഥത്യാഗത്തോടും, ആത്മാർത്ഥതയോടുംകൂടി പോസ്റ്റൽപ്രവർത്തിക്കാരുടെ സങ്കടനിവാരണങ്ങൾക്കു വേണ്ടി നിരന്തരപരിശ്രമം ചെയ്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ ഇന്ത്യയിലെ തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്ന ഒന്നായിരിക്കും.

മറ്റു പലരും ഇതുപോലെ അനുശോചനക്കത്തുകളും അയച്ചു. എന്നാൽ അവയൊന്നും ഇവിടെ ചേർക്കണമെന്നില്ല. അവരിൽ പ്രധാനികളും ബി. എസ്സ്. മൂർജി, ജായപ്രസാദ് സിംഗ്, അമർനാഥത്ത്, എൻ. സി. മോണ്ടർ, നീലകണ്ഠദാസ്, മുതലായവരാണ്.

ഇതിനു പുറമെ ഡയറക്ടർജനറാളും, പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളും, മുതലായ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും അനുശോചനക്കത്തുകളും അയച്ചു. അവയിൽ ചിലതുമാത്രം ഇവിടെ ചേർക്കാം.

പി. ജി. റോജഴ്സ്, ഡയറക്ടർ ജനറാളും

നിങ്ങളുടെ ജനറൽ സിക്രട്ടറിയായ ബാബു താരാപദമൂക്കർജിയുടെ നിര്യാണവൃത്താന്തം കേട്ട ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. ഈ വർത്തമാനം എനിക്ക് കണക്കിലേറെ അത്ഭുതത്തെ ഉളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. കാരണം അദ്ദേഹം രോഗിയായ്ക്കിടന്നിരുന്ന വിവരം ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഞാൻ ബംഗാളിലെ പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളായിരിക്കുന്ന കാലത്തു് അദ്ദേഹം ബാരബസാറിലെ സബ് പോസ്റ്റുമാസ്റ്ററായി പ്രവൃത്തി നോക്കുകയായിരുന്നു. അക്കാലം മുതൽക്കുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാമാന്യമായ പ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ചും, സൽസ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചും ഞാൻ അറിവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം യൂനിയനു എത്രത്തോളം നഷ്ടമാണ് വരുത്തിയതെന്നുള്ളതു എനിക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയാം.

സി. ജെ. ഇ. ക്ലറിസി എസ്ക്വയർ, സി. ഐ. ഇ. ഒ. ബി. ഈ.
പോസ്റ്റ്മാസ്റ്റർ ജനറാളും, ഐക്യസംസ്ഥാനം.

ബാബു താരാപദമൂക്കർജിയുടെ മരണവൃത്താന്തം എന്നെ എത്രത്തോളം വ്യസനിപ്പിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതു പറയാൻ പ്രയാസമാ

യിരിക്കുന്നു. എന്റെ സ്നേഹിതനെന്നു മാത്രമല്ല, മറ്റെല്ലാവരുടെയും സ്നേഹിതനും, പ്രത്യേകിച്ചു പോസ്റ്റൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സ്നേഹിതനുമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം നമ്മെയെല്ലാം എത്രത്തോളം വേദനിപ്പിക്കുമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എന്റെ കീഴിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും മറ്റു എല്ലാ പ്രവൃത്തിക്കാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണവാർത്ത കേട്ടയുടനെ അദ്ദേഹത്തോടുള്ള ബഹുമാനസൂചകമായി പ്രവൃത്തി നിറുത്തുകയും ആപ്പീസ് പൂട്ടുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരസ്മാർ തുടങ്ങിയ പത്രങ്ങളിൽ അന്നു അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു എഴുതിയിരുന്ന മുഖപ്രസംഗങ്ങളും ലേഖനങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണഗണങ്ങളെക്കുറിച്ചു എത്രമാത്രം വർണ്ണിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതിനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിര്യാണത്തിൽ എത്രമാത്രം വിലപിച്ചുവെന്നുള്ളതിനും കണക്കില്ല. അവയെല്ലാം ഗ്രന്ഥവിസ്തരഭയംകൊണ്ടു ഇവിടെചേർക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതിനാൽ വ്യസനിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം 22.

താരാപദമുക്കർജിയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളെക്കുറിച്ചും നമുക്കു സ്പർശിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം ബംഗാളിലെ ഒരു അജ്ഞാതമായ ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു സാധു ബ്രാഹ്മണകുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചു. ദാരിദ്ര്യസ്ഥിതിയിൽ വളരെ താഴ്ന്നപടിയിലായിരുന്നെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു അരോഗദൃഢമായ ഒരു ശരീരവും, അന്യാദൃശമായ ധിഷണാശക്തിയും, അചഞ്ചലമായ മനസ്സും, അസാമാന്യമായ ധൈര്യവും ഉണ്ടായിരുന്നു. വളരെ ചെറുപ്പംമുതൽക്കുതന്നെ തനിക്കു ഈ ലോകത്തിൽ ഒരു വലിയ കടമ ചെയ്യാനുണ്ടെന്നു താരാപദനു നല്ലവണ്ണം അറിയാമായിരുന്നു. ആ കർത്തവ്യനിർവ്വഹണത്തിൽ അദ്ദേഹം സദാ ജാഗരൂകനുമായി

രുന്നു. സ്വാർത്ഥം അദ്ദേഹത്തെ ലവലേശം തീണ്ടിയിട്ടേയില്ല. അ
ശുദ്ധവികാരങ്ങൾക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഇടമില്ലായി
രുന്നു. ലഘുജീവിതമാണ് താരാപദൻ എപ്പോഴും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരു
ന്നതു്. ആഡംബരത്തെ അദ്ദേഹം വെറുത്തു. അദ്ദേഹം ഒരു ന
യതന്ത്രജ്ഞനോ കൃത്രിമശാലിയോ ആയിരുന്നില്ല. രഹസ്യമായ
ള്ള സംഗതികളും ഒന്നുംതന്നെ അദ്ദേഹം ചെയ്തിരുന്നില്ല എല്ലാം
വെളിവിൽമാത്രം പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിനു ഇഷ്ടപ്പെട്ടുന്ന ഒരാളായിരു
ന്നു താരാപദൻ അദ്ദേഹത്തെ വർണ്ണിക്കണമെങ്കിൽ ആക്കും എളു
പ്പത്തിൽ കഴിയും. ഒരു കക്ഷിയോടും പ്രത്യേകം പ്രേമം അദ്ദേ
ഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. താരാപദന്റെ കണ്ണിൽ എല്ലാവരും
ഒരുപോലെയായിരുന്നു.

ഒരു സ്വാർത്ഥകക്ഷിയോടിയുടെ നിലക്കു അദ്ദേഹം ഫല
ത്തെ ഇച്ഛിക്കാതെ തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ശരിയായി അനുഷ്ഠിച്ചു
വന്നു. ഒരു അനുസരണമുള്ള മകന്റെ നിലയിലും, സ്നേഹപൂ
ർണ്ണമായ ഹൃദയമുള്ള ഒരു സ്നേഹിതന്റെ നിലയിലും. പുത്രവാത്സ
ല്യമുള്ള ഒരു പിതാവിന്റെ നിലയിലുമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ
രിചയം ഓരോരുത്തർക്കും അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. എങ്കിലും സ്നേ
ഹത്തിന്റെ പേർ പറഞ്ഞു അദ്ദേഹം സ്വാഭിലാഷങ്ങൾക്കെതി
രായി എന്നുംതന്നെ പ്രവൃത്തിക്കാൻ സന്നദ്ധനായിരുന്നില്ല. മാ
നവസമുദായത്തെ അദ്ദേഹം ആരാധിച്ചുവന്നു. തന്റെ ജീവി
തം മനുഷ്യസമുദായത്തെ സേവിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ബലികഴിച്ചു.
സേവചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ ആരോഗ്യപരമായോ, അല്ല കുടും
ബസംബന്ധമായിട്ടോ ഉള്ള ഒരു പ്രതിബന്ധങ്ങളും അദ്ദേഹ
ത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല

ആത്മാഭിമാനത്തെ രക്ഷിക്കുവാനും, നിയമത്തെ നിലനി
ർത്തുവാനും തന്റെ സർവ്വസ്വവും ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനു അദ്ദേഹം
തയ്യാറുള്ളവനായിരുന്നു. അന്യായങ്ങളോടും അക്രമങ്ങളോടും
അദ്ദേഹം എപ്പോഴും എതുക്കും. സത്യത്തെ അദ്ദേഹം സദാ ആ

രാധിച്ചു; മതസംബന്ധമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസങ്ങളും പലതും മാമൂലാചാരങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധങ്ങളായവയായിരുന്നു. ദൈവദൃഷ്ടിയിൽ എല്ലാവരും ഒരുപോലെയാണെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസം. എല്ലുമുറികി പ്രവൃത്തിയെടുത്തിട്ടും ജീവിതത്തിന്നത്യാവശ്യമായ സുഖസൌകര്യങ്ങളുംപോലും ലഭിക്കാത്തതും മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെ തടയുന്നതുമായ നമ്മുടെ നാട്ടിലെ സാമ്പത്തികഘടനയെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വെറുപ്പ് ഏറ്റവും വലിയതായിരുന്നു. തൊഴിലിനെ ബഹുമാനിക്കുന്നതിനും തൊഴിലാളികളുടെ നില നന്നാക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹം നിരന്തരപരിശ്രമംചെയ്തു. ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ അദ്ദേഹം വളരെ തൃഷ്ണ പതിപ്പിച്ചു. ചരിത്രം, സമുദായശാസ്ത്രം, രാഷ്ട്രീയധനതത്വശാസ്ത്രം, സ്ഥിതിസമത്വവാദസിദ്ധാന്തങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം വായിച്ചും സ്വന്തം ചിന്തചെയ്തും പഠിച്ചു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ഭയന്നു തങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങൾ പറയുവാൻപോലും ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരുകാലത്തു പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരെ യോജിപ്പിച്ചു ഒരു സംഘമായി കൊണ്ടുവരേണ്ടതിനെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം വളരെ ആലോചിക്കയും പല മാർഗ്ഗങ്ങളെ വായിച്ചു പഠിക്കുകയും ചെയ്തു. എല്ലാ മനുഷ്യസേവകന്മാരെപ്പോലെ അദ്ദേഹവും പല കഷ്ടപ്പാടുകളും സഹിക്കേണ്ടിവന്നു. വിശ്വസ്തരും കർമ്മധീരരുമായ ചുരുക്കം ചിലരുടെ സഹായത്തോടും, ആനുകൂല്യത്തോടുംകൂടി അദ്ദേഹം യൂനിയന്റെ അസ്ഥിഭാരമിട്ടു. ഇന്ത്യയിലെ തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനയിതാക്കളിൽ ഒരാളായിരുന്ന താരാപദൻ. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ആത്മാർത്ഥതയോടുകൂടി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ള വേറൊരു തൊഴിലാളിപ്രവർത്തകൻ ഇതേവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതന്നെ പറയാം. ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന ഗവർമ്മേണ്ടിന്റെ കീഴിലുള്ള തൊഴിലാളിലോകത്തെ അദ്ദേഹം തട്ടിയുണർത്തി. അവർക്കു ഒരു പുതിയ ജീവനും ഉണർവും ഉണ്ടാക്കി. ചിന്നിച്ചിതറി കിടന്നിരുന്ന ഈ പ്രവൃത്തിക്കാ

E/32

രെ ഒന്നിച്ചു കൂട്ടിച്ചേർത്തു അവരെ ആത്മാഭിമാനമുള്ളവരാക്കുവാൻ അദ്ദേഹംചെയ്ത യത്നം മറക്കുക്കും അസാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്.

പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ഇടയിൽ അച്ചടക്കം പരിപാലിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചു. തൻമൂലം ഭരണകാര്യത്തിനും അതുവളരെ സഹായമായിത്തീർന്നു. ആത്മപ്രശംസ ചെയ്യുന്നതിനോ തന്നെക്കുറിച്ചു മറ്റുള്ളവർ അറിയണമെന്നോ അദ്ദേഹം ആശിച്ചിരുന്നില്ല. എപ്പോഴും അദ്ദേഹം പിന്നണിയിൽ മാത്രമേ നില്ക്കുകയുള്ളൂ. ലാഹോറിൽവെച്ചുചെയ്ത അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗം അദ്ദേഹത്തെ പോസ്റ്റൽ പ്രവൃത്തിക്കാരുടെ കിരീടം ധരിക്കാത്ത ചക്രവർത്തിയാക്കിതീർത്തു. അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം പ്രതിഷ്ഠാപിതനായി. പോസ്റ്റൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിനെക്കുറിച്ചു താരാപദനുണ്ടായിരുന്ന ജ്ഞാനം ഏറ്റവും വിശാലമായിരുന്നു. ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ആക്കെങ്കിലും ഒരാൾക്കു ഭരണകാര്യത്തെക്കുറിച്ചു വല്ല സംശയവും നേരിട്ടാൽ താരാപദനോടു ചോദിച്ചിട്ടായിരുന്നു സംശയനിവൃത്തി വരുത്തിയിരുന്നത്. പല വിഷയത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ജ്ഞാനം അപാരമായിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയമായും സാമുദായികമായുമുള്ള പല വിഷയങ്ങളും താരാപദനു വശമായിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയരംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ താരാപദൻ നിയമനിർമ്മാണസഭയിൽ ഒരു വലിയ നേതൃസ്ഥാനം നേടുമായിരുന്നു. തൊഴിലാളിസംഘടന പൂർണ്ണമായി വരുമ്പോഴും മാത്രമേ ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെക്കുറിച്ചു അറിയുവാൻ തുടങ്ങുകയുള്ളൂ. പോസ്റ്റൽ തൊഴിലാളികൾക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ ഒരുകാലത്തും മറക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അവർ അദ്ദേഹത്തെ എന്നും ആരാധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരിക്കട്ടെ.

THE SEN GUPTA PUBLIC LIBRARY
ശുഭം.
LOVE & SERVICE.

210121
F.
52
92
F. 52
92
NAN

Indic Digital Archive Foundation
gpura.org